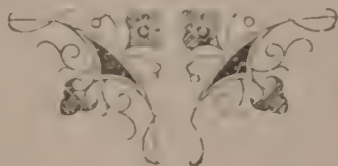

POTEŠENIE HRIEŠNIKA

NÁBOŽENSKÉ KÁZNE O UMUČENÍ A VZKRIESENÍ JEŽIŠA KRISTA

NAPÍSAL:

DÁNIEL BELLA,

slovenský ev. a v. Slova Božieho kazatel
v Port Chester, N. Y.

Nákladom vlastným.

PRVÉ VYDANIE ROKU 1905. — DRUHÉ ROZMNOŽENÉ R. 1917.

CENA 75 CENTOV.

Predmluva.

Cieľom vydania tejto knižočky je: Potešovať hriešnikov. Hriešnikov, a nie svätých, poneváč Ježiš Kristus v Ev. Sv. Marka 2, 17. hovorí: "Nepřišelť jsem volati spravedlivých, ale hříšných ku pokání." Len hriešnik prijme potešenie pre svoju dušu.

Najsladšie potešenie nachodí hriešnik v Kristovom umučení a jeho smrti. On vidí v tom lásku Božiu naproti padlému ľudskému pokoleniu zjavenú, dvere nebeského rája všetkým ľuďom otvorené. V tomto potešení ale hriešnika nič iné neutvrdzuje tak, ako Kristovo vskriesenie, ktoré je pečaťou toho, že Ježiš Kristus zadosť učinil za hriechy celého sveta.

V tejto knižočke nehľadaj teda krásnu, vysokú reč, múdrosť sveta, ale jedine Ježiša Krista. Pavel apoštol v I. Kor. 2, 1. 2. hovorí: "I já přišed k vám, bratří, nepřišel jsem s důstojností řeči neb moudrosti, zvěstuje vám svědectví Boží. Nebo tak jsem usoudil nic jiného neuměti mězi vámi, nežli Ježíše Krista, a to toho ukřižovaného."

Nech Trojjediný Boh požehnáva aj toto svoje dielo, tak aby slúžilo ku potešeniu hriešnikom a ku jeho cti a chvále. Amen.

PISATEĽ.

Predmluva k druhému vydaniu.

Rok 1917 je pre nás evanjelikov aug. vyz. pamätný. Je tomu 400 rokov, čo Boh ctihodným Dr. M. Lutherom reformoval cirkev, falošné učenie odstránil a pravé prinavrátil. Najväčší blud v pápežskej cirkvi je kázaný o Ježišovom diele vykúpenia; miesto umučenia a vskriesenia Ježiša Krista majú: pôsty, púte, odpustky, očistec, omšu. Keby pápeženci verili, že ich vykúpil Ježiš Kristus, povedali by: "Lucifer a všetci diabli berte do pekla vaše pôsty, púte, odpustky, očistec, omše, ktoré ste do cirkvi natisli a tým ľudí od Krista Ježiša odviedli!" Ale pápež je a zostane antikrist, starý nepriateľ veriacich.

Reformátor Dr. M. Luther kázal a učil jedine to, čo Ježiš a jeho učedlníci zvestovali. Tak že obsah a jadro jeho kázania je: "Hriešnik ospravedlnený bude pred Bohom bez všetkých svojich námah a zásluh jedine a výlučne z milosti Božej skrze vieru v Ježiša Krista." V jeho srdci a z jeho úst znelo: "Spravedlivý z víry své živ bude!" Toho dôkazom je v tejto knižočke medzi siedmými pridanými kázňami a jedna z jeho mnohých kázní.

Druhé vydanie "Potešenia Hriešnika" je venované ku oslave 400 ročnej pamiatky Reformácie cirkvi Kristovej slúžiacej jedine ku cti a chvále trojjediného Boha. Amen.

Pisateľ.

Ecce
Homo

Kázeň Dr. Martina Luthera,

kázaná na Veľký piatok r. Pána 1533.
Text: Ján. 19, 13-30.

Dnes budeme rozjímať históriu umučenia a smrti Pána nášho Ježiša Krista, ako vo viere obecnej kresťanskej vyznávame: "Veřím v Jezu Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, — trpel pod Pontským Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest." Ačpráve kresťania majú umučenie Kristove a jeho smrť na každý deň kázať, vyznávať a rozjímať. Poneváč je história sama v sebe obšírna a nemôže byť na jeden raz dľa potreby prednášaná, preto vo zvyku máme ju na viac dní a hodín rozdeliť. Avšak dnešný deň je obzvláštny pre kázeň o umučení a smrti Ježiša Krista, lebo všetko čo Kristus v zahrade, v dome vyššieho kňaza Kaifáša, pred Pilátom, súdom a na kríži trpel, sa práve v tomto dni stalo. Preto chceme o tom hovoriť dokým máme čas milosti a nám je Božia milosť daná.

Židia strávili s Pánom Ježišom celú noc a celý deň, aby správne zadržali deň velikonočný. Boh im Mojžišom prikázal, že by štrnástého dňa prvého mesiaca ve-

čer započali Veľkú noc; to prísne zachovali. Ježiš bol v prvom dni Veľkej noci ukrižovaný; dľa nášho vypočítania je to Veľký piatok, musíme však rátať od Zeleného štvrtku a nasledujúcu noc. Včera v noci o jedenástej započali Židia mučiť Ježiša a trvalo to do dnes poobedia do tretej hodiny. Včera večer asi o siedmej vyšiel Ježiš z Jeruzalema do zahrady, kde bojoval so smrťou tak, že pot jeho obrátený bol v kropaje krve. Potom bol hneď o deviatej v zahrade lapený a zviazaný, vedený pred vyššieho kňaza, starších ľudu, pred celú Radu, ktorá bola v dome Kaifášovom shromaždená. O jedonástej bol s Ním výsluch a bol obvinený dvoma falošnými svedkami. O dvanástej bol posmievaný, opľuvaný, svevôli zlostnej sberby ponechaný až do rána. Ráno bol predvedený pred súd, kde sudca Pilát tri razy vydal o Ňom svedoctvo, že je nevinný a že nenachodí žiadnej viny hodnej smrti.

Najprv Židia Naň žalujú, že búri národ a zabraňuje dávať daň cisárovi, a že nechce cisára cisárom ponechať, seba za kráľa a cisára vyhlásiť. Pilát vypočul žalobu, ale porozumel z Ježišovej odpovedi a vyznania, že jeho kráľovstvo nenie z tohoto sveta, a že cisárovi nerobí žiadnej škody. Preto riekol Pilát ku Židom a vyšším kňazom: "Ja na něm žádné viny nenalezám," a poslal ho ku kráľovi Herodesovi. To bola prvá omluva.

Po návrate Ježišovom od Herodesa ku Pilátovi, dal tento zvolať vyšších kňazov, starších ľudu, ľud a hovoril ku nim: "Dali jste mi tohoto člověka, jako by lid odvracel. A aj, já před vámi vyptávaje se ho, žádné viny jsem nenelezl na tom člověku, v tom což na něj žalujete. Ano ani Herodes; nebo odeslal jsem vás k němu. A aj, nic hodného smrti nestalo se jemů." (Luk. 23, 13--). Predstavil ľudu Barabáša spolu s Ježišom, hovoriac: "Kterého chcete ať vám propustím? Barabáše-li čili Ježiša, kterýž slově Kristus?" (Mat. 27;17). "Ale biskupové a starší navedli lid, aby prosili, aby jim raději propustil Barabáše, Ježiše pak aby zahubili." To bolo druhé vyznanie.

Po tretie; keď sa ten pokus nezdaril, Pilát nechal Ježiša zbičovať, a chcel Ho prepustiť. Sv. Ján píše, že Ho dal ukrutne zošľahať a dosekať. Myslel, že tým pohne Židov, že sa uspokoja tým hrozným trestom, preto Ho vyviedol von, oblečeného do plášťa šarlátového, tŕnim korunovaného, zbitého a došľahaného, a riekol ku Židom: "Aj, člověk!" Ako čo by chcel povedať: Pozrite, aký človek! Či som ho nedal dosť zosekať? To je tretia omluva.

To nepomáhalo. Ježiš musel umreť. Židia dotierali na Piláta tým viac, hovoriac: "Propustíš-li tohoto, nejsi přitel cisárův!" Súdne pojednávanie trvalo dlho, takže od siedmej ráno sa pretiahlo skoro do desiatej

hodiny. Ježiš bol ukrižovaný medzi jedenástou a — dvanástou pred obedom. Akonáhle bol ukrižovaný slnce ztratilo svoje svetlo a bola tma do tretej hodiny po poludní. Prv, než bola tma pominula, Ježiš dokonal, za tri hodiny vysel na kríži. Potom bol s kríža sňatý a pochovaný o piatej pred večerom. Toto sa všetko stalo predošlej noci a v dnešný deň.

Lebo tak opisujú túto históriu svätí evanjelistovia, zvlášte evanjelista Ján, ktorý zaznačil čas a hodiny, dľa čoho môžme rátať, že Ježiš trpel celú noc i nasledovný deň. Zretedlne hovorí, že Ježiš umučený bol vo velikonočnom dni Židov, lebo rečie: "Poněvadž byl den připravování."

Bolo to asi osemnásť hodinové, áno i dlhšie umučenie. Tri hodiny visel na kríži, hodinu vzalo Ho na kríž pribiť, tri hodiny stál pred súdom, sedem hodín t. j. celú noc bol trýznený v Kaifášovom dome, dve hodiny bojoval so smrťou v zahrade Getsemane, dve hodiny čo Ho v zahrade zajali, sviazali a viedli ku Annášovi, potom ku vyššiemu kňazovi Kaifášovi, mimo toho čo trpel pri Večeri. Smutná bola jeho duša ako hovorí Sv. Ján 13.

Takto Pán náš Ježiš Kristus správne svätil Veľkú noc Židov. On na Veľkú noc slovo Božie slyšal, v pokore zachoval, a v poslušnosti svojho nebeského Otca umučenie na seba vzal.

V Písme sv. bolo predpovedané, že mal trpeť a umreť, ako hovorí sv. Peter I, 1, 11.: "Duch Kristův, předpovídající o utrpeních Kristových." To isté slovo, tie samé kázne počul Kristus na Veľkú noc za osemnásť, áno za dvadsaťštyri hodín, nie že len počúvať musel od vyššej rady, biskupov a súdu mordársky krik a škrek Židov: "Ukřižuj, vezmi ukřižuj jej" ale podobne počul svedoctvo Písma svätého, že má trpeť a umreť. Na to myslel celú noc a celý deň, že ako naplní svedoctvo prorokov, tak že za to mám, že umučenie v noci bolo ťažšie ako vo dne.

To je to, čo evanjlistovia spoločne o histórii umučenia Kristovho slovami píšu: "Stalo se pak to, aby se naplnilo písmo." Lebo všetko čo Kristus trpel, stalo sa pre sväté Písmo. Preto evanjelistovia nepíšu len ako sa umučenie Pána dialo, ale stále opakujú slová: "Aby se naplnilo písmo." Ako čo by nám hovorili: Pýtajte sa prorokov, tí vám povedia prečo Kristus trpel. Veľké a ťažké je jeho umučenie, a kríž, avšak veľká je tiež jeho láska, vrúcnosť, horlivosť, áno najväčšia milosť naproti nám, svätý Pán a Spasiteľ náš Písmo sväté za nás naplnil jeho umučením a smrťou.

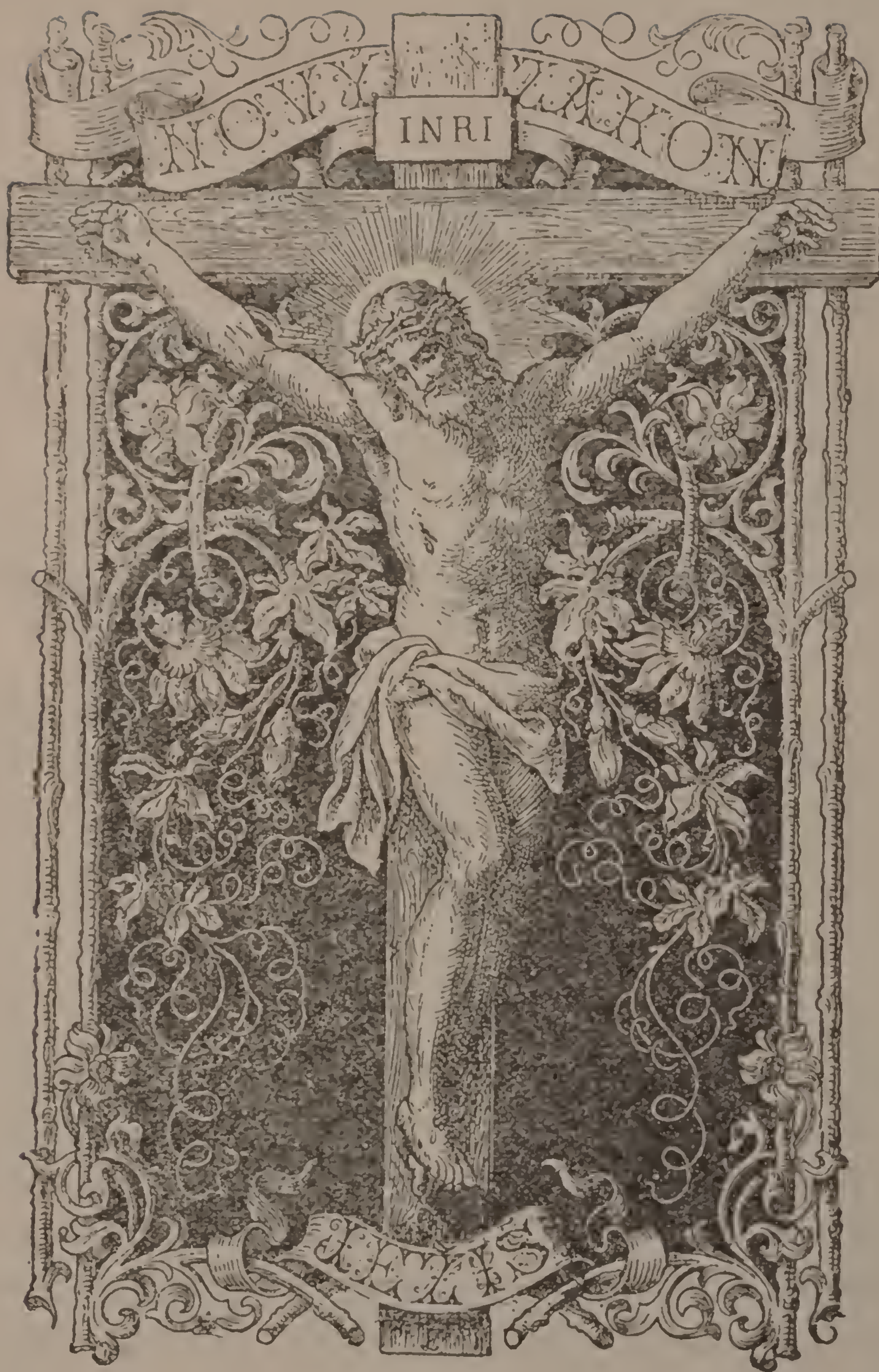
Tak zneje v I. Mojž. 3, 15.: "Nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, i mezi semenem tvým a semenem jejím; ono potře tobě hlavu, a ty potřeš jemu

patu.'' Túto výpoveď musel Kristus počuť v svojom srdci počas umučenia. Lebo to bol čas, v ktorom mal potrieť hadovi hlavu, nie snáď takému, čo v tráve lezie a žaby žerie, ale starému hadovi, diablovi.

A ku tomu nemal upotrebiť voly, aby hadovi hlavu nohami rozšliapaly, ani meč, ani oheň, ale svoje telo a život, tak že na seba dopustil satanovi vyliať jeho zlosť a hnev. Na to rozšliapal a zgniavil diabla, aby sme my mali odpočinok a pokoj.

Keď je hadovi hlava rozmliaždená, tak je po ňom, nastala mu noc a koniec. Poneváč Ježiš starému hadovi, diablovi, hlavu rozmliaždil, diabol utratil svoju moc a silu. Síce diabol ostane diablom a svet svetom. Predsa je ale diablovi hlava potrená, Kristus stroskotal diablove kráľovstvo smrti, hriecha a pekla, a moc jeho odňal.

Túto výpoveď, hovorím, Kristus rozjímal, keď trpel a riekol: ''Toto je hodina, v ktorej mám diablovi hlavu rozmliaždiť, a on mne má pätu potreť. Mám trpeť. Dnes je moja Veľká noc a pravý sviatok.'' — Nadišly veľké boľasti, muky, bázeň, súženie, ktoré sa nemôže ani vypovedať. Bola to ťažká kázeň proroctiev Písma svätého, ktorú musel Kristus celú noc a celý deň počúvať. On to všetko pretrpel v židovskú Veľkú noc, tým On správne zasvätil Veľkú noc, takým svojim utrpením zničil diablove kráľovstvo, tak že teraz

INRI

má On moc nad diablom. Keď slovo prehovorí, diabol s kráľovstvom hriecha, smrti a pekla sa odstráni. A kto verí v Krista, má vedeť a istý byť, že mu hriech, smrť, diabol a peklo nemôžu škodiť.

Aj iné výpovede sú v prorockých knihách. V 16. Žalme, 2. 3. verš, hovorí prorok Dávid v osobe Kristovej: Kristus musí trpeť k vôli Pánovej, a On znáša také utrpenie za svätých, znamenitých, t. j. za vyvolených, v ktorých má ľúbosť. Táto výpoveď bola Kristovi na Veľkú noc kázaná, spievaná, a Ho upomenula, že má trpeť. Žalm 22: "Bože můj, Bože můj—" je tiež proroctvo o umučení Krista a poukazuje na utrpenie na kríži, ako Mu ruky a nohy prebili, údy rozpiali, tak že človek spočítať mohol jeho všetky kosti. Podobne ako delia medzi sebou jeho rúcho; tak že evanjelistovia Matúš a Ján citujú tento Žalm, keď velikým hlasom zvolal: "Bože můj,——!" Žalm 69, 22. zneje: "A v žížni mé napájeli mne octem." Tu Dávid tiež hovorí v osobe Kristovej a žaluje sa, že mu jeho križovatelia a tupitelia ocot a žlč dávajú piť. Preto aj sv. Ján poznámku robí na tento Žalm, keď' hovorí: 19, 28. "——." Tým poukázal, že Ježiš na kríži mal proroctvá v svojom srdci. Celá 53. kapitola proroka Izaiáša je vznešené proroctvo o Kristu, o jeho umučení a vzkriesení. V tej samej kapitole Duch Svätý tak jasne a zretedlne tvrdí o umučení Kristo-

vom ako ho opísal apoštolmi v Novom Zákone, tak že sa proroctvá Kristom úplne naplnily. Evanjelista Marek to poukazuje, keď hovorí: 15, 27. 28. "——." Ježiš Kristus sám cituje toto proroctvo a hovorí svojim učedlníkom: Luk. 22, 37. "——se ještě to písmo naplniti musí na mně: A s nešlechetnými počten jest.——"

Ježiš Kristus svätil Veľkú noc poslúchaním slova Božieho o svojom umučení, ktoré aj skutkom splnil. Lebo On bol taký kazateľ, ktorý slovo Božie nie len v ústach mal, ale ho aj skutkom dokazoval, ako hovorí o ňom svätý evanjelista Lukáš: Skut. Sv. Ap. 1, 1. "——kteréž začal Ježíš i činiti i učiti." O tom dávno Duchom Svätým predpovedali proroci, aby sme poznali, že Kristus neumrel pre seba, ale v poslušnosti naproti svojmu nebeskému Otcovi, a v službe a v láske naproti nám. A to je to najvýznamnejšie a najvznešenejšie v pôste, aby človek poznal a povážil, že Ježiš Kristus umrel v poslušnosti svojho nebeského Otca, a nám ku službe a osohu, tak aby naplnené bolo Písmo. Dobre rozvážme, aké je jeho umučenie, ktorým nás vykúpil, nie zo zemi Egyptskej, ani časne, ale ono je večné vykúpenie z hriechu, smrti a pekla. Dobre rozvážme aká bola odplata za naše hriechy, a síce, že Ježiš Kristus za nás nedal zlato a striebro, ale nás vykúpil svojou predrahou krvou a svojim nevinným

umučením a smrťou, čo svätý apoštol často vychvaľuje: "Kterýž vydal sebe samého za hříchy naše." Gal. 1. Ef. 5. Tit. 2. Dobre rozvažujme aké veľké muky a boľasti Ježiš Kristus trpel za nás, tak že s jeho obličaji kropaje krve padaly, bol za nás korunovaný, posmievaný, opľuvaný, bičovaný, na kríž pribitý, prebodnutý.

To je najvýznamnejšie, že Kristus svojim umučením splnil Písma prorocké. Máme však dobre pováž iť, tak že by sme nie len veľkosť vykúpenia, jeho odplaty a boľasti poznávali, ale podobne poznať máme Kristové srdce a jeho milostivú vôľu oproti nám, že ako srdečne dobre mienil s nami, aké laskavé srdce a akú zápalistú žiadosť srdca mal za nás sa obetovať. Preto aj my máme dokazovať lásku ku nemu, ktorý za nás umučenie podstúpil, a ku Otcovi nebeskému, ktorý mu to naložil. Taká láska má v nás budiť poznanie stavu jeho srdca, v akom On umučenie na seba vzal a za nás trpel. Muselo by byť ľudské srdce nad kameň, áno tvrdšie nad železo a oceľ, keď by sa tým neobmäkčilo a nepohlo.

Predsa ale spiecha milý útly svet bez toho, že by si to ku srdcu pripustil, je lenivý, chladný, nevďačný, a opovrhuje tak veľkým darom. Preto sa stáva, že sa od toho viac a viac vzdiaľuje, a Boh ho opúšťa. Pán Boh správne činí, keď hovorí ku nevďačnému svetu:

Nechceš-li velikej lásky, že som ťa tak otcovsky a srdečne navštívil a môjho milého Syna za teba v umučenie vydal, tak hľa, i ja teba nechcem. Nedopytuješ sa na to, čo som za teba urobil, nuž ja sa po tebe nebudem pýtať. Nechceš môjho milovaného Syna Ježiša Krista, tak si vezmi miesto neho Barabáša, áno diabla samého, — Boh ich oddáva sektárom, falošným učiteľom, Turkom, úžere, pýche, atd. A niet sa tomu čo diviť. Kto by mohol Bohu za to zazlievať? On ti dáva svojho milovaného Syna, a ten svoju krv a svoj život za teba kladie, aby ťa od smrti a pekla oslobodil, a ty nielen že o tom nechceš počuť, ale Ho za takú jeho milosť a lásku potupuješ, nuž On správne činí, keď ti hovorí: Chceš-li pri tom zotrvať, ty útla rastlina, nuž choď ku katovi. — Keď sám človek vidí, akí nevďační sú ľudia a že nemajú pražiadnej radosti v Kristu Ježiši, tak je nie div, že sa Boh rozpálil hnevom a nechá ich zahynúť. Lebo kto nechce prijať lásku a radosť v Kristu, ten nech ide ku diablovi a bude sám diablom; kto môže v tom svetu prekaziť?

Umučenie Krista sa nekáže ku tomu cieľu, že by človek bol nevďačný, ale aby poznal lásku Otca nebeského a jeho Syna Pána nášho Ježiša Krista, a aby miloval Otca nebeského a jeho Syna. Lebo kto zo srdca verí, čo Ježiš za nás trpel, ten nebude nevďačnou bestiou, ale bude Ježiši Kristu srdečne vďačný. Jestli by

mi v nebezpečenstve života, a ohni, povodni, človek ku pomoci prispel a svoje telo i život za mňa vydal, nuž musel by som byť dravou bestiou, keď by som ho za to nemiloval. Keď človek pre desať zlatých miluje toho, ktorý mu ich dal alebo požičal, čo máme my tu urobiť, keď nám bol daný Syn Boží, ktorý náš hriech na seba vzal, smrť a pekelné muky za nás trpel? Človek má to urobiť a hovoriť: Môj Pán Ježiš za mňa trpel, preto Ho ja chcem milovať, jeho slovo kázať, slyšať, veriť, Ho nasledovať a mu poslušný byť. Jestli to neučiníme, tak sme tisíc raz horší ako tí vo svete. Lebo tí nevedia o milosti Božej, my však vieme a sme presvedčení, nepomyslíme na to, že sme Kristom z hriechu, smrti oslobodení. On nám privoláva: Ani smrt', ani hriech nemá vám čo uškodiť, lebo mojou smrťou som vám večné spasenie vydobyl; a že by mal človek toto opovrhnúť, nuž bolo by to hrozné, strašlivé.

Umučenie Ježiša máme tak poznávať a sa učiť, aby sme vedeli, že sa ono nám k úžitku stalo, že by sme umučenie za našu večnú pomoc uznávali. Jeho krvavý pot, zármutok, križovanie máme si takto vykladať: To je moja pomoc, moja sila, môj život, moja radosť. — Lebo to sa všetko stalo, aby sme my z toho mali ovocia a osoh, a verili, mu zo srdca vďační boli. Kto to činí a umučenie Krista tak upotrebí, ten je kresťan.

Také dobrodenie nám dokázal, že by sme Ho nikdy nezapomenuli, ale Mu vždy ďakovali, Ním sa tešili, a riekli: Jeho boľasti sú moje potešenie, jeho rany moje vykúpenie, jeho trest moje oslobodenie, jeho smrť môj život. — Nie je možné dosť kázať, sa tomu dosť diviť, že sa Boh stal človekom a na našom mieste za nás smrť podstúpil; sme milostive navštívení a draho vykúpení. Jestli nás potká nejaká lstivosť, tak že sme zvedení alebo sužovaní, nuž toho príčinu máme udať našu nevďačnosť. H. G. a M. J. i všetkým pápežencom sa spravodlive stane, keď ich Boh zatratí. Lebo oni týmto bohatým potešením, touto láskou a pomocou opovrhujú, sa dľa svojho rozumu a svojej vôli spra vujú, preto ich Boh právom v ich blude zatratí.

Nech nás od toho uchová milostivý Boh a dopomôže nám k životu večnému. Amen.

AMEN.

Sedem slov Kristových na kríži.

Prvé slovo Kristovo na dreve kríža.

Milosť Pána našeho Ježiša Krista, a láska Boží a účastenství Ducha Svatého budiž s námi. Amen.

V Kristovi Ježišovi milí kresťania!

Kristus Ježiš hovorí Mat. 5, 44.: "Ale játˇ vám pravím: 'Milujte nepřátely své, dobrořečte těm, kteříž vás proklínaji, dobre čiňte nenávidícím vás, a modlete se za ty, kteříž vás utiskují a vám se protiví.''

Tak kázal Ježiš Kristus zástupu a učedlníkom svojim. Oproti tomu farizeovia a zákonníci učili: "Milovati budeš blížního svého, a nenáviděti budeš nepřítele svého." Mat. 5. 43. Veľký rozdiel je medzi učením Kristovým a farizeov a zákonníkov. Ako farizeovia učili, tak i robili, nepriateľov svojich prenasledovali, nenávideli. Krista Ježiša za svojho najväčšieho nepriateľa považovali, preto Ho nenávideli. To vidíme pri Kristovom umučení a jeho smrti, ako farizeovia svoje učenie dokázali. Viedli Ježiša Krista pred svetský súd, falošne naňho žalovali. Ani v smrti Mu pokoja nedali, posmievali sa z Neho.

Kristus Ježiš svoje učenie podobne potvrdil, dľa neho sa riadil, miloval svojich nepriateľov, oni Mu zlo-

rečili, On im dobroročil. Oni mu všetko zle činili, On im dobrotu preukazoval slovom i skutkom. Oni Ho utiskovali a Jemu sa protivili, a On sa za nich modlil, Jeho prvé slovo na kríži bola modlitba za svojich utiskovateľov a protivníkov.

Luk. 23, 34.

"Tedy Ježíš řekl: Otče, odpusť jim; neboť nevědí, co činí."

Na základe prečítaného slova Božieho s pomocou Ducha Svätého, spoločne rozjímajme: "Otče, odpusť jim; neboť nevědí co činí."

Vezmeme do pozornosti:
I. Ku komu volá Ježiš Kristus;
II. zo koho sa On modlí;
III. čo On prosí v svojej modlitbe a
IV. čím On svoju modlitbu potvrdzuje?

I.

"Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí." Tieto slová povedal Ježiš v tom čase, keď Ho ukrižovali. Smrť kríža museli podstúpiť len tí najväčší zločinci; takí ľudia boli od každého opovrhnutí, a to nie len od ľudí, ale aj od Boha, lebo Pán Boh hovorí Gal. 3, 13.: "Zlořečený každý, kdož visí na dřevě." Nuž a Krista tiež na drevo kríža pribili, ako dákeho zločinca. Pro-

rok Izaiáš hovorí v 53, 12.: "A s přestupníky počten jest." Ježiš Kristus, ako jeden priestupník s dvoma zločincami, jeden na pravej, druhý na ľavej strane a Kristus Pán medzi nimi, ukrižovaný bol. Tým jeho ukrižovatelia chceli ukázať, že je Kristus najväčší zločinec zpomedzi nich.

Ježiš Kristus bol za zločinca považovaný, nie pre svoje hriechy, ale pre hriechy celého sveta, a tiež aj pre naše. On bol nevinný a žiadneho hriechu neučinil, ako apoštol Pavel II. Kor. 5, 21. hovorí: "Nebo toho, kterýž hříchu nepoznal, za nás učinil hříchem, abychom my učinění byli spravedlnosti Boží v něm." Kristus, ako náš zástupca, vnišiel v spravedlivý súd Boží. Trest, hnev Boží naňho prišiel. A predsa v tých najväčších mukách nezúfal. Modlitba bola prvé jeho slovo na kríži. On volal k svojmu nebeskému Otcovi, ačpráve sa Ón nachádzal v spravedlivom súde a hneve svojho Otca, predsa k Nemu volal: "Otče!" To je prvé slovo jeho modlitby. On sa len na svojho nebeského Otca spoliehal i v svojom umučení. Ako v celom svojom živote sa modlil, tak aj vtedy, keď visel na kríži. On znal, že jeho nebeský Otec je spravodlivý a tresce neprávosti a prestúpenia; ale tiež vedel, že jeho nebeský Otec je večná láska a milosrdenstvo, lebo On dal Syna svojho milého za hriechy celého sveta ukrižovať, a tento milý Syn volal k Nemu na kríži: "Otče!"

Kristus Ježiš nám vo svojej modlitbe právo synovstva vydobyl, to právo, že svätého, spravedlivého Boha svojím Otcom menovať a Jemu sa modliť môžeme, Jon. 1, 12.: "Kteříž pak koli přijali jej, dal jim moc syny Božími býti, těm kteříž věří ve jméno jeho." Každý veriaci kresťan je prijatým synom Božím.

Pre a skrze Krista Boh je našim milým Otcom a my sme jeho milými dietkami. Či je to nie veľké potešenie, ktoré nám Kristus v svojej modlitbe vydobyl? My hriešni ľudia máme za otca svätého, spravedlivého, všemohúceho Boha!

Nemáme sa pred Ním čoho báť, ale smele našim milým Otcom Ho menovať. Pav. apoštol Rim. 8, 15.: "Nepřijali jste zajistě Ducha služby opět k bázni; ale přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba (totiž Otče)!"

Ježiš Kristus nám ale tiež dal príklad v svojej modlitbe, aby sme i my, ako On, vo všetkom súžení a v každej neresti o milosti Božej nepochybovali, ale Boha i v súžení svojim milým Otcom volali a pri ňom samom pomoc hľadali. Lenže my často, keď prijde na nás pokušenie od diabla a od sveta, tak namiesto, že by sme k svojmu milému, nebeskému Otcovi o pomoc volali, začneme horekovať, zúfať a pochybovať o láske nášho nebeského Otca. Mnoho ráz, namiesto, žeby sme vo vrúcnej modlitbe u Boha pomoc hľadali, ideme ju hľadať u bezbožného sveta.

Často sa stáva, že mnohí v čas súženia Bohom opovrhnú a namiesto modlitby, začnú sa Bohu rúhať, zlorečiť. Prorok Jerem. v 17, 5. hovorí: "Takto praví Hospodin: Zlořečený ten muž, kterýž doufá v člověka, a kterýž klade tělo za ráme své; od Hospodina pak odstupuje srdce jeho."

My veriaci kresťania nemáme tak činiť, lebo Boh, náš milý Otec, chce, aby sme pomoc len pri Ňom samom hľadali v modlitbe a dúfanie naše len v Ňom samom skladali. Jerem. 17, 7.: "Požehnaný ten muž, kterýž doufá v Hospodina, a jehož naděje jest Hospodin."

Kristus Ježiš, ktorého za naše hriechy na kríži pribili, začal svoje umučenie modlitbou. Tak máme aj my robiť. Keď sa k nám nejaká telesná núdza priblíži, tak prvé naše slovo má byť vrúcna modlitba: "Otče náš, chlieb náš vozdajší daj nám dnes." Chcel-li by nás diabol, svet a vlastné telo a krev sklamať a zviesť od pravej viery k povere, k zúfalstvu i k iným ťažkým hriechom a nešľachetnosťam, tak máme volať: "Otče náš, i neuvoď nás v pokušenie; ale zbav nás od zlého."

Všetky potrebné veci od Pána Boha prosme, nie ináč, len ako dietky od svojho milého otca. Môžeme a máme byť istí, že prosby alebo modlitby naše u Otca nášho nebeského vzácné a vyslyšané sú. On sa nám sám prikázal modliť a zasľúbil nám, že nás vyslyší.

Toto právo, že je Boh našim milým Otcom a my jeho milé dietky, máme pre Krista Ježiša, nášho Spasiteľa. On sa na kríži modlil: "Otče, odpusť jim; neboť nevědí co činí." Za koho sa Ježiš Kristus modlil?

II.

To nám ukazuje to slovo jeho modlitby "jim". On sa modlil za svojich nepriateľov. Ježiš Kristus nemodlil sa za tých, ktorí hrešili proti Duchu Svätému.

Služobníci vyšších kňazov boli nepriatelia Kristovi. Tí pľuli na jeho svätý obličaj, pohlavkovali a húlkami Ho bili. Národ židovský podporoval návrh farizeov a pýtal Barabáša na svobodu a Ježiša Krista ukrižovať. K týmto nepriateľom Kristovým prislúchali aj tí žoldnieri, ktorí Krista bili, trním korunovali a s Neho sa posmievali. A hľa, Ježiš Kristus za týchto svojich nepriateľov sa modlil! Aký veľký rozdiel je medzi Ním a tými, za ktorých sa modlil! Tí Ho na kríž pribíjali a On sa za nich modlil.

K tým nepriateľom Kristovým prislúchajú všetci tí, ktorí jeho smrť zapríčinili; k ním prislúchame i my. Pavel apoštol k Ef. 2, 3. hovorí: "Mezi nimiž i my všickní obcovali sme." Keby naše hriechy neboly Ježiša Krista na kríž pribily, tak by mu boli žoldnieri museli pokoj dať. Ukrižovateľmi Ježiša Krista boli len naši hriešni slúžobníci.

Ale hľa, On nemoce naše na seba vzal a bolesti naše On niesol. On ranený bol pre prestúpenie naše, potrený pre neprávosť našu, aby nás oslobodil od večného zahynutia a život večný nám vydobyl, modlil sa za jedného každého z nás. Ačpráve naše hriechy sú veľké, ale jeho láska a zásluhy sú o mnoho väčšie. Keď sa Kristus Ježiš za zločinca na kríži a za svojich ukrižovateľov modlil, tak sa môžeš potešovať, ó hriešny človeče i ty, že sa aj za teba modlil!

Kristus tým splnil to, čo učil. On dokázal naproti svojim nepriateľom lásku. Z toho sa máme tešiť, ale tiež Kristov príklad nasledovať.

Zkúsme sa, či oheň jeho lásky je v našom srdci zapálený; či sa my tiež za svojich nepriateľov modlíme? Nemáme sa len za tých modliť, ktorí nám dobre robia, ale aj za tých, ktorí nás utiskujú a nám sa protivia. My máme príklad Krista Ježiša nasledovať. On sa modlil za svojich nepriateľov: ''Otče, odpusť jim.'' Čo On prosí vo svojej modlitbe?

III.

Ježiš Kristus nepýtal v modlitbe svojej bohatstvo zemské, zlato, striebro. To by nespomohlo jeho nepriateľom, ba mnohým by to k záhube bolo. Judáš, zradca, žiadostivý bol zemských pokladov, preto zradil svojho Pána. Nevera, zúfalstvo naplnilo jeho srdce tak, že vzal hrozný konec života svojho. Zemské

veci neprosil Kristus Ježiš v svojej modlitbe od Otca svojho nebeského. On ale tiež nevolal o pomstu a spravedlivý súd, ačpráve jeho nepriatelia to zaslúžili. Kristus Ježiš im ale prosil odpustenie: "Otče, odpusť jim." Táto modlitba je celkom proti ľudskému rozumu. Keď by, na príklad, slúžobníci jedného zemského kráľa tak zneuctili a proti nemu sa vzbúrili, tak by ich on bez milosrdenstva dal uvrhnúť do žalára, alebo by ich na smrť odsúdil. Ale nebeský kráľ, Ježiš Kristus, ktorého tak zneuctili, prosí odpustenie, milosť svojim protivníkom.

Národ židovský kričal: "Ukrižuj, ukrižuj ho!" Kristus Ježiš ale volal: "Otče, odpusť jim!" Žoldnieri Krista Ježiša na kríž pribíjali, horký ocot mu dávali piť, a On sa za nich modlil: "Otče, odpusť jim!" Tí zlosťou a nenávisťou proti nemu horeli, On ale láskou a milosťou. Jemu zlorečili a večné zatratenia žiadali, On ale pýtal im odpustenie hriechov, oslobodenie od večného zatratenia, milosť, aby i oni, jestli v Neho uveria, spasení boli. Lebo Kristus Ježiš aj ich hriechy na seba vzal a za ne trpel. On je baránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta. Tu vidíme dobrotu srdca Ježišovho naproti hriešnikom, že On všetkých spasiť chce. On všetkým prosil v svojej modlitbe odpustenie hriechov. Tým sa potešuj, ó hriešniku! Keď sú tvoje hriechy veľké a mnohé,

Ježiš Kristus prosil Otca svojho nebeského, aby ti ich odpustil. On ťa smieril s Bohom, smier sa aj ty s Ním, t. j. ver pevne, že pre Krista Ježiša, tvojho Spasiteľa, máš odpustenie hriechov z milosti Božej.
Ježiš Kristus dal nám príklad v svojej modlitbe, aby sme i my svojim nepriateľom viny odpúšťali a s nimi sa smierili. Či ale nasledujú kresťania príklad svojho Spasiteľa? Mnohý, ktorý má to meno kresťan, keď mu bližný ublíži, namiesto, aby mu to odpustil a s ním sa smieril, hľadá sa všeliakým spôsobom na ňom vypomstiť. Pomsta, hnev a nenávisť tlie v ňom proti bližnému. Často stáva sa, že brat brata vlečie pred svetský súd a na neho žaluje. Či sa tak majú chovať kresťania jeden proti druhému? Mnohí si myslia: ''Keď pôjdem k vel. več. Pána, potom odpustím svojmu bližnému, potom sa musím s ním smieriť.''

Ó, biedny je taký človek, ktorý sa len vtedy so svojim blížnym smieriť chce, keď ide k vel. več. Pána! Keď sa začne modliť: ''Otče náš, odpusť nám naše viny, jako i my odpúšťame našim vinníkom,'' Boh mu volá: ''Človeče, luhaš v modlitbe svojej, bližnému svojmu si neodpustil, nie si s ním smierený, a predsa hovoríš: 'Ako i my odpúšťame našim vinníkom'.'' Človek sa ale začne vyhovárať: ''On mi ublížil, jeho povinnosťou je, ku mne prijsť a ma od-

prosiť.'' Pozri, ktorý tak smýšľaš, na Ježiša Krista, či On svojim nepriateľom ublížil a či oni Jemu? (Zaiste nepriatelia Jemu ublížili.) Nuž, a predsa Ježiš Kristus za nich prosí: ''Otče, odpusť jim!'' Tak máme aj my činiť.

Musíme ale vyznať, že sme často hnevom a pomstou proti bližnému rozhorlení boli a podľa toho sme puhé trestanie zaslúžili; ale Boh nám z milosti naše viny odpustiť ráčil, preto i my zo srdca odpúšťajme a dobre čišme tým, ktorí by sa proti nám prehrešili. Kristus Ježiš prosil v svojej modlitbe za odpustenie hriechov nepriateľov svojich a svoju prosbu tými slovami potvrdil: ''neboť nevědí, co činí.''

IV.

Väčšia čiastka národa židovského považovala Krista Ježiša za puhého človeka, za syna Jozefovho, ktorý bol tesárom. Mnohí mysleli, že je Kristus veľký prorok, ktorý skrze moc Božiu divy činil a učil; ale neverili, že je Kristus Ježiš pravý Boh, že je on prorokmi zvestovaný Messiáš, Spasiteľ sveta.

Farizeovia a zákonníci hľadeli na Krista, ako na hriešnika, nepovažovali Ho za Syna Božieho. Ale i medzi neveriacimi nachádzali sa židia, farizeovia, zákonníci a kniežatá, ktorí vedeli, že Kristus je pravý Boh a zasľúbený Spasiteľ sveta. Nikodem vyznal pred Kristom: ''Mistře, víme, že si od Boha přišel mistr;

nebo žádný nemůže těch divů činiti, kteréž ty činíš, lečby Bůh byl s nim.''

Tí, ktorí verili v Krista, že je Syn Boží, nebrali účasť pri súde a smrti Kristovej. Ale tí ukrižovali Krista, ktorí neverili, že je Syn Boží. Satan zaslepil ich oči a smysly tak, že neverili, že Syna Božieho na kríž pribili. Tým vzali na seba hrozný hriech, časný i večný trest. Nevedomý hriech je tiež zatracujúci. Nemali, čím by sa pred Bohom ospravedlnili, veď mali Mojžiša a prorokov, ktorí im Ježiša Krista predzvestovali. Ján Krstiteľ zrovna na Krista Ježiša prstom ukázal a riekol: ''Aj, Beránek Boží.'' A Kristus im sám povedal, že je Synom Božím. Práve preto Ho na smrť odsúdili.

A mnohí z tých, ktorí Ho ukrižovali, vyznali potom, že Ježiš Kristus je Synom Božím. Žoldnier, keď videl tie divy, ktoré sa dialy pri ukrižovaní Ježišovom, velebil Boha, hovoriac, Luk. 23, 47: ''Jistě člověk tento spravedlivý byl.'' So žoldnierom tí, ktorí ostríhali Ježiša, hovorili (Mat. 27, 54.): ''Jistě Syn Boží byl tento.'' V deň soslania Ducha Svätého apoštol Peter kázal zástupu o Kristovi Ježišovi, že Ho nešľachetne ukrižovali a zamordovali, ale že Ho Boh vzkriesil a povýšil na pravicu svoju. To uslyšiac, zarmútili sa v srdciach svojich, a riekli Petrovi a iným apoštolom: ''Což máme činiti?'' Riekol im

apoštol Peter: "Pokání čiňte, a pokřti se jedenkaždý z vás ve jménu Ježíše Krista na odpuštění hříchů, a přijměte dar Ducha svatého." Tí, ktorí ochotne prijali slová apoštola, pokrstení boli. Pripojilo sa k cirkvi kresťanskej v ten deň okolo tri tisíc duší.

I my, v Kristovi Ježišovi zamilovaní, pokánie čiňme a verme, že Ježiš Kristus je pravý Boh a človek, náš milý Spasiteľ, ktorý za nás vylial svoju predrahú krv na kríži, aby nás vykúpil k životu večnému. On sa za nás modlil: "Otče, odpusť jim, neboť nevědí co činí."

On k Otcovi nebeskému volal v svojom umučení. I my máme v núdzi Otca nebeského o pomoc volať, Kristus Ježiš nám k tomu právo vydobyl.

Kristus sa modlil za svojich nepriateľov. Aj my sa modlime za tých, ktorí nás utiskujú, t. j. za nepriateľov.

Kristus Ježiš odpustenie prosil každému človeku, aj nám. Aj my odpúšťajme a smierme sa s bližným svojim.

Ježiš Kristus v potvrdení svojej modlitby i za naše nevedomé hriechy odpustenie prosil.

Verme v Neho celým srdcom a slúžme mu telom i dušou, tu časne, v nebi, v sláve a radosti večne. Amen.

Druhé slovo Kristovo na dreve kríža.

Milosť Pána našého Ježiša Krista, a láska Boží a účastenství Ducha sv. budiž s nami. Amen.

V Kristovi Ježišovi milá cirkev!

"Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ byl na zemi." Tak hovorí všemohúci a spravedlivý Boh jednému každému človekovi. On chce, aby sme rodičov a pánov svojich nepotupovali ani nehnevali, ale ich veľmi sebe vážili. Či ale dietky v terajšom čase to plnia? Či milujú rodičov svojich a poslúchajú ich? Bohu žiaľ veľmi zriedka; že by vždy a vo všetkom štvrté Božie prikázanie tak plnily, ako to Boh vyžaduje! S veľkou ťažkosťou a namahaním rodičia svoje dietky vychovávajú a potom tieto namiesto toho, žeby sa rodičom dobrým zavďačily, zlým sa im odplácajú. Zle myslia, hovoria a odporné odpovede dávajú svojim rodičom. Keď sa rodičia sostarejú a súc chudobní a ich dietky sa lepšie majú, a sú od sveta važené, tak sa potom hanbia za svojich rodičov. Ba mnohé dietky sú také bezbožné, že svojich rodičov bijú. Veľký div je, že sa pod takými dietkami zem neotvorí a nepohltí ich do večného zatratenia! Koľko márnotratných synov, koľko márnotratných dcier je v Amerike, ktorí a ktoré opustili svojich rodičov v kraji a prišli do tejto ďalekej kra-

jiny a tu prostopašne žijú, nestarajú sa o svojich rodičov, ktorí v kraji núdzu trpia?

Pán Boh je síce trpelivý, milosrdný a ľútostivý; ale On je i spravodlivý a svätý, On je Boh horlivý, ktorý navštevuje neprávosti a zlosti. Či by nemal Boh k nebi volajúce hriechy trestať? Pris. 30, 17, hovorí: "Oko, kteréž se posmíva otci, a pohrdá poslušenstvím matky (své), vyklubí krkavci potoční, aneb snedí je orličata." "Krásný byl Absolon; Než že zle činil on; Davida, otca svého vyhnal z království jeho: Jiných mu pak těžkosti, Dost činil v své mladosti." Preto ho ale i Pán Boh tak hrozne potrestal. Neposlušný syn Absolon ostal viseť za vlasy na strome a slúžobník Dávidov ho kopiou prebodnul; potom ho sňali s toho stromu a kamením zahádzali. Hrozná zaiste bola jeho telesná smrť, tým hroznejšia však duchovná, lebo je mučený pekelným ohňom až na veky vekov.

To každý uzná, že dietky v terajšom čase sú neposlušné. Spýtam sa vás ale, rodičia: Či ste vy svojich rodičov poslúchali? Či ste štvrté Božie prikázanie neprestupovali práve tak, ako ho vaše dietky prestupujú? Obzrite sa na svoj minulý život. Istotne mnoho ráz ste neposlúchli, nemilovali svojich rodičov, a tým ste i vy prestúpili štvrté Božie prikázanie a prestupujete ho i pri výchove svo-

jich dietok. Mnohí rodičia sú tomu sami príčina, že ich dietky sú neposlušné.

Keď niektorí rodičia majú u seba svojich rodičov a oproti týmto sa zle chovajú, tak sa potom tiež aj ich vlastné dietky od nich naučia neposlušnosti a to samé urobia im. Na pr. otec poslal svojho syna, aby zaniesol prikrývadlo svojmu starému otcovi do chudobného domu. Ten syn to prikrývadlo ale skryl a nezaniesol ho. Jeho otec to prikrývadlo našiel a spýtal sa svojho syna, prečo ho nezaniesol starému otcovi, ako mal naložené, na čo mu syn odvetil: "To prikrývadlo som skryl pre teba; keď ty sostarneš a pôjdeš do chudobného domu, potom ho tebe pošlem." Dietky sa učia od svojich vlastných rodičov. Keď rodičia v svojej domácnosti špatné reči hovoria, zlorečia, vadia sa, to si dietky od nich privlastnia. A mnohí rodičia sú tak nerozumní, že keď počujú svoje dietky zlorečiť, oplzlé slová hovoriť, tak ich nepotrescú, ale z toho radosť majú a myslia, že z ich dietok bude niečo zvláštneho, keď zlorečia. Áno, bude z nich hotový bič na rodičov! Mnohí rodičia nielen, že sami kochajú sa v opilstve, čo už i tým zlý príklad dávajú svojim dietkam, ale ešte i svojim dietkam dávajú opojný nápoj. Žiaden div, teda, že dietky v opilom stave svojich rodičov bijú a im zlorečia,

Mnohí rodičia nechcú o slove Božom ničoho vedieť, do chrámu Božieho nechodia, nemodlia sa a následkom toho potom i ich dietky pohrdnú slovom Božím a tak ani kázne, ani bázne niet pri nich. Mnohí rodičia spia duchovne, nevedia, že ich dietky spiechajú do večnej záhuby, nenapomenú ich pred tým nešťastím, ani ich nepotrescú. Na pr. otec vyšiel so svojim synom do lesa na jahody. Ten otec zaspal a jeho synčok sbieral jahody; práve videl vo vzdialenosti pekné i bežal s dychtivosťou k ním. Otec jeho sa prebudí a počuje prenikavý výkrik svojho synka, beží za nim — tu vidí — k svojmu zhrozeniu — priepasť, nad ktorou boly jahody. Chlapec padol do nej a zabil sa. Otec bedákal a robil si výčitky, že je on príčinou smrti svojho syna, lebo nedal naňho pozor a nenapomenul ho pred nebezpečenstvom. Práve tak mnohí rodičia spia, netrescú a nenapomínàjú svoje dietky. Tieto idú a sbierajú jahody a berú účasť na tancoch a zábavách tohoto sveta, a len potom sa otvoria oči ich rodičom, keď už ich dietky upadly v nemravnosť, bezbožnosť a neposlušnosť. Potom rodičia bedákajú a oplakávajú svoj i svojich dietok hrozný osud. Potom volajú: "Syn môj, synu môj; dcéra moja, dcéra moja!"

Ctihodný reformátor Dr. M. Luther hovorí, že

pri ničom inom rodičia tak ľahko nezaslúžia večné zatratenie, ako pri zlej výchove dietok. "Pán Boh hrozí velikou pokutou všetkým tým, ktorí tieto prikázania jeho prestupujú." A my všetci prestúpili sme 4. Božie prikázanie a zaslúžili sme časný i večný trest. Ako budeme od toho hriechu oslobodení? U koho máme pomoc a útočište hľadať? Nadarmo by sme pomoc hľadali u ľudí alebo anjelov, tí by nám nespomohli; ale náš zreteľ obráťme ku Kristovi Ježišovi, ten nám pomoc dá, ten nás od hriechu oslobodí; lebo On za nás splnil 4. Božie prikázanie. O tom nás učí druhé slovo Kristovo na kríži.

Jan. 19, 26. 27.

"Tedy Ježiš uzrev matku, a učedlníka tu stojícího, kteréhož miloval řekl matce své: ženo, aj, syn tvůj. Potom řekl učedlníkovi: Aj, matka tvá. A od té hodiny přijal ji učedlník ten k sobě."

Druhé slovo Kristovo na kríži nás učí:

I. Že Ježiš Kristus splnil za nás štvrté Božie prikázanie;

II. že nám uozostavil príklad, ktorý máme nasledovať.

I.

Ježiš Kristus od svojho narodenia až do svojej smrti plnil štvrté Božie prikázanie. Keď bol v dva-

nástom roku veku svojho, jeho rodičia vzali Ho so sebou do Jeruzalema do chrámu na deň slávny veľkonočný. Po skončení slávnosti navracovali sa do Nazarétu, ale Ježiš ostal v Jeruzaleme. Mária a Jozef hľadali Ho tri dni; On sedel medzi doktormi, ich poslúchal a otazoval sa ich. A divili sa všetci, ktorí ho slyšali, nad múdrosťou a odpoveďami jeho. I riekla matka jeho k Nemu: "Synu, proč jsi nám tak učinil? Aj, otec tvůj a já s bolestí hledali jsme tebe." On im riekol: "Co, že jste mne hledali? Zdá-liž jste nevěděli, že v těch věcech, kteréž jsou Otce mého, musím já býti?" "Ale oni nesrozuměli těm slovům, kteráž jim mluvil. I šel s nimi, a přišel do Nazaréta, a byl poddán jim."

Ctihodný reformátor Dr. M. Luther hovorí: "Byl poddán jim", On to činil z dobrej vôle; ačpráve bol Bohom Márii a Jozefovi. Že im On bol ale poslušný, to robil z poslušnosti k svojmu nebeskému Otcovi a zo srdečnej lásky ku svojim rodičom a všetkým ľuďom. Keď chceš vedieť, čo Kristus v svojej mladosti robil, tak slyš tu evanjelistu, ktorý ti hovorí, že bol poddaný rodičom, t. j. On robil skutky štvrtého Božieho prikázania. To sú ale skutky, ktoré otec a matka v dome potrebujú. On im doniesol vody, chlieb, mäso, drevo a všetko robil, čo mu rozkázali. To On robil bez všetkého hnevu. Dietky majú dať pozor na to, čo im rodičia rozkážu, aby to robily.

Tu je zreteľne povedané, že ho neposlali do kláštora, aby sa mníchom stal, ale že bol poddaný rodičom svojim, plnil štvrté Božie prikázanie. Ježiš Kristus neprehrešil sa ani myšlienkami, ani slovom, ani skutkom proti svojim telesným rodičom. On ich poslúchal a staral sa o nich. Pozrime v duchu na Krista Pána! On sa i v hodine smrti staral o svoju matku. Keď Krista Ježiša na kríž pribili, pod krížom stáli: jeho matka, Mária, sestra jeho matky, Mária Kleofašova a Mária Magdalena i jeden učedlník. Pomyslite si na boj srdca Kristovho a jeho matky, na ich pohľad jedon na druhého. Kristus Pán celý krvou zaliaty visí na kríži medzi nebom a zemou; jeho matka pod krížom u nôh jeho, hľadí na Neho. Ježiš Kristus, ačpráve sám vo veľkých mukách, potešoval zarmútenú matku svoju, pozrel na ňu milostive. A ten pohľad jej Spasiteľa ju posilnil, potešil. Mária podistým vtedy bola už vdova, mohla si myslieť, že kto ju bude opatrovať, keď' jej milý syn sa od nej lúči?

Ale hľa, ten na kríži vedel o tom súžení svojej matky; On sa o ňu postaral i v hodine svojej smrti, On k nej hovoril: "Ženo", preto ju nepomenoval matkou, lebo On sa nachádzal v konaní svojho úradu, a potom tým menom by jej bol väčší bôľ učinil, preto k nej hovoril: "Ženo, aj, syn tvůj." Pri týchto slovách obrátil sa Kristus hlavou k učedlníkovi, ktorý

pod krížom stál, akoby chcel rieknuť k matke: "V tomto učedlníkovi, ktorého i ja milujem, budeš mať podporu; on ťa bude opatrovať, on ti bude synom." Potom riekol k učedlníkovi: "Aj, matka tvá. Prijmi ju za svoju matku a staraj sa o ňu." Ježiš Kristus i v najväčších mukách v hodine smrti staral sa o svoju matku a tým splnil štvrté Božie prikázanie, ktoré sme my prestúpili. My sme neposlušné dietky, ale On je poslušný. My sme sa o rodičov nestarali, ako Boh prikázal, ale On sa staral. Vyznajme naše mnohé hriechy, ktoré sme spáchali proti našim rodičom. Ó, márnotratný synu, márnotratná dcéro, poď a padni pred Hospodinom na kolená a volaj: "Zhřešil jsem proti nebi a před tebou; aniž jsem hoden více slouti synem, aneb dcerou tvou!" I vy, rodičia, vyznajte hriechy, ktoré ste spáchali pri zlej výchove vašich dietok! Keď ale vyznáte, vy dietky, vy rodičia, svoje hriechy, nezúfajte, ale potešujte sa s Kristom Ježišom, ktorý za nás štvrté Božie prikázanie splnil. On nám vydobyl úplnú spravodlivosť, nevinnosť a svätosť naplnením 4. Božieho prikázania. Tieto zásluhy svoje dáva a privlastňuje On, skrze slovo Božie a sviatosti, jednému každému, kto v Neho uverí. Verte v Ježiša Krista všetci celým srdcom svojim, tak vás Boh prijme za svoje dietky, za dedičov kráľovstva nebeského; da vám Kristovu spravedlivosť, nevinnosť a svätosť. Boh hľadí na vás

tak, ako čo by ste vy štvrté Božie prikázanie splnili; lebo máte vo viere Kristovo splnenie, a to všetko vám Boh dáva z milosti svojej, bez všetkých vašich zásluh a hodností. I vy tedy z lásky k Bohu stráňte sa, aby ste štvrté Božie prikázanie neprestupovali, ale v moci Božej ho splnili a nasledovali v tom Krista Ježiša.

II.

Kristus Ježiš staral sa o svoju matku cez celý svoj zemský život. Vy synovia, dcéry a dietky, berte si príklad z vášho Spasiteľa, Ježiša Krista. Poslúchajte svojich rodičov; v ich starosti vynasnažujte sa im odplatiť za to dobrodenie, ktoré vám preukázali výchovou. Keď' sú vaši rodičia v zošlom veku, nepohrdnite s nimi, ale ich v poctivosti majte.

Kráľ Šalamún bol najrozumnejší, najbohatší a vo svete vychválený kráľ, a keď k nemu prišla matka jeho, Betsabe, k jej úcte povstal Šalamún kráľ s tróna, šiel proti nej, poklonil sa jej a rozkázal postaviť jej stolicu. (I. Král. 2, 19.) Takú úctu preukázal kráľ Šalamún svojej matke!

I vy, milé dietky, uctite si svojich rodičov. Jestli sú vaši rodičia v starej vlasti a snáď nachádzajú sa v núdzi, vašou povinnosťou je ich podporovať. Štvrté Božie prikázanie ale budete len vtedy opravdove plniť, keď budete aj vy, ako Ježiš Kristus, v tých

veciach , ktoré sú Otca vášho nebeského t. j. s radosťou máte navštevovať chrám Boží, aby ste sa naučili vášho Spasiteľa, Ježiša Krista, prave milovať. Keď jeho láska vo vašom srdci bude, tak Ho budete nasledovať v plnení štvrtého Božieho prikázania a blahoslavené ste! Obdržíte zasľubenie Božie, ktoré Boh dáva tým dietkam, ktoré plnia štvrté jeho prikázanie. "Aby's dlouho živ byl na zemi." Nie len dlhý zemský život, ale požehnaný, spasiteľný život vám dá. Syrach hovorí v 3, 1—16: "Dítky! poslouchejte mne otce, a tak čiňte, abyste spasený byly; nebo Pán povýšil otce nad dítkami, a usouzení mateřino utvrdil při synech. Kdož ctí otce, dochází odpuštění hříchů. A jako poklad shromažďuje, kdož se k matce své vážně má. Kdož ctí otce, těšiti se bude z dítek, a v den modlitvy své vyslyšán bude. Kdož ctí otce, bude dlouho věký, a poslušný Pána, odpočinutí spůsobí matce své. Kdož se bojí Pána, ctíti bude otce, a jako páněm sloužiti bude rodičům svým. Skutkem i slovem cti otce svého i matku, aby došlo na tě požehnání od lidí. Dobrořečení zajisté otcovo utvrzuje domy dítek, prokletí pak mateřino z kořene vyvrací základy. Nechlub se z pohanění otce svého; nebo není tobě ku poctivosti pohanění otce. Chvála zajisté člověku pochází z toho, když má otce svého ctného, a útržka synům jest matka beze cti. Synu! pomáhej v starosti otci

svému, a nepřivozuj ho k zármutku, dokud jsi živ; a schází-li na rozumu, snášej ho, a nečiň mu lehkosti, podle nejvyšší možnosti své. Nebo milosrdenství tvé otci učiněné nepřijde v zapomenutí, a proti hříchům obranu míti budeš. V den soužení pamatováno bude na tebe."

V týchto slovách je vypovedané požehnanie na poslušné dietky; ale i zlorečenie na neposlušné. Čo si volíte, požehnanie, či zlorečenie?

Istý som, že každý z vás si praje požehnanie. Plňte tedy štvrté Božie prikázanie!

Ale aj vám, rodičia, prikazuje Boh jeho štvrté prikázanie plniť. Zaopatrujte svoje dietky pokrmom, odevou a čo k tomuto životu potrebujú; ale nie len dočasnými vecmi, ale i duchovnými máte svoje dietky zaopatrovať.

Ef. 6, 4.: "A vy otcové nepopouzejte k hnevu dítek svých, ale vychovávejte je v cvičení a v napomínání Páně." Pred svojimi dietkami len dobré slová hovorte. Sami, vy otcovia a matky, striezlive a položme žite, aby ste dobrý príklad svojim životom dietkam vašim dali. Vyučujte ich v slove Božom doma, a nie len svoje dietky posielajte, ale i vy s nimi prichádzajte do chrámu Božieho.

A keď cirkev, ako duchovná matka, má školu, kde sa vaše dietky tomu jednému, čo k spaseniu duši slúži, vyučujú, tedy s radosťou posielajte svoje dietky

k vyučovaniu. V kresťanskej cirkevnej škole sám Ježiš Kristus s otvorenými ramenami stojí a volá vám rodičovia: "Nechte dítek jíti ke mně, a nebraňte jim, nebo takovýchť jest království Boží!" V kresťanskej škole berie Ježiš Kristus vaše dietky na lokty, ramená svoje a požehnanie im dáva. Požehnanie, ktoré rodičia obdržia, keď svoje dietky v bázni Božej vychovávajú, je veľké.

Či jest väčšieho požehnania pre rodičov, ako keď majú poslušné, nábožné dietky, ktoré vedia oceniť veľké namáhanie a ťažkú prácu pri ich výchove? A či jest väčší trest pre rodičov, ako keď sú ich dietky neposlušné, keď sa rodičom za dobré zlým odplacujú? Veďte, rodičia, že vy ste Boží zástupcovia; vaše dietky sú vám len od Boha sverené dary, z ktorých musíte jednúc počet vydať pred Božím súdom. Blahoslavení ste, keď plníte štvrté Božie prikázanie!

Ježiš Kristus, ktorý splnil štvrté Božie prikázanie za nás všetkých, nech vás milé dietky a mládež, obdarí vierou v Neho a pravou poslušnosťou a láskou proti vašim rodičom. Nech Ježiš Kristus, vám rodičia, popraje chuti a sily, vytrvalosti k vychovávaniu vašich dietok, aby ste sa z nich, nie len v tejto časnosti, ale aj vo večnosti na veky radovali. Amen.

TRETIE SLOVO KRISTOVO NA DREVE KRÍŽA.

Daj mi znať, ó Hospodine!
konec môjho života,
jakú mieru dní mi dala
večná Tvoja dobrota.
Na dlaň si mi dni odmeral,
vek môj nič je pred Tebou —
márnosť púha som, znám iste,
hoc i stojím-padám: Kriste,
buď vždy mojou potrebou! Amen.

V Kristu Pánu milí!

Ježiš Kristus, keď po tejto zemi viditeľne obcoval, kázal evanjelium. Aby ľudia jeho kázňam lepšie porozumeť mohli, hovoril im v podobenstvách. Hospodár jednej vinice potreboval delníkov, preto na ûsvite zjednal sa s nimi za peniaz dennej pláce a poslal ich na svoju vinicu pracovať. Vyšiel ten hospodár o hodine tretej, dľa nášho času o deviatej ráno, na trh a tam videl zaháľať robotných ľudí i riekol im: Choďte i vy na vinicu moju pracovať a čo bude spravedlivé, dám vám. Potom zase vyšiel ten hospodár na trh, dľa nášho času, o dvanástej na obed, o tretej a piatej po obede, a ktorých videl zaháľať, poslal ich na vinicu svoju pracovať, sľúbiac im spravodlivú odplatu.

To je podobenstvo. Hospodár je sám Pán Boh a vinica je cirkev krest'anská na zemi. On volá všetkých l'udí skrze slovo svoje do cirkvi, ako na svoju vinicu. Všetci l'udia, bez rozdielu, zahál'ali t. j. zahál'ali v spravedlivosti a pilní boli v hriechu a neprávosti. Rim, 3, 23: "Nebot' není rozdílu. Všicknit' zajisté zhešili, a nemajú slávy Boží." A z hriechu zahál'ania povoláva Boh l'udí na svoju vinicu, do cirkvi svojej. Čas povolania je rozdielny, jedných povoláva na úsvite, v ich detinskom, útlom veku, skrze krst svätý, prijíma ich do svojej cirkvi; druhých povoláva v mladom, v strednom, ba i v sošlom veku a v hodine smrti. Boh žiaden čas nevynechá, ale vždy, ked' vidí niektorých zahálat', ked' vidí hriešnikov, volá ich do cirkvi. On to preto robí, lebo nechce, aby niekto zahynul, ale chce, žeby všetci ľudia k známosti pravdy Božej prišli a spasení boli.

Dôkaz toho je, že Ježiš Kristus kajúceho lotra i v hodine svojej smrti na milosť prijal a do svojej vinice, král'ovstva svojho povolal. Ježiš Kristus ho povolal zo záhaľky hriechu, ked' mu rieknul: "Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji". Tieto slová vezmeme do pozornosti.

Luk. 23, 39—43.

"Jeden pak z těch zločinců, kteríž s ním viseli, rouhal se jemu, řka: Jsi li ty Kristus, spomožiž

sobě i nám. A odpověděv druhý, trestal ho, řka: Ani ty se Boha nebojíš, ješto jsi v temž potupení. A my zajisté spravedlivě, nebo hodnou pomstu za skutky své béreme, ale tento nie zlého neučinil. I dí Ježišovi: Pane, rozpomeň se na mne, když přijdeš do království svého. I řekl mu Ježiš: Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji.''

''Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji.''

Vezmeme do pozornosti:

I. pre akú príčinu Ježiš Kristus toto slovo povedal;

II. obsah a

III. potvrdenie toho slova.

I.

Pre akú príčinu povedal Ježiš to slovo: ''Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji?'' K tomu ho pohla prosba kajúceho lotra na kríži: ''Pane, rozpomeň se na mne, když přijdeš do království svého''. On menuje Ježiša Krista ''Pánom'', osloboditel'om, vykupiteľom a seba samého slúžobnikom jeho.

Slúžobníci môžu od svojich pánov žiadat', čo im je potrebné; tak práve ten zločinec od Krista, ako od svojho Pána, žiadal, čo mu nevyhnutne bolo potrebné. On prosil Ježiša Krista, svojho Pána, že by ho prijal, svojho služobníka, do svojho krá-

l'ovstva. Ved' sám Ježiš Kristus hovorí, Jan. 12, 26: "Kdež jsem já, tut' i můj služebník bude." Tohto slova kajúci zločinec na kríži sa držal, urobil sa služobníkom Kristovým a prosil Ježiša, ako svojho Pana: "Pane, rozpomeň se na mne, když prijdež do král'ovství svého."

On žiadal, žeby sa Kristus nielen rozpomenul, ale ho i do král'ovstva svojho prijal.

Služobníci nemajú žiadneho práva prosit' svojich pánov, aby ich prijali do svojho pánstva za dedičov. Zločinec na kríži nemal žiadneho práva žiadať Krista, žeby ho prijal do kráľovstva svojho.

Kajúci zločinec na kríži bol istý, že ho Ježiš Kristus príjme na milosť; on slyšal o Ježišovi Kristovi, že hriešnikov prijíma, ich duchovnú nemoc, neveru uzdravuje. On šiel s Ježišom Kristom na horu Golgata a počul jeho kázeň k ženám, ktoré s plačom vyprevádzaly Ježiša na horu Golgata: "Dcery Jeruzalémské, neplačte nade mnou, ale raději samy nad sebou plačte a nad svými dětmi."

Zločinec na kríži videl trpelivost' Kristovu, a že Ho židia nevinne, len z nenávisti ukrižovali.

Videl a počul ako sa Ježišovi Kristovi nepriatelia rúhali a posmievali a On sa za nich modlil: "Otče, odpust' jim. něbo nevědí, co činí." Skrze slovo Krista Ježiša prišiel ten zločinec k pevnej viere a

skutkami Kristovými, bola jeho viera utvrdená, upevnená.

Ten zločinec prišiel k pravej, pevnej viere v Krista Ježiša. On svoju vieru i dobrými skutkami potvrdil.

Ten zločinec vyznal svoje hriechy; on hovoril druhému zločincovi: "A mi zajisté spravědlivé, nebo hodnou pomstu za skutky své béreme." On vyznal Kristovu nevinnost': "Ale tento nic zlého neučinil." Spolu-zločinca, ktorý sa posmieval z Krista Ježiša, karhal slovami: "Ani ty se Boha nebojíš, ješto jsi v těmž potupení?" Napomenul ho, aby aj on pokánie učinil v Krista Ježiša, ako svojho Spasitel'a, veril a prišiel do král'ovstva nebeského. Ten kajúci zločinec nestydel sa vyznat' Ježiša Krista za svojho Pána a král'a pred tými, ktoré sa z Neho posmievali. Rim, 10, 10: "Srdcem se zajisté věří k spravedlnosti, ale ústy vyznání se děje k spasení."

Tá prosba: "Pane, rozpomeň se na mne, když příjdeš do království svého," pohla Ježiša Krista tretie slovo na kríži vypovedat': "Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji." Ježiš Kristus vylial i za neho svoju predrahú krv, prijal ho na milost'!

Verme srdcom, že je Ježiš Kristus aj našim pánom a kráľom a my že sme jeho slúžobníci. Našu vieru v Neho dokazujme dobrými skutkami. Vy-

LAURENT ET DEBERA

znávajme Ho smele pred bezbožným svetom a presvedčujme tých, ktorí sa z Krista Ježiša posmievajú, aby aj oni pokánie činili a spasení boli. Ježiš Kristus je milostný; On prijme každého kajúceho hriešnika na milost'.

Prosiacemu o spasenie odpovie: "Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji". Ktorý je ten obsah, význam tohto slova?

II.

Ježiš Kristus zasl'úbil kajúcemu lotrovi raj, oslobodenie od všetkého zlého a nevymlúvnu radost', slast', pokoj v nebeskom král'ovstve. Na zemi, v tejto časnosti, prichádza na l'udí nerest', súženie rozličného druhu, a to na všetkých bez rozdielu: ako na bohatých, tak i na chudobných; ako na mladých, tak i na starých. Na všetkých prichádza nemoc, bolest', smrť. To je následok hriechu. Rim. 6,23: "Nebo odplata za hřích jest smrt." A nie len časná smrť, ale i večná; večné zatratenie je odplata za hriech. Ev. Mark. 16, 16: "Kdož pak neuvěří, budeť zatracen." Izaiáš 66, 24: "Nebo červ jejich neumře, a oheň jejich neuhasne. I budouť v ošklivosti všelikému tělu." Avšak ten kajúci zločinec bol oslobodený zo zatratenia večného a prišiel do raja, radosti večnej v nebeskom král'ovstve.

"Tam smrť více nepanuje,
Aniž se kdy zkormuceje
Líce již věčně jasné,
Není tam žele, kvílení,
Vše staré vzalo skončení,
Vše jest nové a krásné:
Žádné trapné pokušení
A saužení Boží rada
Na věrné víc nenakládá."

On s Kristom Ježišom, svojim Pánom, so všetkými anjelmi a vyvolenými raduje sa na veky. Oslavuje Trojjediného Boha! Kristus Ježiš mu riekol: "Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji." Ten zločinec nešiel do očistca, ale do rája, kde je Ježiš Kristus. Očistec je len vymyslená bájka, ktorá očisťuje z peňazí. Tak isto, ako Ježiš Kristus prišiel do raja, do neba prišiel aj ten kajúci zločinec. Z neho sa stal najšťastlivejší a najblaženejší človek. Zo zločinca, syna večného zatratenia, stal sa spravedlivým dieťaťom Božím, dedičom kráľovstva nebeského!

To je dôkaz, že Ježiš Kristus nechce, aby niekto zahynul, ale jeho milostivá a dobrá vôľa je, žeby všetci hriešnici k známosti pravdy Božej prišli a spasení boli. Potešuj sa teda, ó, hriešniku! Keď sú tvoje hriechy veľké i mnohé, vyznaj, oľutuj ich a ver, že ti ich Boh z milosti pre Ježiša Krista od-

pustil. Izaiáš 1, 18: "Budauli hřichové vaši jako červec dvakrat barvený, jako snih zběleji; budauli červeni jako šarlat, jako vlna (bili) budau; 43, 25: Já, já sám shlazuji přestaupení tvá pro sebe, a na hríchy tvé nezpominám." Neodkladaj ale s pokánim.

"Nemluv v hríšné bezpečnosti:
K pokáni mám času dosti,
Rozkoší chcí použiti,
A potom se polepšiti,
Když se mi ten svět zoškliví,
Ej však Bůh jest milostivý.
Dnes si živ, dnes čiň pokání,
Čas se mení bez nadání:
Dnes si ješte čerstvý, zdravý,
Zítrá tě smrť všeho zbaví:
Jakože v nekajíčnosti
Ujdeš tam spravedlnosti?"

Boh síce pokánie činiaceho i v hodine jeho smrti prijme; ale či vieš hodinu svojej smrti? Dnes čiň pokánie! Obrát' svoje srdce k Ježišovi Kristovi, svojmu Spasitel'ovi. Ver v Neho a slúž mu telom i dušou. On prijíma na milost' kajúceho a svoje zasl'úbenie potvrdzuje.

III.

Kristus Ježiš potvrdzuje svoje slová: "Amen — pravím tobě." Čo znamená "amen?" Istotne, istot-

ne, tak sa stane. Ako Ježiš Kristus zasl'úbil zločincovi, tak sa stalo. Toho dňa bol s Kristom v ráji. Kristus Ježiš nemôže svoje slovo zrušit'; čo On riekne, to sa i stane. Prečo ujisťoval Ježiš toho zločinca? Lebo Ježiš Kristus vedel, že l'udské srdce naklonené je k pochybnosti. A ked' ten zločinec pozrel na svoj predošlý život, že bol zlý, prečo bol i na kríž pribitý, tak l'ahko mohol na tú myšlienku prijst': "Kto zná, či ma Ježiš Kristus na milost' príjme? Ked' by som bol dobre robil, tak by ma snád' prijal; ale dobrého pri sebe nevidím; sám som sa Krista posmieval a teraz by ma mal prijat' do král'ovstva svojho?"

Týmto pochybujúcim, zúfalým a hriešnym myšlienkam predišiel Ježiš Kristus tak, že uistil toho kajúceho zločinca, žeby na seba samého nehl'adel, ale na svojho Spasitel'a, ktorý za neho umrel a vykúpil ho k životu večnému.

Šťastlivý bol ten kajúci zločinec, keď i telesné bolesti trpel, ale znášal ich pokojnejšie než nekajúci; mal pokojné svedomie a pevnú úfnosť, že sa blíži jeho oslobodenie od všetkého zlého a že bude s Kristom, svojim Pánom, v nebeskom král'ovstve. Jeho smrť nebola smrťou, ale vchodom do života večného.

Ježiš Kristus nás i dnes ujisťuje svojim slovom, aby sme pevne verili a o tom nepochybovali, že pre Neho spasení budeme. Nehľaďme na seba a na

svoje skutky, ale na svojho Pána a Spasitel'a, na jeho skutky a zásluhy. Ked' v pevnej viere Ježiša Krista ostaneme a hodina smrti našej sa priblíži, v ktorej volať búdeme k Nemu: "Pane, rozpomeň sa na nás, spas a prijmi nás do král'ovstva svojho!" tak i nám On odpovie: "Amen pravím vám, dnes budete so mnou v ráji." Amen.

ŠTVRTÉ SLOVO KRISTOVO NA DREVE KRÍŽA.

"Bože, neupauštěj mne v mém skonání,
Když mne obklíčí smrti moc:
Ach, tvau, moci v mém dokonání
Zlom a znič i mé smrti noc;
Duši pro zásluhy Krista
Uveď v blaženejší místa."

Amen.

MILÁ CIRKEV BOŽIA.

"Žádný nehledej svých věcí, ale jeden každý toho, což jest bližního." I. Kor. 10, 24. V týchto slovách napomína apoštol Pavel, aby l'udia nehl'adali len svoj zisk a pohodlie, ale aby sa vynasnažovali svojmu bližnému dobre robiť. V terajšom zkazenom čase nehl'adia l'udia jeden druhému spomáhat', ale ochotnejší sú škodiť. Spytujú sa: "kto je môj blížny?"

Večne beda by l'ud'om bola, keď by Ježiš Kristus bol tak jednal, ako oni! On ale plnil slová apoštola Pavla, nehl'adal svoj zisk a pohodlie, ale hl'adal zisk a pohodlie všetkým l'uďom bez rozdielu. Ježiš Kristus obetoval svoj život, aby l'uďom vydobyl spasenie. I na dreve kríža, v najväčších mukách najprv hl'adel l'udí potešiť. Svoje dobrotivé srdce obrátil najprv k nekajúcim hriešnikom, ktorí sa z Neho posmievali, na kríž Ho pribíjali a On sa za nich modlil. Chcel aj ich spasiť, i za nich vylial svoju svätú krv.

Ked' sa Ježiš Kristus pomodlil za nekajúcich hriešnikov, potom obrátil svoj zrak ku kajúcim. Pod krížom stál jeho učedlník, ktorého miloval, Mária, matka jeho, jej sestra, Mária Kleofášova a Mária Magdaléna. í nasledovali Ježiša Krista na horu Golgata, stáli pod krížom a hl'adeli Naňho. Ježiš Kristus vidiac matku svoju potešoval ju a riekol jej: "Ženo, aj syn trůj," potom hovoril učedlníkovi: "Aj matka tvá". Kristus staral sa o svoju matku i v hodine smrti. Tým splnil 4. Božie prikázanie, ktoré sme my prestúpili a oslobodil nás od trestu, ktorý sme prestúpením toho priíázania zaslúžili. On prijíma každého kajúceho hriešnika na milost' a chce, žeby všetci l'udia k známosti pravdy Božej prišli a spasení boli. Ochotne a láskave sa obrátil ku kajúcemu zločincovi, ked' Ho tento prosil: "Pa-

ne, rozpomeň se na mne, když přijdeš do král'ovství svého." Ježiš Kristus mu odpovedal: "Amen pravím tobě, dnes budeš se mnou v ráji."

Ježiš Kristus na kríži najprv staral sa o l'udí, spasitel'né slová im hovoril, potešoval a darmi života večného ich obohacoval a potom obrátil svoj zrak na svoje muky a bolesti. Štvrté slovo Kristovo na kríži ukazuje spravodlivý hnev a trest Boží za hriechy, ale i nevymlúvné potešenie pre hriešnych l'udí.

MAT. 27, 45, 46.

"Od šesté pak hodiny tma se stala po vší zemi až do hodiny deváté. A při hodině deváté zvolal Ježíš hlasem velikým, řka: Eli, Eli, lama zabachtani? To jest: Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?

ŠTVRTÉ SLOVO KRISTOVO NA KRÍŽI.

Vezmeme do pozornosti:

I. okolnosti;

II. prímluva a

III. otázku tohto slova.

I.

"Od šesté pak hodiny tma se stala po vší zemi až do hodiny deváté." Evanielistovia udávajú určitý čas, v ktorom sa jednotlivé udalosti umučenia Kristovho staly. Boh určil čas, v ktorom mal

Ježiš Kristus trpet'. I nášmu utrpeniu čas je určený, nepriatelia nám nemôžu viac uškodit' nad dopustenie Božie. A ked' Boh v určitom čase na nás dopúšt'a súženie, to robí nám k dobrému, aby nás od zlého zachoval. I Kor. 10, 13: "Pokušení vás nezachvátilo, než lidské. Ale veřnýt' jest Bůh, kterýž nedopustí vás pokoušeti nad vaši možnost, ale způsobít' s pokušením také i vysvobození, abyste mohli snésti."

Stala sa tma, dl'a nášho času, od dvanástej na obed, do tretej poobede; medzi týmto časom Ježiš Kristus mlčal, ačpráve súženie obklúčilo Ho zo všetkých strán. Cítil bolest' na tele i na duši, ale trpelive to znášal, nezúfal. Ked' na nás prijde súženie, tak sme netrpeliví. Mnohí v čas súženia začnú reptat' proti spravedlivosti Božej. Ježiš Kristus svojou trpelivost'ou dost' učinil za hriechy našej netrpelivosti. Dal nám ale príklad, aby sme i my súženie trpelive znášali. Ježiš Kristus sám hovorí v Žalme 39, 10: "Oněměl jsem, a neotevřel úst svých, proto že jsi ty učinil to."

"Tma" Ježiša Krista obkl'účila a po celej zemi sa rozprestrela. To bolo proti prírode. Čo znamenala tma? Ona bola svedkom nevinnosti Kristovej. On svätý, spravodlivý a hriešní l'udia, Jeho tvory, horšie s Ním zachádzali, než s najväčším zločincom.

Slnce nevydalo svoje svetlo, aby svedčilo o nevinnosti Kristovej.

Medzi trojhodinovou tmou Ježiš Kristus bol od svevole, ukrutnosti svojich nepriatel'ov, oslobodený. Tma k mlčaniu priviedla jeho nepriateľov.

Tma je ale obrazom hriechu a nešl'achetnosti. Hriechy nie jedného človeka, ale celého sveta, nie jeden ale všetky hriechy obkl'účily Ježiša Krista. Bez svetla všetkého potešenia a milosti nachádzala sa duša Ježiša Krista v tme hriechu celého sveta. Satan v tme ohnivé šípy svoje Naňho vysielal, aby Ho pokúšal, a keď' nie k zúfalstvu, tak aspoň k netrpelivosti, k nedôvere proti Otcovi nebeskému sviest' mohol. Satan i nás veriacich vtedy pokúša, keď' sme obkľúčení od rozličného súženia.

"A při hodine deváté zvolal Ježiš hlasem velikým." Baránok Boží za tri hodiny bez slova bol v tme na kríži. Dl'a nášho času, poobede o tretej. otvoril ústa svoje; muky, bol'asti na tele i na duši vytisly Mu boľastný výkrik. Hlasom veľkým zvolal, nie žeby zúfal; On dúfal i v hodine svojej smrti v Boha; ale k spaseniu l'udského pokolenia volal hlasom velikým. Hriechy l'udí volaly k Bohu o pomstu.

Kain, keď' zabil svojho brata Ábela, tak krv zo zeme volala k nebu o pomstu. Hriechy pri potope sveta, Sodomy o Gomory, áno, hriechy terajšieho

času volajú k Bohu o pomstu. Ježiš Kristus na kríži volal hlasom velikým za ich odpustenie. Muky pre hriechy vynútily z jeho úst tie slová: "Bože můj, Bože můj, proč si mne opustil?"

II.

Tieto slová citoval Ježiš Kristus z 22. Žalmu, kde zneje v 2. v. nasledovne: "Bože můj, Bože můj, pročež jsi mne opustil?" Tento žalm spievali kňazia a levíti pri začiatku služieb Božích. Ježiš Kristus pri skončení, v poslednej hodine svojho úradu tie slová žalmu vypovedal, a tým dal na známost' že služby Božie starého zákona, ceremonie a figúry na zasl'úbeného Messiáša ku koncu prišly. Viac je nepotrebné obetovanie rozličných obetí za hriechy, lebo pravá, podstatná obet', Ježiš Kristus, obetovaná je za hriechy celého sveta. (Žid. 24—28.) To je pre nás hriešnych l'udí vel'ké potešeneie! Sme istí, že táto obet', Ježiš Kristus, Bohu Otcu je príjemná a dostatočná za naše hriechy.

Bože můj, Bože můj." V prvom a poslednom slove Ježiš Kristus volá "Otče", prečo v tomto slove podobne tak nehovorí? Nie snád' preto, žeby mu na detinskej dôvere chybelo. Boh bol jeho milým Otcom. Na kríži Ježiš Kristus zastupoval nás hriešnikov; On bol v spravedlivom súde za nás. Boh hl'adel na Neho, ako na vinníka, priestupníka zá-

kona, a Ježiš Kristus na Boha, ako na spravedlivého, prísneho sudcu svojho. A predsa i v spravedlivom súde Ježiš Kristus nezúfal, ale Boh bol jeho Bohom, ktorý Ho miluje. Ako čoby Ježiš Kristus chcel rieknuť: "Verím, že si môj Boh, keď' ma, ako spravodlivý sudca, i pekelnými mukami tresceš." V Žalme 22, 10—12. volá Ježiš Kristus k Bohu: "Ješto ty jsi, kterýž jsi mne vyvedl z života, ustaviv mne v doufání při prsích matky mé. Na tebeť jsem uvržen od narození svého, od života matky mé Bůh můj ty jsi. Nevzdalujž se ode mne, nebo ssoužení blízké jest, a nemám spomocníka."

Ježiš opakoval tie slová "Bože můj," to ukazuje velikosť Jeho boľastí, ale tiež detinskú dôveru v Boha.

Ježiš Kristus svojim volaním vydobyl nám právo, že my môžeme Boha svojím Bohom menovať a k Nemu v súžení o pomoc volať. V súžení sa nám zdá, že sa Boh stal našim nepriateľom. Satan nám dáva zlé myšlienky. "Veríš, že je Boh všemohúci a že ti spomôže? Never, veď' keď' by ti On spomohol, nedal by ti súženie trpeť." Podobnými myšlienkami by nás chcel satan sviesť k nevere, k pochybnosti o milosti a dobrote Božej. V súžení voláme so Sionom starého zákona, Izaiáš 49, 14: "Opustiltě mne Hospodin, a Pán zapomenul se na mne." Pán Boh nám odpovedá Izaiášom prorokom 49, 15:

"I zdaliž se může zapomenouti žena nad nemluvňátkom svým, aby se neslitovala nad plodem života svého? A byť se pak ony zapomněly, já však nezapomenu se na tě." I my máme v súžení našom volať k Bohu nášmu. To právo nám Ježiš Kristus vydobyl a Boh sám nám prikázal, aby sme k nemu v núdzi o pomoc volali. Žalm 50, 15: "A vzývej mne v deň ssoužení, vytrhnu tě, a ty mne budeš slaviti."

III.

"Proč jsi mne opustil?" Ježiš Kristus bol opustený od všetkých svojich učedlníkov a priateľov; ale On v týchto slovách hovorí, že Ho Boh opustil. Nie žeby sa Boh Otec od Boha Syna oddelil. Ježiš Kristus hovorí v Ev. Jan. 14, 11: "Věrtež mi, že jsem já v Otci a Otec ve mne." Ani Kristove Božstvo nebolo oddelené od jeho človečenstva, ale Boh odňal od Ježiša Krista všetko potešenie, pomoc. Najlepšie vysvetlenie týchto slov nachádza sa v Žalme 88., kde zrovna Ježiš Kristus o sebe hovorí vo verši 15—17: "Pročež, o Hospodine, zamítáš mne, a tvár svou skrýváš přede mnou? Ztrapený jsem, jako hned maje umříti od násilí; snášim hrůzy tvé, a desím se." Tieto slová nám zretel'ne hovoria, že všetka pomoc a potešenie, ktoré Božstvo človečenstvu Kristovmu sdelilo, od Ježiša Krista odňaté bolo. V Žalme 22, 3. Ježiš Kristus volá: "Bo-

že můj, přes celý deň volám, a neslyšíš, i v noci nemohu se utajiti.

Ježiš Kristus sa ale spytuje, že prečo Ho Boh opustil. Nie, žeby On nevedel toho príčinu, ale aby nás povzbudil k rozmýšľaniu, prečo On bol od Boha opustený. Nie pre svoje hriechy. On sa nikdy Boha nespustil, a Boh neopustí žiadneho človeka, ked' Ho človek sám neopustí. Príčina opustenia Kristovho je v nás ľud'och.

Prvý človek v ráji opustil Pána Boha, a s prvým človekom sme sa my všetci odvrátili od nášho Stvoriteľa. Každý deň prestupujeme zákon Boží myšlienkami, slovami a skutkami a tým vzďalujeme sa od Pána Boha. Pán Boh hovorí skrze proroka Izaiáša 1, 2—4: "Slyšte nebesa, a ušima pozoruj země, nebo Hospodin mluví: Syny jsem vychoval a vyvýšil, oni pak strhli se mne. Vůl zná hospodáře svého, a osel jesle pánů svých; Izrael nezná, lid můj nesrozumívá. Ach, národe hříšný, lide obtížený nepravostí, síme zlostníků, synové nešľechetní, opustili Hospodina, pohrdli svatým Izraelským, odvrátili se zpět."

Preto bol Ježiš Kristus od Boha opustený, lebo sme my hriechom Boha opustili; a aby Boh znovu naším Bohom bol a nás neopustil na tomto svete v hlade a nedostatku, ale aby Boh so svojou pomocou bol nám prítomný.

Preto bol Ježiš Kristus od Boha opustený, aby nás Boh neopustil v pokúšení, ale aby nás sám zachoval, tak aby nás diabol, svet a vlastné telo naše neskalamalo a nesviedlo od pravej viery k povere, k zúfalstvu, a k iným ťažkým hriechom a nešľachetnosťam, aby sme pokúšanie vždy premohli a zvíťazili.

Preto bol Ježiš Kristus v svojom súžení, v hodine svojej smrti od Boha opustený, aby sme my neboli Bohom opustení v súžení a v hodine našej smrti; ale aby nás Boh, svojou mocou, od všetkého zlého na tele i na duši, na statku i na poctivosti vysłobodil; a naposledy, keď' hodina smrti našej prijde, aby nám pokojné skončenie poprial a nás milostive z tohoto plačlivého údolia k sebe do neba prijal.

Preto bol Ježiš Kristus od Boha opustený, keď sa nachádzal v spravedlivom súde, aby sme my neboli Bohom opustení, ked' sa pred súdnu stolicu Božiu predstavíme, aby sme tie radostné slová nášho Spasiteľa slyšali: "Pod'tež požehnaní Otce mého, dědičně vládněte královstvím, vám připravujem od ustanovení světa."

Neopúšťajme Pána Boha, ale vo viere zostávajme verní nášmu Spasiteovi až do našej smrti. Boh nás neopustí; On hovorí skrze proroka Izaiáša 54, 10: "A byť se i hory pohybovaly, a pahrbkové

ustupovaly, milosrdenství mé však od tebe neodstoupí, a smlouva pokoje mého se nepohne, praví slitovník tvůj Hospodin.'' Amen.

PIATE SLOVO KRISTOVO NA DREVE KRÍŽA.

Milost Pána Jezukrista, a láska Boží a účastenství Ducha svatého budiž se všechnemi nami. Amen.

V Kristovi Ježišovi milí kresťania!

V Knihe Sudcov v 15. kap. čítame o Samsonovi, ako zbil Filištinských a popálil obilia, vinice a olivy. Po tejto veľkej porážke Filištinských odišiel a usadil sa na skale Etam. Filištinskí vytiahli znovu s veľkým vojskom a rozbili stánky proti Júdovi. Mužovia Judovi riekli: Prečo ste vytiahli proti nám? Filištinskí odpovedali im: Vytiahli sme, aby sme sviazali Samsona a učinili jemu to, čo on nám urobil. Židia, mužovia Judovi, počtom okolo tri tisíc. vyšli k vrchu skaly Etam a povedali Samsonovi: Či nevieš, že panujú nad nami Filištinskí? Prečo si nám to urobil? I odpovedal im: Jako mne učinili, tak som im i ja urobil. I hovorili mu Židia: Prišli sme, aby sme ťa sviazali a vydali do rúk Filištinských. Odpovedal im Samson: Prisahajte mi, že vy sa na mňa neoboríte. I riekli mu: Nie,

my ťa nezabijeme, ale len mocne sviažeme a vydáma ťa do ich rúk. I sviazali Židia Samsona, svojho brata a ochrancu, dvoma povrazmi novými, sviedli ho so skaly a oddali do rúk nepriateľov, pohanom. Filištinskí od veľkej radosti kričali a veselili sa. Prišiel ale na Samsona duch Hospodinov a učinené boly povrazy, ktorými bol sviazaný, ako niti ľanové v ohni horiace a spadly s rúk jeho.

Našiel Samson čeľusť osličú ešte vlhkú, vzal ju a pobil ňou tisíc mužov z Filištinských. I riekol samson. "Čelistí osličí hromadu jednu, nýbrž dve hromady; čelistí osličí zbil sem tisíc mužů."

Keď prestal hovoriť, odhodil čeľusť z ruky svojej a nazval to miesto Ramat Lechi. Žižnil Samson veľmi i volal k Hospodinovi: "Ty si učinil skrze ruce slúžebníka svého vysvobození toto veliké, nyní pak již žížni umru, aneb upadnu v ruku tech neobrezaných."

Samson je podobenstvom na Ježiša Krista. Ako Samsona, tak práve i Ježiša Krista, Židia sviazali a oddali do rúk pohanských, Pontskému Pilátovi. Ako Samsonovi odpovedali Židia, že ho nezabijú, tak práve o Ježišovi Kristovi hovorili Pilátovi: "Námť nesluší zabiti žádného." Ev. Jana 18, 31. Ako Samson bojoval oproti nepriateľom a zvíťazil nad nimi, tak i Ježiš Kristus bojoval oproti duchovným nepriateľom, premohol ich, takže dve hro-

mady ležaly zbitých na tomto svete i večnom zatratení. Ako Samson v tuhom boji žižnil a k Hospodinovi volal, tak i Ježiš Kristus v tuchom a ťažkom boji na kríži volal: "Žižním."

Ev. Ján. 19, 28—29.

Potom veda Ježiš, že již všecko dokonáno jest, aby se naplnilo písmo, rekl: Žižním. Byla pak tu postavena nádoba plná octa; tedy oni naplnivše hubu octem, a obloživše yzopem, podali k ústum jeho.

Piate slovo Kristovo na kríži "žížním" považime.

I. príčinu, pre ktorú to slovo vypovedal,

II. význam a

III. výsledok toho slova.

I.

Príčina, pre ktorú Ježiš Kristus toto slovo vypovedal, je "aby se naplnilo písmo." Duch Svätý prorokmi v podobenstvách a vo výpovediach predpovedal a vyobrazil žížeň Kristovu.

Samson bol podobenstvom na Krista. Dávid kráľ keď bol v pevnosti obľahnutý Filištinskými, prišiel smäd naňho a povedal: Ó by mi niekto dal piť vody zo studne betlehemskej, ktorá je u brány.

To je podobenstvo na žížeň Kristovu, keď bol obľahnutý duchovnými nepriateľmi na kríži. Pán

Ježiš Kristus sám hovorí o svojom smäde v Žalme 22, 15—16. "Jako voda rozplynul sem se, a rozstoupily se všecky kosti mé; a srdce mé jako vosk rozpustilo se u prostred vnitrností mých. Vyprahla jako strepina síla má, a jazyk můj přilnul k dásním mým."

Aby sa podobenstvá a výpovede Starého Zákona splnily, zvolal Ježiš na kríži: "Žížnim." On mohol muky žížne, jako i druhé neresti trpezlive sniesť, ako tichý Baránok; On vedel, že jeho nepriatelia neutíšia (neuhasia) jeho smäd, ale ho zväčšia octom, ako v Žalme 69, 22. predpovedané bolo: "V žížni mé napájeli mne octem." Ale Ježiš Kristus hľadel na to, aby proroctvá jeho umučenia sa splnily a tým, aby pravdivosť Písma svätého potvrdená bola.

Ježiš Kristus ctil a vážil Písmo svaté. Múdri sveta kritizujú Bibliu a svojím zatemnelým rozumom dokazujú, že ona chyby obsahuje. I. Kor. 1, 20. "Zdaliž Bůh neobrátil moudrosti tohoto sveta v bláznovství?" Ako Ježiš Kristus je kameňom úrazu neveriacim, tak i Písmo sväté. Ono musí to zkúsiť v mnohých pádoch, čo Kristus. Krista považovali za buriča, Biblia to samé trpí od posmevačov. Ježiša Krista viac ráz chceli usmrtiť, ukameňovať, tak i Bibliu tiež chceli znivočiť, pálili ju. Písmo sväté má tiež svoje mučedlnícke hodiny tu

na zemi. Ale ako Kristus, keď' Ho i usmrtili, vstal z mrtvých, živý je a s nami bude až do skonania sveta, podobne i Písmo sväté, keď ho i nivočili ono vždy predsa svieti v tme tohoto sveta a i bude svietiť až do skonania sveta.

Ale i my tiež Písmo sväté mnoho ráz zneuctíme, ačpráve nám ho nezakazuje žiaden pápež a vôbec nikto, ba prikazuje nám Pán náš Ježiš Kristus, aby sme ho pilne čítali, ale my predsa radšej svetské knihy, noviny čítame, ako Bibliu. Mnohí ju ani v dome nemajú, stydia sa za ňu. Druhí, keď' i majú v dome Bibliu, tak je prachom zapadnutá, že by na ňu nemohol napísať: zatratenie! Mnohí z Biblie a kázne sa vysmievajú a tým berú meno Božie na darmo.

My si ale Písmo sväté ctime, hoc by sme i museli preň trpeť. Ježiš Kristus na kríži, ako čo by bol mal pred sebou Starý Zákon otvorený, plnil proroctvá, keď zvolal: "Žížnim". Ktorý je význam tohoto slova?

II.

V Novom Zákone čítame na dvoch miestach, že Ježiš Kristus žížnil. Ev. Ján. 4, 6—7. Ježiš prišiel k studnici Jakubovej, i prišla žena, Samaritánka naťahať vody, ktorej riekol Ježiš: "Dej mi píti." Druhý raz volal Ježiš na kríži: "Žížním."

Této slová nehovoril On Židom a žoldierom, ktorí stáli pod krížom, ale Otcovi svojmu nebeskému, aby pozrel na jeho muky žížne a prijal to zadosťučinenie našich hriechov.

Ježiš Kristus cítil veľkú žížeň, lebo v predošlej noci nachádzal sa v ustavičnom nepokoji. v trýznení bez pokrmu a nápoja. Jeho zmrskané telo vtedy už vyše troch hodín na kríži viselo a jeho duša v troj hodinovej tme bola hnevu Božiemu vystavená. Nie žiaden div, že od smädu prilepil sa mu jazyk k ďasnám jeho, že vyschla, ako drevo, sila jeho.

Kto zapríčinil tento veľký bôľ žížne Kristovej? Prví naši rodičia svojou neposlušnosťou opustili prameň vôd živých, Boha, a vrhli sa v smäd večného zatratenia. Všetci ľudia bez rozdielu zhrešili. Pre naše hriechy i my by sme museli večný smäd trpeť vo večnom zatratení, keby nebol žížnil za nás Syn Boží na kríži.

Bezbožný svet, neprávnosť, zlé žiadosti, ako vodu strebe. Jednu neprávosť za druhou pácha. Ako ten márnotratný syn ošípané pásol a otruby jedol, tak neveriaci pasú hriechy a nimi sa sýtia. Boh je spravodlivý a svätý, a kto si vierou neprivlastní zásluhy Ježiša Krista, ten vo večnom .zatratení musí piť kalich hnevu Božieho. Keď' Ježiš Kristus pre cudzie hriechy, muky a žížne trpel, aké musia

tí trpeť, ktorí pre svoje hriechy do zatratenia večného prídu.

Ježiš Kristus volal: "Žížním". Týmto slovom dosť urobil za hriechy, ktoré sme svojím jazykom spáchali. Apeštol Jakub 3, 5—10. hovorí: "Tak i jazyk, malý síce oud jest, a však veliké veci prevodí. Aj, maličký oheň, kterak veliký les zapáli! I jazyk jest oheň a svet nepravosti, takť jest postaven jazyk mezi oudy našimi, že nanečišťuje celé telo, a rozpaluje kolo narození našeho, jsa roznecovan od ohne pekelného. — Ale jazyka žádny z lidí skrotiti nemuže; tak jest neskrotitedlné zlé, pln jsa jedu smrtedlného. Jím dobrorečíme Bohu Otci, a jím zlorečíme lidem, ku podobenství Božímu stvoreným. Z jednech a týchž úst pocházi dobrorečení i zlorečení; netakť býti má, bratri moji!" Pre hriechy jazykom páchané, musel Ježiš Kristus žížniť na kríži.

On žížnil po našom spasení, aby naša duša Bohom občerstvená bola tak, aby sme s Dávidom kráľom mohli volať v Žalme 22, 3.: "Duši mou občerstvuje." V nebeskom kráľovstve Baránok Boží bude nás vodiť k prameňom vôd živých.

Ježiš Kristus nám je nielen za Vykupiteľa, ale i za príklad, na ktorom vidíme po čom máme žížniť. Nemáme žížniť, dychtiť po sláve, radosti, bohatstve sveta, opilstve a obžerstve. Žížnime ale rad-

šej po milosti Božej; žížnime po Slove Božom, po spasení svojej i našich bližných duše.

Ježiš Kristus i dnes žížni v jeho údoch t. j., ked' sú veriaci v nedostatku dočasných vecí. V takom čase máme ich nasýtiť a napojiť. Súdny deň Ježiš Kristus nebude chváliť tých, ktorí divy a zázraky robili, ale tých, ktorí núdznym aspoň pohár vodi dali k občerstveniu. Tak svieť svetlo naše, viera naša, pred ľud'mi, aby videli skutky naše dobré a slávili Otca nášho nebeského!

III.

Ktorý bol výsledok slova Kristovho na kríži: "Žížním"? "Byla pak tu postavená nadoba plna octa; tedy oni naplnivše houbu octem, a obloživše yzopem, podali k ústum jeho." A takto sa vysmievali zo slova Kristovho; lebo oni dobre vedeli, že octom jeho smäd neuhasia, ale ho zväčšia. I z predošlého slova posmech urobili, ked' volal: "Eli, Eli, Lama zabachtani?" to jest: "Bože muj! Bože muj! proč si mne opustil?" Oni dobre tomu slovu rozumeli a predsa ho prekrútili a posmešne hovorili, že Eliáša volá tento.

I v terajšom čase sa z Ježiša Krista, jeho slova a z veriacich kresťanov posmievajú. II. Petr. 3, 3.: "Toto nejprvé vedouce, žeť prijdou v posledních

dnech posmevači, podle svých vlastních žádostí chodíci.''

Ked' Ježiša Krista na kríž pribíjali dali mu octu smiešaného so žlčou, On nechcel to piť. K tomu cieľu mu dávali ten nápoj piť, aby sa rozumu pozbavil, divne sa staval a hovoril k svojmu posmechu. Ježiš Kristus pri dobrom rozume za nás trpel a umrel. Ked' zvolal: ''Žížním'', a dali mu octu na pitie, ten okúsil Ježiš, aby zadosť urobil za hriechy páchané márnotratnými ľud'mi. Stroja hostiny jednu za druhou, zemské veci premárnia, ktorými by mohli chudobným spomôcť a nejednu horkú slzu s očí sotreť. Ako onen bohatec hodoval každý deň skvostne, ale nepomohol núdznemu, tak práve i v terajšom čase, nielen bohatí, ale i chudobní tým spôsobom márnia zemské dary. Pracujú od včas rána až do poznej noci a čo zarobia to ľahkomyselne pomárnia! Bohužiaľ, nehovorím zo zlosti, ale poľutovania, že hriech hododovania a opilstva je medzi našim slovenským ľudom zakorenený. Jako jednotlivci a to zväčša tí, ktorí sú za vodcov, alebo nimi sa robia, tak i spoločnosti stroja zábavu, kde sa opilstvo a obžerstvo sprevádza. Potom sa žalujú, že sú chudobní, že národ slovenský hynie. Musí hynúť, ked' jeho vodcovia, česť výnimkám, vrhajú sami seba i národ do biedy a zkazy, ako telesnej, tak i duchovnej.

Boh je spravodlivý, On tresce bezbožníkov už tu v tejto časnosti. Vo večnosti im nedá ani kvapky vody, ktorou by si ovlažili jazyk, trpiaci pálčivosť pekelných múk. Ako je svet svetom a Boh Bohom, tak isto bezbožníci neprídu do života, ale do zatratenia večného. Meno "kresťan" ich nespasí.

Kto miluje svoju dušu a svoj národ nech sa odvráti od opilstva a obžerstva. Ver v Krista Ježiša a svoju vieru dokazuj pobožným, spravodlivým životom tak, aby ním aj iní napomenutý boli, k známosti pravdy prišli a spasení boli.

Nech Hospodin obdarí nás pevnou vierou, Jemu milým životom, a to pre Ježiša Krista, Pána a Spasiteľa nášho. Amen.

ŠIESTE SLOVO KRISTOVO NA DREVE KRÍŽA.

Milost Pána Jezukrista, a láska Boží a účastenství Ducha svatého budiž se všechnemi nami. Amen.

V Kristovi Ježišovi milá cirkev!

"Dokonánosť jest", tak znie šieste slovo Kristovo na kríži. Toto slovo vypovedal hneď, ako mu dali ocot piť. Ježiš Kristus vedel, že jeho nepriatelia zväčšia jeho smäd, keď mu ocot dajú a predsa On zvolal: "Žížním." On to urobil k tomu

cieľu, aby sa naplnilo Písmo sväté. Ježiš Kristus plnil vôľu Otca svojho nebeského a k nám biednym hriešnikom nevymluvnú lásku dokázal. V tom máme i my Ježiša Krista nasledovať a plniť vôľu Otca nášho nebeského. Dokazujme jeden k druhému opravdovú lásku kresťanskú. 1. Ján. 4, 20—21.

Řekl-li by kdo: Miluji Boha, a bratra svého nenáviděl by, lhář jest. Nebo kdož nemiluje bratra svého, kteréhož viděl, Boha, kterěhož neviděl, kterak může milovati. A totoť přikázaní máme od něho, aby ten, kdož miluje Boha, miloval i bratra svého.''

Keď' dali Ježišovi ocot piť, On ochutnal tento horký, odporný nápoj, plný súženia, že jeho celý zemský život bol horký, plný súženia a neresti. V chudobe prišiel na tento svet; narodil sa z Panny Marie v chudobnej stajni. A hneď' po svojom narodení bol prenasledovaný. Pred kráľom Herodesom, ktorý ho chcel zamordovať, musel utiecť do Egypta.

V tridsiatom roku veku svojho, keď Ježiš Kristus vystúpil a kázal evanjelium, tak sa mu posmievali, rúhali a chceli Ho ukamenovať. Keď nemocných uzdravoval, mrtvým dával život, divy a zázraky robil, povedali jeho nepriatelia, že to robí mocou belzebúba, najvyššieho diabla. Horký bol život Pána nášho Ježiša Krista, zvlášte v jeho umučení

a smrti. V záhrade Getsemane bola smutná jeho duša až k smrti. Pot jeho v kropaje krvi bol obrátený. V domu najvyššieho kňaza Kaifáša bol nemilosrdne bitý; pľuvali na jeho svätý obličaj a bili Ho päsťami po tvári. V mestskom dome ešte ukrutnejšie s Ním zachádzali. Nemilosrdne Ho bičovali, trním korunovali a naposledy na drevo kríža pribili. Horký, plný súženia bol jeho zemský život.

Jemu podobný život museli prežiť i jeho učeníci. Keď' kázali evanjelium boli posmievaní, bití, prenasledovaní až i mučedlnícku smrť podstúpili. Každého času sa tak vedie veriacim. I znás sa posmievajú, keď' do chrámu Božieho ideme Slovo Božie počúvať, keď ho čítame, alebo sa modlíme. Keď by neveriaci mali moc i nás by mordovali pre vyznávanie Ježiša Krista. Blahoslavení sme ale, keď ostaneme vernými svojmu Spasiteľovi až do svojej smrti, lebo potom pri smrti budeme môcť zvolať: Dokončené je dielo spasenia duše našej! Ježiš Kristus v hodine svojej smrti volal: "Dokonánoť jest."

Ján. 19, 30.

"A když okusil Ježiš octa, rekl: Dokonánoť jest.

Šieste slovo Ježiša Krista na kríži ukazuje nám:

I. víťazstvo,

II. dokončenie ťažkej práce.

To slovo: "Dokonánoť jest", ukazuje víťazstvo. Kde je víťazstvo, tam musí byť aj tuhý boj, tam musia byť nepriatelia a ktorý z nich zvíťàzí, ten sa raduje. Keď Izraelski zbili Filištinských, volal Samuel: "Až potúď' pomáhal nám Hospodin!" Podobne Ježiš Kristus víťazne volal nad svojimi nepriateľmi: "Dokonánoť jest", to jest skončená je vaša moc. Farizeovia, starší národa židovského, vyšší kňazi, zákonníci a všetci križovatelia Krista, domnievali sa, že oni zvíťazili nad Kristom. Ježiš Kristus im ale už v záhrade Getsemane ukázal svoju všemohúcnosť. Pri povedaní jeho slova: "Ja jsem," všetci na zem popadali. Na kríži zjavil im podobne svoju všemohúcnosť, lebo slnce ztratilo svoje svetlo, zem sa triasla, skaly sa pukaly, hroby sa otváraly a mrtví z mrtvých vstávali. Naposledy volal Ježiš Kristus nad svojimi nepriateľmi triumfujúce slovo: "Dokonánoť jest." Nesmeli viac Krista mučiť a tupiť, nesmeli jeho kosti lámať, nesmeli Ho so zločincami pochovať. Ich moc bola dokončená.

Kristus Ježiš mal ale o mnoho mocnejších nepriateľov, než boli farizeovia, zákonníci, vyšší kňazia a starší národa židovského. On bojoval s kniežaťom tohoto sveta a s peklnými mocnosťami. Dia-

bol, ktorý sa chcel nad Boha povýšiť a ľudí k hriechu sviedol, chcel aj Ježiša Krista premôcť. Pokúšal Ho na púšti, Ježiš Kristus ho ale premohol. Satan neprestal boj viesť, upotrebil on k tomu ľudí za svoje nástroje. Judáš Iškariotský vnuknutím diabla zradil Pána svojho. Židia vnuknutím satanáša ukrižovali Syna Božieho. Diabol domnieval sa, že on tým, keď' potre Kristovu pätu, Krista Ježiša premôže. Ježiš Kristus však svojim umučením a smrťou potrel hadovi-satanovi hlavu. Satan len vtedy zvedel, že je on i jeho kráľovstvo zničené, keď' Ježiš Kristus svojím umučením a svojou smrťou celý svet vykúpil od všetkých hriechov, od smrti večnej a moci diabolskej, keď víťazne volal: "Dokonánoť jest."

Svoje víťazstvo rozkázal Ježiš Kristus svojím učeníkom kázať po celom svete. Učedlníci kázali Ježiša Krista, zakladali cirkvi kresťanské a stavali kráľovstvo Kristovo. Po ich smrti satan znovu započal svoju moc verejne zjavovať, pravé učenie zfalšoval, ustanovil svojho namestníko do cirkvi, ktorý sa vyhlásil za hlavu cirkvi a počína si, ako by bol Boh, a mučil vyznávačov Ježiša Krista. Ježiš Kristus ale znovu privolal: Dokončená jest tvoja moc, satane!" Keď si ty poslal zástupcu svojho, ktorý mne česť odoberá tým, že sa vyhlasuje za hlavu cirkvi, vtedy ja posielam svojho slúžobníka,

ktorý bude moje slovo čistotne kázať a ty nebudeš ho môcť zničiť.

Vystúpil učedlník Kristov, Dr. M. Luther a smele kázal, že Ježiš Kristus umrel za všetkých ľudí a vyslobodil ich z moci diabolskej, že kto v ukrižovaného Ježiša Krista verí, ten bude spasený. On kázal, že Ježiš Kristus, Spasiteľ sveta je hlavou cirkvi a nie pápež, syn zatratenia. Veriaci vyslobodení boli z moci pápežskej, vyšli z kráľovstva satana a ostali pri čistom učení slova Božieho a pri hlave cirkvi kresťanskej, pri Ježišovi Kristovi, ako svojom jedinom Spasiteľovi. Starý nepriateľ so svojou hroznou zbraňou chcel zničiť učedlníka Kristovho Dr. M. Luthera, ale pevným hradom jeho bol Hospodin. On smele spieval:

"Byť svet plný i ďáblů byl,
Chtejicich nás shltiti;
Však žádný by z nás neubyl,
Musejí se nám zdariti:
Kníže sveta toho,
Ač bouri mnoho,
Co chce, nespraví
Moc Boží ho dávi,
Slovíčko jej porazí."

Na súdny deň vrhne Ježiš Kristus diabla a falošného proroka do jazera ohnivého a budú mučení v ňom na veky.

Na súdny deň Ježiš Kristus povie: dokončená je vaša moc, nemilosrdní, teraz vy žiadne milosrdenstvo neobdržíte.

Dokončená je vaša moc, úžerníci, ktorí ste sdierali vdovy a siroty, shromažďovali ste poklady zemské, ako čo by ste na veky mali na zemi ostat'. Dočasné zemské veci vám budú ťažkým bremenom na vašom zkazenom svedomí.

Dokončená je vaša moc márnotratníci, opilci, ktorí ste l'úbost' nachodili v jedení a pití, teraz pocítite večný smäd a hlad.

Dokončená je vaša moc neverci, ktorí sa chválite, že ste slobodomyslní a predsa ležíte v putách tmy hriechu, satana a posmievate sa z veriacich, teraz vy večnú potupu snášat' musíte.

Kto miluje svoju dušu a chce byt' spaseným, ten nech sa stráni král'ovstva pápežského a nech príde do cirkvi krest'anskej, ktorej hlavou je sám Ježiš Kristus. Vy nemilosrdní, buďte milosrdnými voči svojim bližným, aby ste milosrdenstvo od Boha obdržali. Vy úžerní, hl'adâjte najprv král'ovstvo Božie a spravodlivost' jeho a dočasné veci budú vám pridané. Vy márnotratníci, ktorí l'úbost' máte v jedení a opilstve, užívajte dočasné zemské veci mierne a vynaložte ich k sláve Božej a k úžitku bližného svojho. Vy slobodomyslní, váš rozum je hriechom zatemnelý, slyšte slovo Božie a proste Boha, aby váš rozum sve-

ťlom slova svojho osvietil, pravou vieru vás posvätil.

Verme celým srdcom v Ježiša Krista, tak potom nám On dá svoje víťazstvo nad našimi nepriateľmi.

II.

Keď Ježiš Kristus zvolal: "Dokonánot' jest," tým On povedal, že všetko splnil, čo o ňom v Starom Zákone predpovedané bolo a čo mu Otec jeho nebeský naložil. Trojica Svätá vo večnosti uzavrela, že sa Boh Syn človekom stane a bude trpeť i umre na kríži a tým vykúpi všetkých ľudí k životu večnému. Toto dielo naložil Ježišovi Kristovi Otec nebeský a Ježiš Kristus to dielo dokončil. Všetko, čo je potrebné k spaseniu nášmu, Ježiš Kristus nám vydobyl.

Desatoro Božích prikázaní žiada od nás, aby sme Boha milovali z celého srdca svojho, z celej duše svojej, z celej mysli svojej a zo všetkých síl svojich, a bližného svojho, ako seba samého. Boh zlorečenstvo vypovedal nad tým, kto by jeho zákon úplne neplnil. A my, všetci ľudia sme zákon Boží prestúpili. Ježiš Kristus ho ale sám úplne splnil. On Boha nado všetko miloval, bližných, priateľov a nepriateľov viac ako seba miloval, lebo sa za nich obetoval na dreve kríža. Čo zákon vyžadoval, to Kristus úplne splnil. My sme sa prestúpením zákona od Boha odvrátili, Ježíš Kristus nás s Bohom smieril a všetko nám vydobyl, čo je k spaseniu duše našej potrebné.

Kristus dokončil dielo vykúpenia, keď zvolal: "Dokonánot' jest." Dokončil ťažkú prácu, po ktorej odpočíval v hrobe. Ako Boh na šiesty deň dokončil stvorenie sveta a na siedmy deň si oddýchol od diela svojho, tak i Ježiš Kristus vykúpenie sveta na šiesty deň dokončil a v nasledúcom siedmom dni v hrobe odpočíval. Ježiš Kristus plnil dielo, ktoré mu Otec nebeský naložil. Či plníš i ty, milý kresťane, dielo, ktoré ti Otec nebeský naložil? Či vynakladáš svoj zemský život k tomu cieľu, ku ktorému ti ho Boh dal? A k akému cieľu nám dal Boh zemský život, aké dieľo naložil nám v ňom konať? Aby sme vykúpenie, ktoré nám Krstus vydobyl, vo viere si privlastnili. K tomu cieľu nám dáva Boh dočasný, zemský život, aby sa sme v ňom pripravili k hodine svojej smrti, aby sme svoje hriechy zo srdca vyznali, oľutovali, verili pevne, že len pre Krista Ježiša nám ich Pán Boh z milosti svojej odpustí. Náš zemský život, máme vynaložiť' k Božej cti a chvále, bližnému k užitku. Plňme toto dielo, aby potom, keď' sa hodina našej smrti priblíži i my sme mohli volat', ako Ježiš Kristus: "Dokonánot' jest," alebo s apoštolom Pavlom: "Boj výborný jsem bojovál, beh sem dokonal, víru sem zachoval; již za tím odložená jest mi koruna spravedlnosti." Amen.

SIEDME SLOVO KRISTOVO NA DREVE KRÍŽA,

Milost Pána Jezukrista, a láska Boží a účastenství Ducha svatého budiž se vsechnenu nami. Amen.

V Kristovi Ježišovi milí bratia a milé sestry!

Ježiš Kristus hovorí u Luk. 9, 44.: "Syn človeka bude vydán v ruce lidské." Tieto prorocké slová sa splnily, lebo Ježiš Kristus bol vydaný v ruky l'udské. A jaké nemilosrdné boly tieto oproti tomu, ktorý nikdy nič zlého neurobil, ani žiadna lož nebola v ústach jeho, ktorého ruky vždy dobré robily, nemocných uzdravovaly, núdznym spomáhaly, pohrozily vetru a moru a stalo sa utíšenie vel'ké. Proti tomuto dobrodíncovi l'udského pokolenia, l'udské ruky, do ktorých vydaný bol, boly ukrutné. Ruky l'udské sviazaly požehnávajúce ruky Kristove. Ruky l'udské, ktoré sú hriechom poškvrnené, bily svätú obličaj Kristovu, splietly korunu z trňa a postavily na hlavu jeho. Ruky l'udské boly také nemilosrdné, že Ježiša Krista ubičovaly, že bol pokrytý celý ranami, pásami, celý bol zaliaty krvou, takže sám hovorí: "Já pak červ jsem, a ne člověk, útržka lidská a povrhel vůbec." Ruky l'udské boly také nemilosrdné, že pribily ruky a nohy Syna Božieho na drevo kríža. Ruky l'udské ani mrtvému pokoja nedaly, ale preklaly s kopijou bok jeho, z ktorého vytiekla krv a voda. Také boly ukrutné ruky l'udské oproti spravodlivému a

milosrdnému Synovi Božiemu. Boh Otec ale tohto svojho, l'udskými rukami zmučeného Syna, vyňal z rúk l'udských a prijal Ho do svojich, do svojej dobrotivej, všemohúcej opatery, do ktorej jeho milý Syn sám svoju dušu poručil, keď zvolal: "Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého."

Luk. 23, 46.

A zvolav Ježiš hlasem velikým rekl: Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého. A to povedev, umrel.

Siedme slovo Kristovo na kríži povážíme:

I. okolnosti a

II. obsah toho slova.

I.

"Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého," to boly posledné slová, ktoré náš Spasitel', Ježš Kristus povedal na kríži, ako ich vyslovil, naklonil hlavu a umrel. Prv než by tieto slová bol povedal, zvolal: "Dokonánot' jest." Dokončil On dielo vykúpenia l'udského od všetkých hriechov, od smrti večnej a moci diabolskej; otvoril nám dvere raja nebeského. Keď dielo vykúpenia skončil, porúčal ducha svojho do rúk Otca svojho nebeského k odpočinku, k slasti a radosti večnej. Izaiáš 53, 11.: "Z práce duše své uzrí užitek, jimž nasycen bude." Môže jeden každý z vás poručit' dušu svoju do rúk Otca nebeského?

Jestli ste dokonali, čo k spaseniu duši vašej potrebné je, jestli ste dobrý boj výborne bojovali a v Kristovi Ježišovi vieru a dobré svedomie zachovali, tak áno. Pracujte tedy dokial' je je deň, lebo príde noc, v ktorej nebude môct' nikto pracovat'. Vyznajte a ol'utujte vaše mnohé hriechy a to vykúpenie, ktoré vám Ježiš Kristus vydobyl, prijmite vo viere. Oproti nešl'achetnosti, hriechom, povere, nevere, ved'te boj dobrý. "A protož vezmete celé odení Boží, abyste mohli odolati v deň zlý, a všecko vykonajíce státi. Stujtež tedy majíce podpásaná bedra svá pravdou, a oblečeni jsouce v pancír spravedlnosti; a obuté majíce nohy v hotovost k evanjelium pokoje. A zvláště pak vezmouce štít víry, kterýmžbyste mohli všecky šípy ohnivé nešlechetníka toho uhasiti. Lebku také spasení vezmete, i meč ducha, jenž jest slovo Boží." Efez. 6, 13—17. Ostávajte verní vo viere pri Kristovi Ježišovi až do svojej smrti, tak potom i vy svoju dušu môžete poručit' do rúk Otca svojho nebeského. Ale i utrpenie, prenasledovanie, posmech pre meno Kristovo trpelive bez reptania znášajte a pracujte pilne v král'ovstve, v cirkvi Krista. Najprv utrpenie, vo vašom časnom povolaní; prácu nepovažujte za obtiažnost', ale od Boha udelené požehnanie; ked' budete v duchovných i v telesných veciach verní svojmu Spasitel'ovi, tak potom i vy v hodinke svojej smrti môžte dušu svoju do rúk Otca nebeského

poručiť. Potom obdržíte odpočinok. Prorok Izaiáš v 57, 2. hovorí: "Že dochádzi pokoje, a odpočívá jako na ložci svém, kdožkol chodí v uprímnosti své." Zjev. Ján. 14, 13.: "Blahoslavení jsou od této chvíle mrtví, kteříž v Pánu umírají; Duch zajiste dí jim, aby odpočinuli od práci svých; skutkové pak jejich jdou za nimi."

"Otče, v ruce tvé, atď." Tieto slová sú skrúšenou modlitbou. Ježiš Kristus započal svoje umučenie a i dokončil ho s vrúcnou modlitbou. On mnohé noci prebdel v záhrade Getsemane v modlitbe. Ježiš Kristus so svojou modlitbou vydobyl nám milost' Božiu, že sa i my môžeme modlit' k Bohu, ako k nášmu Otcovi. On nám vydobyl moc, silu, vytrvalost' modlitby. On nám vydobyl Ducha modlitby, ktorý nám je nápomoci pri modlitbách našich. "Nebo zač bychom se měli modliti, jakž by náleželo, nevíme, ale ten Duch prosí za nás lkáními nevypravitedlnými." Kristus Ježiš sám na pravici moci Božej sedí a oroduje za nás. Človeče, pohl'aď na Krista Ježiša na kríži, ako zápasí so smrt'ou a s bl'ädnutými ústami sa modlí, tebe k dobrému! Tak i my, keď na nás súženie príde, máme sa modlit'. Žalm. 18, 7.: V úzkosti své vzýval sem Hospodna, a k Bohu svému volal sem; i vyslyšel z chrámu svého hlas, a volání mé pred obličejem jeho prišlo v uši jeho." I my sa máme modlit', keď nás neresti smrti obkl'účia, keď na-

še ústa zbl'ädnú, ako Štefan mučedlník, keď ho kamenovali, volal: "Pane Ježiši, prijmi ducha mého!"

"Poslední má práce zde, Pane, Buď vroucí k tobě modlení; Ty i když řeč má už prestane, Srozumíš mému upení: O ráč mne vší bídy zbavt', A já večne chci te slávit."

"A zvolav Ježiš hlasem velikým." Že Kristus hlasom vel'kým hlasite, sa bude modlit', o tom už v Starom Zákonu predpovedané bolo. Žalm 40, 2.: "Žádostive očekával jsem na Hospodina, i naklonil se ke mne, a vyslyšel mé volání." Prečo sa Ježiš Kristus hlasom vel'kým modlil? On skutočne bol'asti smrti podstúpil. Bázeň a bol'asti smrti, keď Ho obkl'učily, v tom okamžení volal hlasite. Odplata za hriech je smrt' a On túto odplatu strpel, ale práve tým odňal smrti osten, moc, aby nás oslobodil od bázne a bol'asti smrti, tak že aby sme my, nie so strachom ale s radost'ou očakávali hodinu svojej smrti, aby sme mohli so žalmistom volať: "Skoro-liž pujdu, a ukáži se před obličejem Božím?" Táto hlasitá modlitba Kristova je ale triumf, volanie vít'azstva nad jeho nepriatel'mi, aby poznali, že Pána slávy ukrižovali, ktorý má moc svevol'ne svoj život dat' a vziat'. A to i poznali; čo žoldnier pod krížom hovoril, že je Kristus Syn Boží, to druhí cítili.

Kristus Ježiš zo svojej vlastnej vôle svoj život v smrt' dal a nám tú milost' vydobyl, aby sme sa my,

veriaci v Neho, mohli s radosťou s týmto svetom rozlúčiť', ako Pavel apoštol II. Kor. 5, 8. hovorí: ''Oblibujeme radeji vyjít z tela, a prijíti k Pánu.''

''Otče, v ruce tvé atď.'' Tieto slová Ježiš Kristus cituje z 31. Žalmu, kde znie v 6. verši: ''V ruce tvé poroučím ducha svého.'' So slovami Písma svätého lúčil sa Ježiš Kristus s týmto svetom. Ten umierajúci potvrdil, že Slovo Božie je pravdivé a najsladšie potešenie v úzkostiach smrti. Slovo Božie je prút a húl, s ktorým nás sprevádza cez údolia stínu smrti. Preto od mladosti svojej učte sa Slovu Božiemu. Vy rodičia, vštepte ho do srdc svojim dietkam, aby mali prút a húl Boží na ceste ich života, aby ste i vy i vaše dietky mali prameň potešenia pri vašej smrti. (II. Tim. 2, 15—16.)

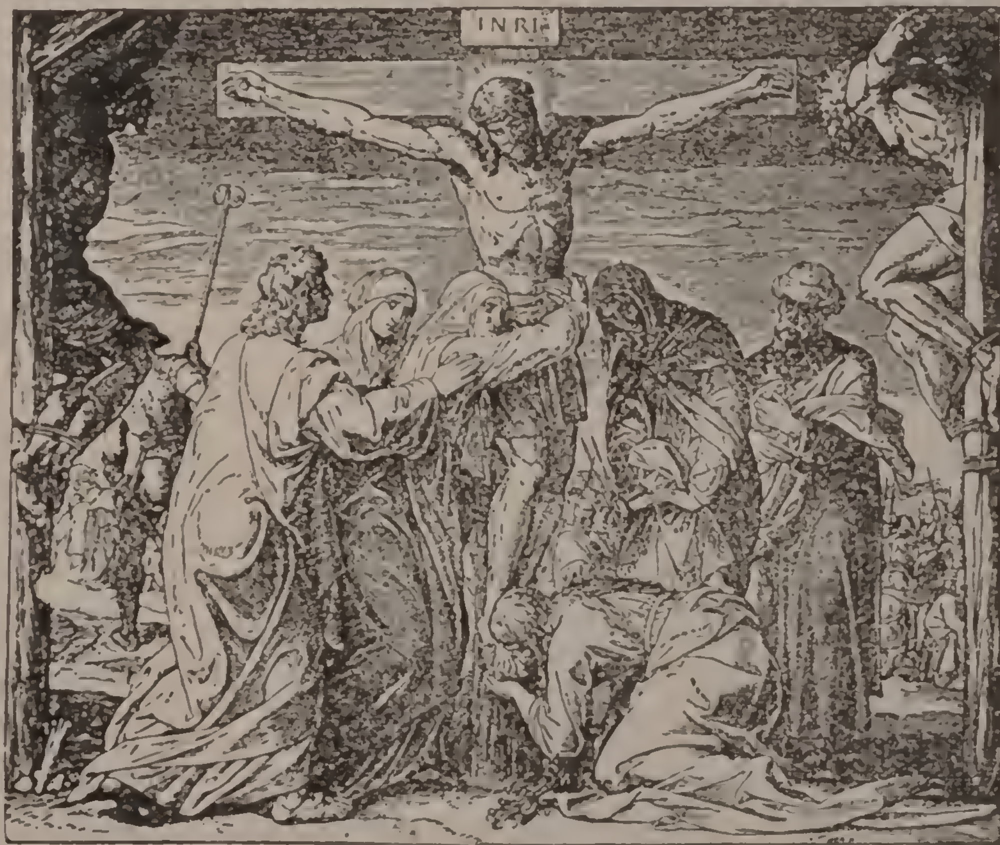
Kristus Ježiš vel'kým hlasom volal a tým On zadost' urobil za tie hriechy, ktoré my páchame bezbožnými rečami v hneve. Pavel apoštol hovorí Efez. 4, 31.: ''Všeliká horkost', rozzlobení se, i hnev, i krik, i rouhaní bud' odjato od vás, se vší zlosti.'' Ako týmto bezbožným krikom l'udí, Boh je zneuctený, tak svojím volaním detinským Ježiš Kristus poctil Otca svojho nebeského a za tie hriechy zadost' urobil, ktoré my hnevivým, bezbožným krikom páchame. Toto sú okolnosti, medzi ktorými Pán Kristus posledné slovo zvolal na kríži.

II.

OBSAH TOHO SLOVA.

"Otče" s týmto slovom začal prvé slovo na kríži a s ním i dokončil. Týmto slovom Ježiš Krstus dokázal a potvrdil, že je On jednorodený Syn Boží. Keď bol Ježiš Krstus Jánom krstitel'om krstený a s neba Boh Otec volal: "Tentoť jest ten můj milý Syn, v nemž se mi dobre zalíbilo." Po tomto bol Ježiš Kristus odvedený od Ducha na púšt', kde Ho satan pokúšal a chcel Krista Ježiša priviest' k pochybnosti, že by On bol Syn Boží. Práve preto, že riekol Ježiš, že je Syn Boží, odsúdili Ho v dome najvyššieho kňaza Kaifáša, a preto i z Neho sa posmievali, keď bol na kríži. Ale Ježiš Kristus to i na dreve kríža v hodine smrti potvrdil, že je On Syn Boží. Pravda, On volal tiež: "Bože můj! Bože můj! proč jsi mne opustil?" ale v tom čase bol v spravodlivom súde Božom, ako náš zástupca trpel trest za naše hriechy. Ked' ale toto svoje dielo dokončil, hl'adel On ako milý Syn do laskavej tvári Otca svojho nebeského, ako jednorodený Syn Boží, porúčal ducha svojho do rúk Otca svojho nebeského.

Verme celým srdcom, že Ježiš Kristus je pravý Boh od Otca od večnost splodený, že je pravý, jednorodený Syn Boží. I. Ján. 4, 15.: "Kdož by koli vy-

INRI

znával, že Ježiš jest syn Boží, Bůh v nem přebývá, a on v Bohu.''

Kristus nám ale tú milost' vydobyl, že Boh je náš milý Otec, a my sme jeho milé dietky, skrze vieru v Krista, že podobne i my, keď sa priblíži hodinka našej smrti, môžeme smele k Bohu volat' ako k nášmu milému Otcovi a prídeme k nemu do radosti večnej. ''Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého.''

Pod duchom máme rozumet' jeho dušu. Ježiš Kristus je i pravý človek z Panny Márie narodený. Duša jeho rozlúčila sa s jeho telom. On tedy skutočne umrel a o svoju nesmrtel'nú dušu staral sa i v hodinku smrti. Či sa i vy staráte o svoje duše? Pomyslite, že čo je platné človeku, keby i celý svet získal a duši svojej by pri tom uškodil? Keby sa človek staral len o telo, dočasné veci, tak by utratil všetko, i dočasné veci i telo i dušu svoju. Na aký spôsob sa staral Kristus o svoju dušu? Tak, že ju poručil do rúk Otca svojho nebeského, to jest do všemohúcnosti Božej. Nepriatelia Ježiša Krista zatracovali a hovorili, že On nemá žiadneho práva na Božiu pomoc sa odvolávat', lebo že mu Boh nebude pomáhat'. Ako to i Ježiš Kristus sám predpovedal skrze Žalmistu 3, 3—4.: ''Mnozí mluví o duši mé: Nemáť tento žádné pomoci v Bohu. Ale ty, Hospodine, jsi štítem vůkol mne, slávou mou, a kterýž povyšuješ hlavy mé.''

I my máme dušu našu do rúk Otca nášho nebeského porúčat'.

Kristus Ježiš porúčal dušu svoju do rúk Otca svojho nebeského ako drahý poklad, aby ju opatroval. On neprosil, aby od neho vzal, ale On ju sám porúčal. My máme Spasitel'a, ktorý má moc svoj život dat' i vziat'.

Od nás Pán Boh dušu našu požiada, a predsa i my veriaci máme svoje duše poručit' do Božej ruky. Peter apoštol v prvom liste 4, 19. hovorí: "A protož i ti, kteríž trpí podle vůle Boží, jakožto vernému stvoriteli at' poroučejí duše své."

Toto bolo posledné slovo na kríži, ktoré Kristus Ježiš povedal. Keď si zachováme posledné slová jedného prostého umierajúceho človeka, tak tým viac zachovajme si, ako drahý testament, posledné slová nášho Spasitel'a a Pána slávy. Tešme sa nimi v každej núdzi, a v hodine smrti nech sú nám pred okom našim. "Otče, v ruce tvé poroučim ducha svého." "Nebo bud', že jsme živí, Pánu živí jsme, bud' že mreme, Pánu umreme. A tak buď že jsme živí, buď že umírame, Páne jsme." Amen.

Aj, človek!

Všemohúci, večný Bože, ktorý si za nás svojho Syna bolesti kríža trpeť nechal, aby moc a ukrutnosť nepriatel'a nášho odňal; popraj, žeby sme pamiatku umučenia jeho tak obnovil a Jemu vďaky vzdávali, aby sme od hriechov a od večnej smrti oslobodení boli, pre Ježiša Krista, Pána a Spasitel'a nášho. Amen.

Náš Spastel', Ježiš Kristus, hovorí v Evanj. Luk. 18, 31—33: "Aj, vstupujeme do Jeruzaléma, a naplnít' sa všecko Synu člověka to, což psáno jest skrze proroky. Nebo vydán bude pohanům, a bude posmíván, a zlehčen i uplván. A ubičujíce, zamordují jej, ale třetího dne zmrtvých vstane." Týmito slovami zvestoval Ježiš Kristus svojim učedlníkom svoje umučenie a svoju smrt'. Učedlníci nerozumeli týmto slovám. Nemohli pochopiť, žeby ich Pán a Majster hrozne umučený a usmrtený mal byt'. Oni síce verili, že je Ježiš Kristus, Syn Boží, Messiáš, Spasitel' sveta, ale mali falošné predstavenie o jeho úrade.

Mysleli si, že Kristus Ježiš oslobodí národ židovský z nenávideného jarma rimanského a založí král'ovstvo izraelské mocou a prostriedkami zemskými. Kristus Ježiš prišiel k celkom inému ciel'u na tento svet. On oslobodil Izraela a celý svet nie od zemské-

ho tyranstva, ale od mnoho mocnejšieho a ukrutnejšieho nepriatel'a, od všetkých hriechov, od smrti večnej a moci diabolskej. On ustanovil král'ovstvo na zemi, nie zemské, ale nebeské, cirkev krest'anskú. To proroci predzvestovali a Ježiš Kristus sám o tom hovoril učedlníkom svojim, keď s nimi vstupoval do mesta Jeruzalema. Jeho slová sa úplne splnily. Bol vydaný pohanom, posmievaný, opl'uvaný, ubičovaný a zamordovaný. Dnešňajší svätotext obsahuje splnenie proroctva Ježiša Krista.

JÁN. 19, 1—15:

"Tedy vzal Pilát Ježiše, a zbičoval ho. A žoldnéri zpletše korunu z trní, vstavili na hlavu jeho, a plaštěm šarlátovým přioděli jej. A říkali: Zdráv buď, králi Židovský. I vyšel opět ven Pilát a řekl jim: Aj, vyvedu jej vám ven, aby ste poznali, žeť na něm žádné viny nenalézám. Tedy vyšel Ježiš ven, nesa tu korunu trnovou, a plášt' šarlátový. I řekl jim Pilát: Aj, človek!

"Aj, človek!"
I. zbičovaný,
II. posmievaný,
III. opl'uvaný.

I.

"Tedy vzal Pilát Ježiše a zbičoval ho" Keď židia vydali. Ježiša Krista rimanskému sudcovi, Pont-

skému Pilátovi, nachádzal sa Ježiš v mestkom dome neostal bez potupy, bez mučenia.

Prvú neprávost', ktorú znášal, bolo nemilosrdné bičovanie: To bol hrozný, úkrutný a nevýmluvne bolestný trest. Bičovaním nesmel byt' žiaden rimanský mešt'an trestaný. Bič, alebo korbáč, pozostával z remeňov, na ich konci pripevnené boly klince alebo malé olovené gul'ky. Zločincovi, ktorý bol bičovaný, svliekli s chrbta, priviazali ruky jeho ku krátkemu stlpu a potom ho tým bičom, alebo korbáčom, po holom chrbte bili dl'a vel'kosti prestúpenia. Často sa stalo, že z biednej obete kúsky tela vytrhané boly a kosti holé z chrbta trčaly.

Také barbárske bičovanie trpel i náš Spasitel' Ježiš Kristus. Tak hrozne a nemilosrdne, ako On, nebol ešte žiaden človek bitý. Pilát mal mienku Krista Ježiša na slobodu pustit'. On bol o nevinnosti Kristovej presvedčený. "I vyšel opět ven Pilát a řekl jim: "Aj, vyvedu jej vám ven, aby ste poznali, žet' na něm žádné viny nenalezám." Predstavil im nevinného Krista s Barabášom, ktorý bol mordár, aby si jednoho z nich na slobodu pýtali. Židia radšej Barabáša žiadali na slobodu. Na slová Piláta, že Ježiš Kristus je nevinný, odpovedali len s divým krikom: "Ukrižuj, ukrižuj ho!" Pilát chcel l'útost' pri židoch vzbudit', domnievajúc sa, že potom budú žiadat' Krista na slobodu, preto Ho dal nemilosrdne zbičovat'.

JN
RJ

Ježiš Kristus trpel mnohé rany. Každým úderom jeho sväté telo bolo trhané, krv tiekla z jeho rán. Tak nemilosrdne a hrozne žoldnieri zbičovali Ježiša Krista, že sám pohan, Pilát, ktorý už viac krát zbitú, krvavú postavu videl, pri pohl'ade na zmrskanú postavu Kristovu, strpnul, pohnutý bol l'útost'ou a hrôzou, takže zvolal: "Aj, človek!" Ako čoby Ježiš Kristus odpovedal Pilátovi, keď v Žalm 22, 7. hovorí: "Já pak červ jsem, a ne člověk, útržka lidská a povrhel vůbec." A v 129, 3. volá: "Po hřbete mém orali oráči, a dlouhé proháněli brázdy své."

Naše srdce a telo strasie nepatrná bolest' a my sme predsa hriešni, k bolesti, nemoci, ako k následku hriechu od mladosti svojej, zvyklí. Kristovo telo bolo bez hriechu, sväté.

Rimanské bičovanie bol zákonný trest. V tomto páde bolo nespravodlivé, proti zákonu, lebo nevinného zbičovali. Dl'a rimanského zákona len vtedy smeli zločinca zbičovat', keď už bol k smrti kríža odsúdený. Jemu nedokázali žiadnej viny, a predsa proti zákonu a právu dal nespravodlivý sudca Pilát, zbičovat' Krista.

Toho Ježiš Kristus nezaslúžil, čo trpel, On to ale znášal pre nás. On je náš ručitel', zástupca. My sme to hrozné bičovanie svojimi hriecami zaslúžili a museli by sme to vo večnosti na veky trpet'. Príčina zbičovania Kristovho sú naše mnohé hriechy. "On

nemoci naše na seba vzal, a bolesti naše vlastné on nésl.'' Nie len nespravodlivý sudca, Pilát, nesvedomití žoldnieri a zaslepení židia mučili Ježiša Krista, ale i my s našimi hriechami. Každý z nás musí volať:

''Ajhle, co nyní snášíš,
Můj Pane Ježiši!
Ach, co ty nyní trpíš,
Ó králi nejvyšší!
Ach, tot' jsem já zasloužil,
Já jsem ten bezbožník,
Já jsem príkaz prestoupil;
Ját', ját' jsem ten hríšník!''

Len vtedy, keď zo srdca vyznáme, oľutujeme svoje hriechy, pocítime potešenie v slovách: ''Aj, človek!'', lebo vtedy vieme, že Ježiš Kristus preto bol zbičovaný, aby sme my oslobodení boli od večného trestu a večný život obdržali.

Žoldnieri neboli spokojní, že zbičovali Ježiša Krista, ale so z Neho i posmievali.

II.

''A žoldnieri spletše korunu z trní, vstavili jí na hlavu jeho, a pláštěm šarlátovým přioděli jej. A říkali: Zdráv buď, králi Židovský!'' Týmito slovami opisuje evanjelista, akým spôsobom bol Ježiš Kristus posmievaný. V dome najvyššieho kňaza Kaifáša po-

smievali sa z prorockého úradu Kristovho, v mestskom dome vysmiali jeho král'ovský úrad.

V dome najvyššieho kňaza bol Ježiš na smrt' odsúdený, že vyznal, že je Boží Syn. Pred svetský súd predniesli inú žalobu proti nemu; falošne naň žalovali, že búri l'udí, zabraňuje daň dávat' cisárovi a že sa robí za král'a. Túto žalobu Pilát vypočul, niektorí žoldnieri ju tiež vypočuli. Práve pre to meno "král'" posmech urobili z Krista. Složili trne do vedna, v podobe venca a tie vtisli na hlavu Jeho. Trne vnikly v jeho hlavu a mnohé rany Mu spôsobily, takže jeho svätý obličaj bol zaliatý krvou. Musíme vzdychnut' s básnikom:

"Hlavo plná bolesti
A v krvi ležící,
Hlavo plná neresti,
Rán mnoho trpící;
Hlavo jinak prekrásná,
Vší ctí ozdobená,
Nyní pak zohavená,
Ach bud' pozdravená!"

Koruna alebo venec je znak panovníka, král'a. Títo nosia obyčajne zlatú korunu. V predošlých časoch bolo obyčajom, že po tuhom boji, výborní bojovníci, ako vít'azi ozdobení boli vencami z brečtanu, alebo bobkového lístia, a tak slávnostne vtiahli do

mesta. Žoldnieri vložili venec z trňa na hlavu Kristovu. Tým chceli posmešným spôsobom ukázat', že tento, vydávajúci sa za král'a, so Svojim namáhaním a skutkami ten krásny venec zaslúžil. K posmechu plášťom šarlátovým Ho priodeli. Šarlátové plášte smeli len kráľovia nosiť a tí, ktorí od nich povýšení boli. Žoldieri obliekli Krista do starého, cudzieho plášťa, aby poukázali, že akým biednym kráľom je Kristus.

Za berlu vtisli mu do ruky trstenicu. Keď' Ho už tak, ako kráľa k posmechu ozdobili, padali pred ním na kolená, ako vo východnej zemi bolo obyčajom kráľov pozdraviť, hovoriac posmešne: ''Pozdravený buď', králi židovský!''

To sa stalo v mestskom dome, ale neostalo skryté ani pred židmi, von z mestského domu stojacími. Pilát vyviedol von vysmiateho Ježiša k obdivu a posmechu celej sberbe židovskej. To sa stalo v mestskom domu, kde majú nevinných, potlačených, prenasledovaných hájiť, ochraňovať. Dušu Kristovu mučila veľká bolesť, zármutok, keď' videl v mestskom dome mesta Jeruzalema, mesta slobody a ochrany, takú neprávosť sa diať.

Ako žoldieri posmievali sa z Krista Pána, tak i v terajšom čase neveriaci posmievajú sa z Boha, jeho slova a z veriacich kresťanov, ktorí Pánu Bohu slúžia. Ale i medzi kresťanmi sú mnohí, ktorí z

Krista posmech robia. Koľko jest pokrytcov, ktorí padajú pred Kristom na kolená, modlia sa a to všetko robia len na oko, keď' ale príde čas prenasledovania, v ktorom by mali dokázať skutkom svoju vieru, vtedy sa zjaví, že nikdy prave neverili v Ježiša Krista, že Ho nikdy za svojho kráľa neuznávali.

Ani jeden z nás nie je bez hriechu, všetci sme pomáhali Ježiša Krista vysmiať. Naša zatracujúca vysokomyslnosť zaslúžila večnú potupu. Aby sme od večného trestu oslobodení boli, Ježiš Kristus znášal posmech. On bol trňovou korunou korunovaný, aby nás v nebeskom kráľovstve korunou života večného ozdobil. On bol plášťom šarlátovým k posmechu oblečený, aby nás odial do svojich zásluh nevinnosti a svätosti, ktoré On so svojou, ako šarlát červenou krvou, vydobyl k našej sláve a cti, aby sme v tejto ozdobe mohli obstáť pred súdnou stolicou jeho. Tým sa potešujme!

Žoldnieri nemali žiadneho rozkazu a práva z Krista Pána sa posmievať. V diabolskom úmysle Ho aj opľuvali.

III.

"A dávali jemu poličky." Bili Ho v jeho svätú obličaj; trstenicu, ktorú mu dali do ruky miesto berly, vytrhli z ruky jeho a bili Ho po hlave, takže

té trne hlbšie sa ponorily v Kristovu hlavu a väčšie rany Mu spôsobily. Áno, nestydili sa na jeho svätú hlavu pľuvať. Na tvár, ktorá sa skvela ako slnce, keď' sa Ježiš Kristus na hore premenil, na tvár Syna Božieho pľuli. Kristus Ježiš veľmi sa ponížil, ale i nevymlúvnu trpezlivosť a lásku k nám v svojom umučení dokázal. Ako sa chová človek, keď' sa mu najmenšia neprávosť stane? V mnohých pádoch hľadá sa potom vypomstiť. Ježiš Kristus, ako tichý baránok trpelive, bez reptania, znášal potupenie.

Mnohý človek strpí neprávosť, ublíženie, ale opľuvať sa nedá istotne žiaden. Keď' my pred niečim odpľujeme, tak tým dáme znať, že sa nám to oškliví, že my to ani videť nechceme. Nesluší ani zviera opl'uvať, tým menej človeka, žoldnieri pl'uli na obličaj Kristovu.

''Obličeji překrásný,
Před kterým se leká
Celý ten svět podvodný,
Až od strachu kleká;
Ó kterák jsi poplitý!
Kdež jest tvá okrasa?
Ach, všecek jsi zblednutý!
Ach, plačte nebesá!''

To sa deje i v terajšom čase; neveriaci zrovna pľujú na evanjelium, keď ním pohrdajú a v ňom sa skveje obličaj Kristova. A či sme my nikdy ne-

pohrdli, neopovrhli Slovom Božím? Nehovorili sme s národom židovským: Duša naša chlieb tento ničomný si už zošklivila? Aby nás od tohto hriechu a trestu oslobodil, strpel Ježiš Kristus opľuvanie. On nám svojim umučením vydobil život a spasenie, ktoré nám dáva v evanjeliume a sviatosťach. Verme v Neho a vierou privlastníme si jeho zásluhy a slúžme Mu celým srdcom svojim. V pravej viere, skrúšeným srdcom padnime pred Ním na kolená a v detinskej dôvere všetky potrebné veci od Neho, ako od nášho kráľa, žiadajme. A ako On, tak i my, trpelive znášajme potupu, posmech pre jeho meno. Vedzme, že ako náš kráľ, Ježiš Kristus, po vystátej potupe bol oslávený, tak i nás Otec náš nebeský oslobodí od všetkého zlého a prijme nás do radosti večnej, v nebeskom kráľovstve pre Ježiša Krista, nášho Spasiteľa. Amen.

V Kristovi Ježišovi je naša spasiteľná spravodlivosť.

"O Jezu můj, Pane,
Vzhlédniž s nebe na mne,
Hríšnika velikého,
Smiluj se nade mnou,
V soud nevcházaj se mnou,
Pozdvihni mne padlého."

Amen.

V Kristu Pánu milí!

Rim 10, 1: "Bratři, přichylnost zajisté s zvláštní libostí srdce mého jestiť k Izraelovi, i modlitba za nej k Bohu, aby spasen byl." Tak vzdychal apoštol Pavel, keď videl, že národ izraelský bezbožne žil a nesmyslne o veciach duchovných jednal. Židia nechceli tak, ako všetci proroci a veriaci, z lásky, z milosrdenstva skrze vieru ospravedlnení byť pred Bohom, ale svojimi vlastnými skutkami, zovnútorným životom a na oko svietiacou pobožnosťou. Nechceli od Krista Ježiša vydobytú spravodlivosť prijať, ale usilovali sa vymyslenými skutkami svoju spravodlivosť ukázať, aby tým ich meno od ľudí chválené bolo. Bohu chválu brali a seba samých za bohov činili. Izaiáš 42, 8: "Já jsem Hospodin, toť

jest jméno mé, a slávy své jinému nedám, ani chvály své rytinám." (Obrazom.)

Židia vypadli z milosti Božej a šli so svojou vlastnou sprovodlivosťou do večného zatratenia.

I dnes musí každý pravý kazateľ k Bohu vzdychať, keď vidí, že mnohí bezbožne žijú a nesmyslne sa snažia do života večného prísť. Koľko je takzvaných kresťanských cirkví, ktoré učia, že človek bude ospravedlnený pred Pánom Bohom dobrými skutkami! Údovia takých cirkví neveria, že jedine v Kristovi Ježišovi je spasiteľná spravodlivosť, ale chvályžiadostive hovoria: "Vo svojich skutkoch máme spasiteľnú spravodlivosť."

My veriaci kresťania vyznávajme a verme to, čo nám Boh v Písme svätom hovorí.

Rim. 10, 4:

"Konec zajisté zákona jest Kristus k ospravedlnění všelikému věřícímu."

V Kristovi Ježišovi je naša spasiteľná spravodlivosť.

1. Ježiš Kristus ju splnením zákona vydobyl,

II. Ježiš Kristus ju každému veriacemu privlastňuje.

I.

"Konec zajisté zákona jest Kristus". Aký zákon máme tu rozumeť? Ján. 1, 17.: "Nebo zákon

skrze Mojžíše dán jest.'' 5. Moj. 6, 1: ''Toto pak jest prikázaní, ustanovení a soudové, kteréž prikázal Hospodin Bůh váš.'' Boh prikázal židovskému národu **mravný, cirkevný** a **svetský** zákon plniť. Mravný zákon, desať Božích prikázaní, neprikázal Boh len židom plniť, ale všetkým ľuďom. Tento zákon Boh už pri stvorení sveta do srdca ľudského vštepil. Rim. 2, 14. 15.: ''Nebo když pohané zákona nemajíce, od přirození činí to což přikazuje zákon, takoví zákona nemajíce, sami sobě zákonem jsou, jako ti, kteríž ukazují dílo zákona napsané na srdcích svých, když jim to osvedčuje svědomí jejich i myšlení, kteráž se vespolek obviňují, aneb také vymlouvají.''

Človek pred pádom do hriechu bol vstave zákon Boží úplne splniť. Lebo Boh stvoril človeka k obrazu svojmu, v spravodlivosti, nevinnosti a svätosti. Človek sa ale diablu dal sviesť a svevoľne prestúpil zákaz Hospodinov: ''Z stromu vědění dobrého a zlého nikoli nejez.'' Boh mu prihrozil: ''V který bys koli den z něho jedl, smrtí umřeš.'' Človek neposlušnosťou Boha zneuctil a rozhneval. Človek sa pozbavil obrazu a podobenstva Božieho a hrozba Hospodinova, smrť časná i večná, prišla naň.

My všetci s prvým človekom sme zhrešili. Rim. 5, 12: ''A protož jakož skrze jednoho člověka hřích

na svět všel a skrze hřích smrť, a tak na všecky lidi smrť přišla, a v němž všickni zhrešili.''

Každého dňa prestupujeme desatoro Božích prikázaní myšlienkami, slovami, ba často i skutkami. Na nás spočíva nie to zasl'úbenie: ''Človek ten, kterýž by je činil, živ bude v nich'', ale to zlorečenstvo: ''zlořečený každý, ktož nezůstává ve všem což jest psáno v knihe zákona, aby to plnil.'' Desať Božích prikázaní ukazuje nám velikosť našich hriechov, satan ukazuje na ne a hovorí: ''Ty si môj, mne si slúžil, peklo je tvoje bývanie, pocítiš muky a bolesti, lebo nemáš žiadnej spravodlivosti. Tvoje myšlienky, slová a skutky spravoval si dl'a mojej vôle.''

Boh nás musí do večného zatratenia uvrhnúť, lebo On zlorečenstvo nad tým vyslovil, kto jeho zákon prestúpi. A my sme ho prestúpili. Boh je spravodlivý, On nie je rušitel' slova. Zákon musel byť splnený; a žiadné stvorenie ani na zemi, ani na nebi nebolo vstave ho za nás splniť a nás zo zlorečenstva oslobodiť. Máme preto ale zúfat? Vzdialené buď od nás to! Čo nemožné bolo všetkému stvoreniu, to urobil Boh sám. On je nie len večná spravodlivosť, ale i láska a milosrdenstvo. Ešte svet stvorený nebol, už Boh uzavrel nás spasiť. On riekol k svojmu milému synovi:

''Jdi, mé dítě, a se ujmi o dítky,
Jež jsem k trestání pro hríchy byl odsoudil;

Hnev jest prudký, metla těžká,
Posilám tě bys človeka
Nevinnou krví obmyl."
A syn riekol:
"Chci, Otče, chci rád srdečne
Vše nésti, co naložíš,
Rozkaz tvůj vůle má silně
Drží skutkem, co jen díš."

A keď prišla plnosť času, poslal Boh Syna Svojho narodeného zo ženy, učineného pod zákonom, hoci nad všetky zákony vyvýšený bol, aby tých, ktorí pod zákonom boli, vykúpil.

Ježiš Kristus sa stal pravým človekom, okrem našich hriechov nám rovným. On to urobil len z lásky k nám, aby zákon, ktorý sme prestúpili, splnil. On vzal na seba trest, celé zlorečenstvo zákona. Ježiš Kristus v zemskom živote trpel biedu. "Lišky doupata mají, a ptáctvo nebeské hnízda, ale Syn človeka nemá, kde by hlavu sklonil." Zlorečenstvo zákona vyžadovalo viac, ale všetkým požiadavkam jeho Ježiš vyhovel. Ježiš Kristus trpel najukrutnejšie muky, ktoré by žiadon človek nesniesol. Krista nemilosrdne zbičovali, trním korunovali, opľuvali, posmievali, poličkovali, takže pri pohľade na zmrskanú postavu Kristovu i pohan, Pontský Pilát, ztrpnul a zvolal: "Aj člověk!" Človek, ktorého telo, od hlavy až do päty, celé je pokryté ranami, pása-

mi, vredami a krvou. Žalm 22, 7.: "Já pak červ jsem, a ne člověk, útržka lidská a povrhal vůbec." Na posledy pribili Ho na drevo kríža. Prišlo naň zlorečenstvo zákona. Gal. 3, 12.: "Zlorečený každý, kdož visí na dřeve." Ježiš Kristus na kríži pekelné muky trpel. On volal: "Bože můj, Bože můj, pročež jsi mne opustil?"

Tu sa náš rozum spýta: Prečo musel Kristus všetko toto trpet'? Na túto otázku odpovedá nám sám Ježiš Kristus s kríža: "Dokonáno! Ja to trpím za vás, aby som zákon, ktorý ste vy prestúpili, splnil a to som dokončil. Zlorečenstvo, ktoré na vás prísť malo, na seba som vzal."

Ježiš bol náš ručitel' a zástupca. On za nás zákon úplne splnil. Boh Otec potvrdil to vzkriesením Ježiša.

Teraz oznamuje Boh celému svetu. Kristus úplne zákon Boží splnil a tým celému svetu spasitel'nú spravodlivosť vydobyl. 2. Kor. 5, 19—21.: "Bůh byl v Kristu, v mír uvodě svět s sebou, nepočítaje jim hříchů jejich, a složil v nás to slovo smíření. Protož my na místě Kristově poselství dejíce, jako by Bůb skrze nás žádal, prosíme na místě Kristově, smírte se s Bohem." Lebo nám všetkým Ježiš Kristus splnením zákona spasiteľnú spravodlivosť vydobyl. "Konec zajisté zákona jest Kristus", t. j. splnenie zákona. Preto hovorí apoštol: "Smierte sa s Bohom!"

Lebo Boh je už s vámi smierený. Príjmite spasiteľnú spravodlivosť, ktorú vám Ježiš Kristus vydobyl a každému veriacemu ju privlastňuje.

II.

Čo by nám spasiteľná spravodlivosť pomohla, keby ju bol Kristus len vydobyl, pri tom ale celému svetu neoznámil a veriacim neprivlastnil? Na pr. jeden bohatý človek umienil by si chudobnému neaký dar dať. To tomu chudobnému celkom nič nespomôže, ten bohatý musí mu to povedať a ten dar dať a ten chudobný človek musí slovám bohatého veriť a ten dar prijať.

Ježiš Kristus je (ten) bohatý človek. On dal rozkaz svojim učedlníkom, aby kázali evanjelium všetkému stvoreniu.

Skrze evanjelium privlastňuje nám Ježiš Kristus spravodlivosť. Evanjelium je nie ľudské, ale Božie slovo, ktoré je plné moci a života. Gal. 1, 11: Oznamujiť pak vám, bratří, že evangelium to, kteréž kázáno jest ode mne, není podlé člověka. Nebo aniž jsem já ho přijal od človeka, ani se naučil, ale skrze zjevení Ježíše Krista". Rim. 1, 16: "Neboť se nestydím za evanjelium Kristovo, moc zajisté Boží jest k spasení každému věřícímu."

Keď my evanjelium kázať slyšíme, vtedy s nim vstupuje Duch Svätý do srdca nášho a vieru v ňom

pôsobí. Izaiáš 55, 10. 10: "Nebo jakož prší dešt', neb sníh s nebe, a zase se tam nenavracuje, ale napájí zemi, a činí jí plodistvou a úrodnou, takže vydává síme rozsívajícímu a chléb jedoucímu. Tak bude slovo mé, kteréž vyjde z úst mých." Živým slovom svojim privlastnil nám Ježiš Kristus spasitel'nú spravodlivost' už pri krste svätom. Gal. 3, 27: "Nebo kteřížkoli v Krista pokřtení jste, Krista ste oblékli."

Pri vel. Več. Pána prijímame pravé telo a pravú krv Ježiša Krista. "Jedení a píti ovšem toho nepůsobí, ale ta slova: Za vás se vydává a vylévá na odpouštění hríchů a kdož těm slovům věří, ten má to, což ona praví a vyhlašují totižto odpuštení hříchů", alebo spasiteľnú spravodlivosť. Sviatosťami nám nie len privlastňnuje Ježiš Kristus svoje zásluhy, ale podobne nás nimi uist'uje a svoje sl'uby potvrdzuje.

Kto verí v Ježiša Krista, ten je spravodlivý pred Bohom, nie svojou mocou a skutkami, ale z milosti Božej skrze vieru v Ježiša Krista. On každého veriaceho si svojou spravodlivost'ou priodial, takže my veriaci môžeme s prorokom Izaiášom 61, 10. volať: "Velice se budu radovati v Hospodinu, a plesati bude duše má v Bohu mém, nebo mne oblékl v roucho spasení, a pláštem spravedlnosti přioděl mne."

Velikost' našich hriechov je zakrytá Kristovou

spravodlivost'ou. Môžeme satanovi smele odpovedat': "Nie som tvoj, ja som Kristov, nie peklo, ale nebo je moje bývanie. Hl'a, ja mám Kristovu spravodlivosť! Boh Otec hľadí na ňu a prijíma mňa ako spravodlivého. Zákon nemá viac moci nado mnou, lebo ho Ježiš Kristus splnil na ospravedlnenie každému veriacemu."

Môže byť najväčší hriešnik; ako zločinec, ktorý bol s Kristom ukrižovaný, alebo najväčší svätý na svete, chudobný, lebo bohatý, žobrák alebo král', Kristus Ježiš nehľadí na osobu ľudskú, ale každému kto v Neho verí, privlastní spasitel'nú spravodlivost'.

Dr. M. Luther hovorí: "Keď pekla bázeň cítiš a a Krista máš, tak ti nemôže ani smrt', ani hriech, ani satan uškodit'. Peklo si premohol a všetko je tvoje, čo Kristus má, lebo s Ním dostávame každé dobrodenie. A keď si aj slabý vo viere, tak predsa máš poklad, (toho) Krista, ktorého aj iní majú. My sme všetci vierou v Krista Ježiša ospravedlnení pred Bohom a nie našimi skutkami."

Dobré skutky máme robit', lebo nám Pán Boh prikázal, ale keď povstane otázka: "Čo mám robit', aby som bol spasený?" tak pravá odpoveď zneje: "Věř v Pána Ježíše Krista, a budeš spasen."

V Kristovi Ježišovi je naša spasitel'ná spravodlivost', lebo ju On splnením zákona vydobyl a každému veriacemu ju privlastňuje. Verme celým srd-

com v Krista, On neopovrhne ani jedným. Pri Ňom samom hl'adajme v páde hriechu oslobodenie a volajme: "Ty si mňa zlorečeného človeka vykúpil, sprostil a vyslobodil od všetkých hriechov, od smrti večnej a moci diabolskej, nie zlatom ani striebrom, ale svojou svätou a predrahou krvou a svojim nevinným umučením a smrt'ou, aby som ja Tvoj vlastný bol." Ty si i mne spasitel'nú spravodlivost' splnením zákona vydobyl a privlastnil."

My sme pred Bohem spravodliví, naše hriechy sú nám odpustené a kde je odpustenie hriechov, tam je i život i spasenie.

Keď naše zemské putovanie skončíme, vnídeme odení v rúchu spravodlivosti s vel'kou radost'ou do rája, do nebeského král'ovstva ku Kristovi a tam budeme mu večne slúžit' vo večnej spravodlivosti, nevinnosti a svätosti, rovne jako On z mrtvých vstal, živý je a kraľuje na veky. Amen.

Ježiš Kristus, Beránok Boží, obet' za naše hriechy!

"O Beránku nevinný, jenž jsi na kríži umrtven; Ve všem's byl trpelivý, a pro nás hříšné potupen; sňal's hřích světa celého, Sprostils ohně věčného, Buď nám milostivý, Ó Jezu, ó Jezu." Amen.

V Kristovi Ježišovi milí bratia a sestry!

Písmo sväté upotrebuje obrazy, na ktorých nám predstavuje spasitel'né dary Božie. Na pr.: Písmo

sväté predstavuje nám cirkev kresťanskú, ako vi-n'cu, srdce človeka, ako rol'u, do ktorého je siate semeno, slovo Božie,. Ježiša Krista ako pastiera a veriacich ako stádo oviec. V Ev. sv. Jána 10, Ježiš Kristus hovorí: "Já jsem ten pastýř dobrý. A budeť jeden ovčínec a jeden pastýř." Dnešňajší svätotext obsahuje podobný obraz, v ktorom nám je vysvetlené spasenie duše našej, kto nám spasenie vydobyl a privlastnil, a síce "Báránok Boží." Pod Baránkom rozumieme mladú, slabú ovečku, zviera nevinné, prítulné, krotké, pre človeka užitočné. Pod týmto obrazom, menom, Písmo sväté pripodobňuje slabých, nevládných l'udí, ktorí sa nemôžu sami brániť' pred nepriatel'mi. O národe izraelskom hovorí prorok Jeremiáš 5, 40.: "Povedu je jako berany k zabití."

'S baránkom pripodobňuje Písmo sväté vo viere slabých krest'anov, ktorým hrozí nebezpečenstvo, že ich pekelný vlk, satan, roztrhá, vrhne do nevery, ale Ježiš Kristus, ako dobrý pastier ich chráni, berie ich pod svojou ochranu. Prorok Izaiáš 40, 11. hovorí o Ježišovi Kristovi a o veriacich: "Jako pastýř stádo své pásti bude, do náruči svého shromáždí jehňátka, a v klíne svém je ponese, březí pak poznenáhle povede." Ježíš Kristus riekol apoštolovi Petrovi a každému svojmu vernému učedlníkovi, kazatel'ovi: "Pasíž beránky mé", to jest: posilňuj mdlých, slabých

vo viere, nes ich starostlive na ramenách slova Božieho v skrúšenej modlitbe a tak dokazuj že mňa, Pána a Majstra svojho miluješ. Ježiš Kristus pripodobnil aj svojich učedlníkov s baránkom. Keď ich posielal do miest, aby zvestovali král'ovstvo Božie, riekol im: "Aj, já posílam vás jako berany mezi vlky." Luk. 10, 3.

V Starom Zákone, národ izraelský obetoval baránka, ako obet' smierenia s Bohom; na pamiatku oslobodenia zo služby Egyptčanov, jedli ho s nekvaseným chlebom a horkými bylinami. To bola sviatosť Starého zákona, ktorú národ izraelský slávil každoročne. Aj Ježiš Kristus svätil Baránka, velikonočného. Mar. 14, 13. Túto sviatost' Starého Zákona Ježiš Kristus vyzdvihnul, odstránil, poneváč, ten pravý Baránok Boží hotový bol obetovat' sa za hriechy celého sveta. Baránok, ktorého židia obetovali, ako obet' smierenia s Bohom, baránok, ktorého židia jedli na pamiatku oslobodenia z Egypta, bol obrazom, figúrou na Ježiša Krista. Prorok Izaiáš 53, 7. hovorí: "Jako beránek k zabití veden byl." Ježiš Kristus, Baránok Boží, je pravá, úplná obet' za hriechy celého sveta.,

Jan. 1, 29.

Ježiš Kristus Baránok Boží, je pravá, úplná obet' za hriechy celého sveta.

Poneváč táto obeť je:
I. Bohu milá,
II. spasitel'ná,
III. všeobecná, a
IV. jej zásluhy sa l'udom podávajú.

I.

Ján Krstitel', ako predchodca Ježiša Krista, kázal pokánie, a tých, ktorí vyznali svoje hriechy krstil. I prišel k Jánovi Ježiš Kristus a žiadal byt' od Jána pokrstený. Pri krste Kristovom, otvorilo sa nebo a Duch Svätý v podobe holubice sostupoval na Ježiša Krista, "a aj hlas s nebe řkouci: Tentoť jest ten můj milý syn, v němž mi se dobře zalíbilo." Po tejto udalosti, Ježiš bol nesený od Ducha na púšt', aby pokúšaný bol od diabla. Ježiš premohol pokušenie. V tom čase ešte Ján Krstitel' kázal pokánie a krstil. Pri tom domnievali sa mnohí, že Ján je ten zasl'úbený Messiáš. Poslali k nemu poslov, aby sa ho spýtali, že kto je. Ale Ján vyznal a nezaprel, že je on nie Kristus, ale len hlas volajúci na pušti. Na druhý deň po tomto posolstve "uzrel Ján Ježiše an jde k němu, I dí: Aj, Beránek Boží, kteřýž sníma hřích sveta." Tým slovom "Aj" upozornil prítomných, aby dali pozor, ako na vzácnu vec. Tu znovu vydal Ján Krstiteľ svedoctvo, že Ježiš Kristus, Spasitel' sveta, "Beránek Boží", je pravá obet' za

hriechy celého sveta, ktorá obet' je Bohu milá. Lebo táto obet', tento Baránok je nevinný, bez hriechu a poškvrny. Sám Pontský Pilát vyznal: "žeť na něm žádné viny nenalezám." Tento Baránok je svätý, apoštol Peter riekol k židom: "Vy pak toho svätého a spravedlivého odepřeli jste se," "Právěť se jistě sešli proti svatému Synu tvému Ježišovi." Tento Baránok je trpezlivý, keď Jemu zlorečili, On dobrorečil, trpezlive znášal pohanenie, muky, bol'asti a ukrutnú smrt'. Tento Baránok je úplná obet' za hriechy sveta. Žid. 7, 26—27. Tento Baránok je samým Bohom od večnosti určený, ako obet' za hriechy sveta. Žid. 7, 28. Apoštol Peter v I. Ep. 1, 20 hovorí: "Předzvěděného zajisté pred ustanovením sveta, zjeveného pak v časích posledních pro vás." Tento Baránok je "Boží". On je pravý Boh. Pavel apoštol hovorí I. Tim. 3, 16: "Že Bůh zjeven jest v těle." On je jednorodený Syn Boží, o ktorom sám Boh Otec vydal to svedoctvo, že sa mu v Ňom zaľúbilo. Tento Baránok Boží, obet' za hriechy celého sveta je Bohu Otcovi milá obet'. Pre túto obet', pre tohto Baránka nás Boh prijíma za svoje dietky, miluje nás. I. Jan. 3, 1: "Pohled'te, jakou láskou dal nám Otec, totiž abychom synové Boží slouli." Milujme Boha, Otca nášho nebeského I. Jan. 4, 19: "My milujeme jej, nebo on prvé miloval nás."

Baránok Boží, Ježiš Kristus, je obet' za hriechy

celého sveta, ktorá je Bohu milá a pre l'ud spasitel'ná.

II.

"Aj, Beránek Boží, kteřýž sníma hřích sveta," slová "snímá hřích" ukazujú, že táto obet', Baránok, je spasitel'ná. Čo je hriech? I. Jan. 34: "Každý, kdož činí hřích, činit' proti zákonu; nebo hřích jest prestoupení zákona." Prvý človek prestúpil zákon Boží. Hriech je boj oproti Božej vôli, odpadnutie od Boha. Tvor brojí proti Stvoritel'ovi, diet'a oproti otcovi svojmu. Následkom hriechu utratil človek obraz Boží, úplnú spravodlivost' a svätost' človek upadnul do najväčšej biedy, lebo hriechom je skazené celé telo, duch, rozum a všetky smysly a žiadosti človeka. Hriech človeka vždy k zlému vedie, do väčších hriechov tiahá. Pavel apoštol hovorí Rím. 7, 17: "Vímt' zajisté, že nepřebývá ve mně (to jest, v těle mém), dobré. Nebo chtení hotové mám, ale abych vykonati mohl dobré, tohot' nenalezám." Hriech je, ktorý dietky od rodičov dedia. t. j. dedičný hriech, okrem toho l'udia sami svevol'ne páchajú hriechy mysľou, slovom a skutkom. Pán Boh je ale Boh silný, horlivý, ktorý navštevuje neprávosť, tresce. Duša, ktorá hreší, tá umre. Odplata za hriech je smrt'. Nie len časná smrt', ale večná, zatratenie večné; odplata za hriech sú večné pekelné muky a boľasti.

Dnešňajší svätotext nám hovorí: "Aj, Beránek Boží, kterýž sníma hřích světa." "On nemoci naše vzal, a bolesti naše vlastní on nesl," "kázeň pokoje našeho na něj vložena." V Starom Zákone národ izraelský obetoval baránka za hriechy svoje, na smierenie sa s Bohom. To bol len obraz. Pravý Baránok, podstatná obet' za hriechy, je Ježiš Kristus. Aké t'ažké, nesnesitel'né bremeno, všetky hriechy, dedičné i skutočné vzal a nie len hriechy, ale aj výsledok hriecha trest, smrť, berie so sveta a na seba uvalil. Pozri, ó človeče, ako v záhrade Getsemane obkľúčili Ho smrti boľasti, tak že je smutná duša jeho až k smrti; kropaje krve, miesto potu, padajú z Jeho svätého obličaja. Nesie hriechy, ako t'ažké bremeno, na horu Golgata, nesie drevo kríža k zápalu spravodlivým hnevom Božím tej obete, ktorá položená na to drevo. Pozri na to miesto, kde je Baránok Boží obetovaný. V Starom Zákone baránka najprv zabili a potom obetovali zápalom. Boží Baránok, Ježiš Kristus, najprv mučený je bezbožnou rotou, potom na drevo kríža pribitý, kde pripadly naň všetky hriechy, ako čierna mrákota, tak že sa na pravé poludnie stala tma po celej zemi. Trest hriecha pripadnul naň. Oheň hnevu Božieho Ho pálil, tak že ten Baránok Boží tichý otvoril svoje mdlé ústa a volal: "Bože můj, Bože můj, pročež jsi mne opustil?" On sám hovorí v 22. Žalme: "Jako voda

rozplynul jsem se, a rozstoupily se všecky kosti mé, a srdce mé jako vosk rozpustilo se uprostřed vnitrností mých. Vypráhla jako střepina síla má, a jazyk můj prilnul k dásním mým, anobrž v prachu smrti položils mne''. Áno, odplata za hriech je smrt'. Naklonil hlavu, Otcovi ducha poručil. To je pravý Baránok Boží, úplná obet' za hriechy celého sveta. Touto obet'ou, Ježiš Kristus nás oslobodil od všetkých hriechov a trestu, s Bohom Otcom smieril, život večný a spasenie nám vydobyl. Žid. 9, 14. Táto obet' je pre nás spasitel'ná. Nepotrebujeme viac obetí, ''Kristus jednou jest obetován.'' Žid. 9, 28. Keď nás ale obeťou svojou Ježiš Kristus od hriechu oslobodil, tak stráňme sa hriechu, neuval'ujme znovu naň hriech, ale my sa telom a dušou Jemu obetujme ''abychom hríchům zemrouce, spravedlnosti živi byli''. (I. Petr. 2, 24.) ''vydávejte se k službe Bohu — ondy své za oděni spravedlnosti Bohu.'' (Rim. 6, 13.)

Ježiš Kristus je Baránok Boží, obet' za hriechy celého sveta. Táto obet' je všeobecná.

III.

''Aj, Beránek Boží, kterýž sníma hřích světa.'' To slovo ''sveta'' ukazuje, že je obet' Ježiša Krista všeobecná, za všetkých l'udí. Všetci l'udia, bez rozdielu zhrešili. Rim. 3, 23: ''Nebot' není rozdílu. Všicknit' zajisté zhřešili a nemají slávy Boží.'' Každý človek

je v hriechu narodený. Žalm 51, 7: "Aj, v neprávosti zplozen jsem, a v hříchu počala mne matka má." Poneváč všetci l'udia sú v hriechu narodení, tak sme aj my hriešni pred Pánom Bohom. I. Ján. 1, 8: "Paklit' díme, že hříchu nemáme, sami se svodíme, a pravdy v nás není". Vyznajme svoje hriechy, a volaj každý Luk. 18, 13: "Bože, buď milostiv mně hříšnému." Ježiš Kristus je Baránok Boží, ktorý sníma hriech "sveta". Rim. 5, 18: "A tak tedy, jakž skrze pád jeden (Adam) na všecky lidi prišla vina ku potupení, tak i skrze jediné ospravedlnění (Ježiša) na všecky lidi prišla milost k ospravedlnění života." Ježiš Kristus, Baránok Boží, sňal hriech, obetoval sa za všetkých l'udí, za všetkých hriešnikov, ako za mladých, tak aj za starých, ako za bohatých tak aj za chudobných. Jeho obet' za hriechy je všeobecná, žiadny je nie vytvorený, pre všetkých l'udí jest milost' Božia, spasenie a život večný. Preto môžeme s potešeným srdcom s apoštolom Pavlom volat' I. Tim. 1, 15: "Věrnát' jest tato řeč a všelijak oblíbení hodná, že Kristus Ježíš přišel na svět, aby hříšné spasil, z nichž já první jsem." Ponevāč Ježiš, Baránok Boží, sňal hriech celého sveta, tak podobne aj naše hriechy sňal, za ne dost' učinil. "Krev Krista Ježiše Syna jeho očist'uje nás od všelikého hříchu." I. Jan. 1, 7.

To je pre nás veľké potešenie, že sme istí, že Ježiš Kristus aj naše hriechy sňal, za ne dosť učinil. Ako sa zásluh Ježiša Krista učastní staneme?

IV.

Ježiš Kristus, Baránok Boží, obeťou svojou vydobyl ľuďom odpustenie hriechov, spravodlivosť, nevinnosť, život večný. Tieto zásluhy On ľuďom dáva, privlastňuje slovom svojim a sviatosťami, krstom a vel. Več. Pána. To sú tie prostriedky, ktorými On dáva svoje zásluhy. Preto On rozkázal učedlníkom svojim: "Kážte evanjelium všemu stvoření, křtice je, národy." "Vezmite a jedzte", "Pite z toho všetci, na moju pamiatku." Viera je zrovna ruka, ktorou ľudia od Neho prijímajú odpustenie hriechov, život večný. Ježiš Kristus, Baránok Boží, sňal hriech sveta a všetkým ľuďom dáva svoje zásluhy, ale väčšia čiastka ľudí nechce prijať Kristove zásluhy, nechce v Neho veriť a tak, ačpráve ich Ježiš vykúpil od hriechu, sami sa za nehodných robia života večného, tým čo im Ježiš umučením a smrťou svojou vydobyl, opovrhujú, sami sa vrhajú do zatratenia. V deň súdny nevinná krv Baránka Božieho bude oproti ním svedčiť, že boli ňou vykúpení, ale neverou ňou opovrhli a Baránka Božieho tým potupili. Potom budú volať k horám a skalám: "Padnete na nás a skrejte nás — pred hněvem toho Beránka." Zjev. 6, 16.

Ó verme celým srdcom, že Ježiš Kristus, Baránok Boží, dosť učinil za naše hriechy, nás od nich oslobodil a život večný vydobyl. Touto obeťou Baránka Božieho sa potešujme a jej mocou hriech, pokušenie premáhajme, a každodenne v pravom pokáni, vo viere, umývajme roucha svá (seba od hriechov) zbielme je ve krvi Beránkové.'' Zjev. 7, 14. Keď hodina smrti našej príde, krvou Baránka Božieho premôžeme smrť a vojdeme pred trón Baránka Božieho, pripojíme sa k húfom anjelov a spasených, v ich spoločnosti spievať budeme Baránku Božiemu: ''Nebo jsi zabit, a vykoupils nás Bohu krví svou ze všelikého pokolení a jazyku a lidu i národu. A učinil jsi nás Bohu našému krále a knězi.'' Zjev. 5, 9—10, 7, 17.

''Aj, Beránek Boží, kterýž snímá hřích sveta.'' Amen.

Obetovanie Izáka – obraz na Ježiša Krista.

V Kristu Pánu milí!

Mnohé slová a skutky mužov Božích sú v Písme svätom zapísané k tomu cieľu, že by sme ich v tom my veriaci kresťania nasledovali. Ako nasledovaniahodný príklad nám slúži Abraham so svojou pevnou vierou, opravdivou láskou a istou nádejou života večného. Abrahamov otec menoval sa Tare, neslúžil Bohu celým srdcom. Boh riekol Abrahamovi: "Vyjdi z zeme své a z príbuznosti své, i z domu otce svého a jdi do zeme, kterouž ukáži tobe." Abraham pojal manželku svoju Sáru a synovca Lóta a išiel do zeme Kananejskej, tam urobil oltár a obetoval Hospodinovi.

Poneváč v Kananejskej zemi vypuknul hlad, preto išiel do Gerar, kde Abimelech vzal jeho manželku Sáru, pre ktorú Boh Abimelecha a jeho domácich trápil. Abimelech navrátil Sáru Abrahamovi,

obdaroval ho a prikázal slúžobníkom, žeby sa oproti Abrahamovi priateľsky chovali. Abraham navrátil sa do zeme Kanaán — zbohatnul veľmi. Ĺótovi, svojmu synovcovi, dovolil vyvoliť si zem najúrodnej šin: Lót sostúpil do údolin jordánskeho a býval v Sodome, Abraham pri Hebrone. Abraham sa zostaral i s manželkou svojou; Boh zasľúbil mu potomstvo. I uveril Abraham Hospodinovi a počítané mu to bolo za spravodlivosť. Na rovine Mamre, zjavili sa mu anjeli, ktorých do svojho príbytku prijal.

Jeden z tých anjelov riekol mu, že po roku Hospodin obdarí ho syňom — anjeli obrátili sa k Sodome a Gomore a Hospodin riekol Abrahamovi, že pre hriechy zkazí Sodomu a Gomoru. — Abraham prosil milosť pre tých hriešnikov a tým dokázal opravdivú lásku oproti spolubližným. Abraham bol obohatený dočasnými zemskými dármi, ale jedno mu schádzalo: nemal potomka. K chlebu vezdejšiemu neprináleží len pokrm, ale dľa štvrtej prosby v katechismuse aj "dobré dietky"! Aj tento dar sľúbil Boh Abrahamovi: "Bůh silný není jako človek, aby klamal a jako syn človeka, aby se menil, cožby řekl, zdáliž neučinil, cožby promluvil, zdáliž neutvrdí toho?" 4. Mojž. 23, 19. — Bohom, v určitom čase, obdarovaný bol Abraham synom, ktorého nazval Izákom.

Abraham vychovával svojho syna v smluve Hospodinovej, tým mu dokazoval lásku. Abraham s výchovou svojho syna slúži rodičom za príklad. Abrahama ale ťažko zkušoval Hospodin. Riekol mu, aby obetoval syna svojho, jediného, ktorého miluje. — To bola ťažká zkúška. — Abraham jediného syna svojho, ktorého vrúcne miloval, mal obetovať; on ale v pravej viere poslúchnul Hospodina. — Obetovanie Izáka dokazuje nielen pravú, živú vieru Abrahama, ale je ono obrazom na obetovanie sa Ježiša Krista na dreve kríža.

''A když prišli k místu, o nemž mu byl mluvil Bůh.''

To miesto bolo hora Moriah, kde kráľ Šalamún vystavil chrám, v ktorom boly rozličné obete za hriechy národa izraelského obetované, ktoré boly obrazom na podstatnú obeť Ježiša Krista. Na to miesto Abraham so svojím jediným synom šiel.

Smutná, trápna bola to cesta pre Abrahama, — šiel svojho jediného syna obetovať. V pravej, živej viere, v poslušnosti oproti Bohu konal to. Izák na ceste len jednu otázku predložil otcovi svojmu, lebo videl zármutok na tvári svojho otca. Bez odporu a reptania kráčal Izák na to miesto, kde mal byť obetovaný. Aký, nad slnko jasnejší obraz je to na náš-

ho Spasiteľa Ježiša Krista! — Hora Golgota bolo miesto, kde Ježiš obetovaný bol; na to miesto krá čal On ticho bez reptania. Skutočný Baránok Bo ží'' k zabití veden byl, — onemel, aniž otevrel úst svých.'' — V pravej poslušnosti k otcovi svojmu ne beskému kráčal na horu Golgatu. ''Poslušný byv až do smrti a to smrti kříže.'' — Veľké množstvo ľudu Ho sprevádzalo, mnohí škodoradostne sa Mu posmievali, ale medzi tým zástupom boly aj v Neho veriaci a v pravej pokore a poslušnosti k Bohu, odprevádzali Ho na horu Golgata. ''Ženy plakaly a kvílily.'' — ''A obrátiv se k nim Ježiš, dí: Dcéry Jezuralemské neplačte nade mnou, ale radeji sami nad sebou plačte a nad svými deťmi.''

Aj my, keď slyšíme o umučení nášho Spasiteľa, tak naše srdcia naplnia sa zármutkom. Ale nemáme žialiť nad Ježišom, lež sami nad sebou, lebo naše hriechy a neprávosti spôsobily to, že Ježiš šiel na horu Golgata. My sme boli neposlušní oproti Pánu Bohu, mnoho ráz robili sme to, čo nám zakázal a nerobili to, čo nám prikázal. Ježiš Kristus ale bol poslušný Otcovi svojmu nebeskému. My sme mnoho ráz reptali a neboli spokojní s riadením Božím. Ježiš Kristus bez reptania kráčal na horu Golgota. Naše nohy spiechaly cestou neprávosti, k čineniu neprávosti. Ježiš Kristus kráčal na horu Golgata, aby nám spravodlivosť vydobyl. On je náš Spasiteľ, Vykupi-

teľ, ktorý nás osvobodil od hriechu. V jeho moci buďme poslušní Otcovi nášmu nebeskému. V trpe zlivosti, bez reptania, keď na nás niečo ťažkého složí, snášajme a kráčajme cestou spravodlivosti. Žalm 1., 1. Abraham trpezlive snášal zármutok a plnil vo viere to, čo mu Boh prikázal. Obetovanie syna jeho Izáka je obrazom na obetovanie Ježiša Krista. To ukazujú svázky, ktorými Izák sviazaný bol.

"A svázav syna svého."

Abraham svojho jediného syna sviazal k tomu cieľu, žeby ho obetoval. Izák neprotivil sa mu, bez odporu dal sa sviazať. — Židia až dosiaľ modlievajú sa na Nový rok, aby Boh bol pamätlivý na svázky Izáka a bol im pre neho milostivý. Či nie je to jasný obraz na Ježiša Krista Spasiteľa sveta?

V záhrade Getsemane "zástup a hejtman a služebníci židovskí jali Ježiše a svázali jej." — K akému cieľu Ho sviazali? Aby Ho mučili, na smrť odsúdili a ukrižovali. Viedli Ho sviazaného ku Kaifášovi, k Annašovi — k najvyšším kňazom: k Pontskému Pilátovi, svetskému sudcovi a kráľovi Heródesovi.

Ježiš Kristus mohol svojich nepriateľov premôcť, ich svázky na rukách svojich znivočiť, lebo Ježiš Kristus je pravý človek a pravý Boh. Čo On riekne, to sa má stať. Keď On riekol v záhrade Getsemane: Ja som! — celá rotta zlostníkov padla na zem. Ježiš Kristus, ako Izák, bez odporu dal sa sviazať. Jeho nevinné, dobrotivé ruky sviazali, ktorými On ľuďom pomáhal, požehnanie svoje ude-

ľoval. Ruky zlostníkov, ktorými mordovanie a krádeže páchali, sviazaly Ježiša. Ježiš Kristus preto dovolil svoje sväté ruky sviazať, aby nás od svázku hriecha osvobodil. Satan nám sviazal hriechom ruky naše, že by sme nimi zlé skutky činili; sviazal nám jazyk, aby sme ním zlorečili; sviazal nám oči, že by sme nevideli a nepoznali, čo k spaseniu nášmu prislúcha; satanovo bolo to dielo, aby naše oči žiadostivé boly za tmou hriecha neprávosti. Satan sviazal nás hriechom k večnému zatrateniu.

Aby za tieto hriechy dosť učinil, aby nás z nich vysvobodil, Ježiš dopustil svoje sväté ruky sviazať — tým On všetky svázky hriecha roztrhnul — zničil a nás z nich vysvobodil.

Vierou v Ježiša prijímame Jeho osvobodenie; vierou, mocou Ježiša Krista, ruky svoje oddajme k čineniu spravodlivosti, svoj jazyk upotrebujme k dobrorečeniu. Efez. 4, 29: "Žádná reč mrzutá nevycházej z úst vašich, ale jestli jaká dobrá k vzdelaní užitečnému, aby dala milosť posluchačům." Očami hlaďme po spravodlivosti, ktorá slúži k životu večnému. Aj my volajme: "Pamätlivý buď Hospodine na svázky Izáka, t. j. Ježiša Krista, a buď nám milostivý pre ne!" — Obetovanie Izáka je obrazom na obetovanie Ježiša Krista, toho dôkazom je sama obeť.

Izák sám niesol drevo na horu Moriah, na ktorom dreve spálený — obetovaný mal byť. Abraham urobil oltár, položil naň drevo a na vrch Izáka. Vzal meč, aby zabil syna svojho.

Ježiš Kristus sám niesol drevo — kríž na horu Golgota, na ktorý Ho pribili, ako pravú, podstatnú obeť na oltár kríža povýšili.

Na Abrahama anjel Hospodinov zvolal: "Nevzťahuj ruky své na díte, aniž mu čo čiň; neboť jsem již poznal, že se Boha bojíš, když jsi neodpustil synu svému, jedinému pro mne." Hospodin nedopustil, že by Abraham obetoval Izáka, lebo Izák nebol Spasiteľom sveta, nebol podstatnou obeťou za hriechy, ale len obrazom na Ježiša Krista. Pavel apoštol hovorí o Kristu u Rím. 8, 32: "Kterýž ani vlastnímu Synu svému neodpustil, ale za nás za všecky vydal jej." Ježiš Kristus, jednorodený Syn Boží, je pravá, podstatná obeť za hriechy celého sveta.

Boh sám prichystal obeť, ktorú Abraham miesto syna svojho obetoval.

"A pozdvih Abraham očí svých, videl, a hle, škopec za nim vezel v trní za rohy své. I šel Abraham, a vzal škopce toho, a obetoval jej obeť zápalnu místo syna svého."

V starom Zákone prinášali Židia obete, ktoré boly znakom, obrazom na Ježiša Krista. Abraham našiel obeť v trni za hlavu viseť. Na hlavu Ježiša Krista položili trňovú korunu; trním ozdobený vyvedený bol na horu Golgota v obeť zápalnú, lebo na kríži pálil Ho oheň múk; na tele i duši, trpel ohnivé muky za hriechy celého sveta.

Pavel apoštol hovorí: "Nebo koupení jste za mzdu." — Čo je tá mzda? To nám hovorí apoštol

Peter: "Vedouce, že neporoušitelnými vecmi, stríbrem neb zlatem, vykoupeni jste z marného svého obcování toho, od otcu vydaného, ale drahou krví jakožto Beránka nevinného a nepoškvrneného, Krista."

Potešuj sa, milý kresťane, svojím Spasiteľom, ktorý seba samého obetoval, aby ťa vykúpil k životu večnému. My sa ale telom i dušou obetujme Ježišovi Kristovi. Jemu žíme v spravodlivosti, nevinnosti a svätosti. Volaj každý k Nemu:

Ó, môj Pane Ježiši,
Spasiteľu najmilší,
Tvoje rany, umučenie,
To je moje potešenie! — Amen.

Priateľstvo a nepriateľstvo.

Ľudia každého času sa spojujú v rodinné kruhy, v priateľstvo. — Jestli priateľstvo medzi ľuďmi pochádza z pravej viery a spojuje ho opravdivá láska kresťanská, tak je ono užitočné, od Boha pochádzajúce. Jonatan, syn kráľa Saula, bol priateľom Dávida. Na dôkaz svojho priateľstva, dal mu rúcho a zbroj svoju. Na Ježiša Krista hovorili farizeovia a zákonnici, že je priateľom publikánov a hriešnikov. Také priateľstvo slúži človeku k večnému úžitku — k blahoslavenstvu.

Ale je priateľstvo, ktoré pochádza z nevery a hriech rozličného druhu ho spojuje. Satan je takého priateľstva pôvodcom; áno slúži ľuďom k časnej a večnej záhube. Mnohé príklady máme o tom vo svätom Písme.

Keď sa ľudia rozmnožili, synovia Boží spriatelili sa s neveriacimi, brali si ich dcéry za ženy. To priateľstvo bolo dielo satana. Zlosť ľudská sa rozmnožila, všetky myšlienky srdc ľudských boly zlé; Boh ich potrestal potopou sveta. —

Národ židovský spriatelil sa s pohanmi, Moabskými. V priateľsve s pohanmi jedli a pili, pričom obetovali a klaňali sa modlám a smilnili s dcérami Moabskými. To priateľstvo pochádzalo od satana, ktorý ich hriechom spojoval. Pre ten hriech zahynulo z národa židovského 24 tisíc duší.

Mnoho razy keď boli židia v zemi zasľúbenej,

spriatelili sa s pohanmi; v tom priateľstve hrešili tým, že sa pohanským modlám klaňali. Kráľ Achab, vzal si za manželku pohanku Jezábel, dcéru kráľa Sidonského, a tá nielen Achaba, ale národ izraelský sviedla modlám pohanským slúžiť. Boh ale v každom čase oproti priateľstvu hriecha posielal nepriateľov, ktorí priateľstvo mocou Božou nivočili. Patriarchovia boli nepriateľmi priateľstva hriecha. Oni brojili proti hriechu, ľudí odvádzali od diabolských skutkov. Proroci mocou Božou napomínali národ izraelský pred priateľstvom pohanov. Prorok Eliáš riekol k Židom: "I dokudž kulhati budete na obe strany? Jestližeť jest Hospodin Bohem, následujtež ho; pakli jest Bál, jdetež za ním." 1. Král. 18, 21. — Nemožné je žiadnému človeku v priateľstve hriecha zostávať aj priateľom Božím byť. — Kto je priateľom hriecha — satana, ten je nepriateľom Božím a kto je priateľom Božím, kto je priateľom spravodlivosti, ten je nepriateľom hriecha, satana. O takom priateľstve a nepriateľstve hovorí Boh u 1. Mojž. 3, 15: "Nad to nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, i mezi semenem tvým a semenem jejím." —

Tieto slová zretelne poukazujú na priateľstvo, medzi ktoré Boh položil nepriateľstvo. To priateľstvo bolo medzi satanom a prvým človekom. Satana stvoril Boh, ako dobrého, svätého anjela kniežaťom medzi anjelmi, ale chcel sa povýšiť a mnohí anjeli s ním, nad samého Pána Boha, preto s neba

i s jeho nasledovníkmi bol shodený; preňho a pre jeho privržencov stvoril Boh večné zatratenie. Satan prvého človeka hľadel do svojej spoločnosti — v svoje priateľstvo dostať. — Vliezol do hada a hovoril Eve: Či to povedal Boh: Nebudete jesť z každého stromu rajského? — Eva odpovedala: Ovocie stromov rajských jejme, ale o ovocí stromu, ktorý je v prostred rája, povedal Boh: Nejedzte z neho, aby ste nezomreli. — I riekol satan: Nie, nezomrete, ale v ktorýkoľvek deň z toho jesť budete, otvoria sa oči vaše a budete ako bohovia, vediac, čo je dobré a čo zlé. —

Žena poslúchla satana, vzala so zakázaného stromu ovocie, jedla a dala aj mužovi svojmu — aj on jedol. Otvorili sa im oči a poznali, že prestúpili zákon Boží. Zo strachu skryli sa medzi stromy rajské. Hospodin ich vyhľadal. Ale dľa hriechov oddialili sa od Hospodina v spoločnosť, v priateľstvo satana vstúpili a hriechom nim sputnaní boli. — To ukazuje bázeň a vyhováranie sa prvého človeka.

Boh zvolal na Adama: "Kde si?" — Adam odpovedal: "Skryl som sa, lebo sa hanbím". — Každý hriech, ktorý v spoločnosti satana človek pácha, zahanbuje človeka a budí v ňom strach pred spravodlivým trestom.

Adam priznať sa nechcel k svojmu hriechu, ba viac ešte hrešil, že manželku svoju ani nechcel svojou menovať, ale chcel všetku vinu na ňu uvrhnúť a žena zase na hada.

Takí sú od narodenia všetci ľudia, keď hriech spáchajú: hanbia sa zaň, skrývajú svoje zlé skutky, a keď sa zjavia, vyhovárajú sa, chcú na druhého svoje hriechy uvrhnúť.

Prvý človek stal sa priateľom satana a nepriateľom Božím. Poslúchal nie Boha, ale satana, ktorý ho sviedol k prestúpeniu zákona Božieho, uviedol ho do potupy — strachu, áno do smrti časnej i večnej. A s prvým človekom všetci ľudia zhrešili, prestúpili zákon Boží. Pavel apoštol hovorí u Rím. 5, 12: "A protož jakož skrze jednoho človeka hřích na svět všel a skrze hřích smrt, a tak na všecky lidi smrt přišla, v němž všickni zhřešili." —

Semeno satanovo rastie; zlosť, neprávosť medzi ľuďmi sa vzmáha. Veď satan i Dávida kráľa, ktorý bol muž dľa srdca Božieho, do hriechu sviedol, tak že Dávid kráľ prestúpil prikázanie Božie. Nielen že Judáša Iškariatského získal satan za svojho priateľa a činiteľa neprávosti, ale aj apoštola Petra, ktorý bol pevný ako skala, — vo viere, — satan sviedol, že zaprel Pána a Spasiteľa svojho a prisahal, že nezná "toho človeka."

Veď je to na dennom svetle, že satan aj dnes seje svoje semeno. Hriechom spojuje svojich následníkov. Jedných svádza a viaže k sebe hriechom opilstva, iných smilstvom, zlorečením, lžou, krádežou, alebo najprv malými, nepatrnými hriechami svádza a potom, keď tie ľudia spáchajú, núti ich k verejným veľkým hriechom a neprávostiam.

Sú horlivými otrokmi satana, ktorý im ani vnútorne, ani zovnútorne — ani vo dne, ani v noci lžou a vraždou pokoja nedá. — Hriech ich spája — žiadne stvorenie nemohlo ich z moci satana osvobodiť. Boh ale sám položil nepriateľstvo, ktoré pekelné mocnosti satana premohlo a všetkých ľudí osvobodilo. O tomto nepriateľstve hovorí Boh, u 1. Mojž. 3. 15: "Nad to nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, i mezi semenem tvým a semenem jejím; ono potře tobě hlavu, a ty potřeš jemu patu.

Ježiš Kristus je to položené nepriateľstvo Bohom medzi ľudským pokolením a satanom.

Tak hovorí apoštol Pavel u Gal. 4, 4: "Ale když přišla plnost času, poslal Bůh Syna svého učiněného z ženy, učiněného pod zákonem, aby ty, kteříž pod zákonem byli, vykoupil, abychom právo synů prijali." Ako nastúpil Ježiš Kristus svoj úrad, hneď započal boj proti satanovi. Na púšti satan pokúšal Ježiša Krista; chcel ho sviesť, ako prvého človeka v raji k hriechu, ale Ježiš Kristus ho premohol. "Tedy opustil ho ďábel, a aj, andelé pristupili a sloužili jemu". — To bol začiatok víťazstva Ježiša Krista. On svojou kázňou nivočil kráľovstvo hriecha a tých, ktorí v ňom boli, volal k sebe. "Pokání čiňte; nebo se priblížilo kráľovství nebeské." — "Poďtež ke mne všickni, kteříž pracujete a obtížení jste, a ja vám odpočinutí dám." Na jeho kázeň: "Približovali se pak k nemu všickni publikáni a hríšnici, aby ho slyšeli." — Tí boli v

moci — v priateľstve satana — hriechom ich držal sputnaných, ale Ježiš Kristus ich od satana — hriechu osvobodil, — k sebe na milosť svoju prijal. — Ježišovo učenie bolo a je s neba — Božské — preto má jeho slovo moc nivočiť hriech a ľudí z neho osvobodiť. On to dokázal skutkom; On vymietol diablov, ktorí ľudí opanovali — jednomu reč, druhému sluch nivočili — mnohých do ohňa — vody hádzali, hrozne ich trápili. Ježiš primlúval diabolstvu, osvobodil ľudí od neho, prinavrátil tým ľuďom sluch a zrak — zdravie. Áno, aj učedlníci v jeho mene diablov vymietali. Oni riekli Ježišovi: "Pane, také i ďáblové se nám poddávali ve jménu tvém."

Víťazstvo nad diablom Ježiš Kristus slávil na dreve kríža. V záhrade Getsemane bojoval oproti hriechu tak že pot jeho učinený bol v krv. Na kríži viedol boj s pekelnými mocnosťami. Ježiš zvolal víťazné slovo: "Dokonáno", to jest: svet je vykúpený z moci diabla, — potrená je hadovi hlava — satan je premožený. Ježiš ľudí smieril s Bohom; On ich do spoločnosti Božej vykúpil — táto spoločnosť Božia je cirkev na zemi i na nebi. Adam i Eva v raji uverili v Spasiteľa svojho — a vierou opustili priateľstvo satana a znovu vstúpili do spoločnosti s Bohom. Patriarchovia a všetci veriaci starého i nového zákona opustili hriech — satana, a stali sa údami cirkve Ježiša Krista a spolu s Ježišom — jeho mocou bojovali oproti priateľstvu satana.

Boh hovorí: "A ty jemu potreš pätu". Satan potrel Ježišovi pätu. — To sa splnilo. Satan pokúšal Ježiša Krista, proti Nemu popudzoval svojich poddaných — neveriacich. Farizeovia — zákonníci, mnoho ráz chceli Ježiša ukamenovať, — rúhali sa Mu. Satan opanoval i srdce Ježišovho učedlníka — Judáša, ktorého tak dlho popudzoval, až zradil Spasiteľa svojho. Satan viedol rottu zlostníkov do záhrady Getsemane, kde Ježiša jali a sviazali. Satan nútil tiež nespravodlivých sudcov, že Ježiša odsúdili k smrti. Satan navádzal služobníkov, aby sa z Krista posmievali, pluli na jeho svätú tvár. Satanovo dielo bolo to, že sa na kríži z Ježiša posmievali. Potrel satan Ježišovu pätu, ale nepremohol Ježiša; ale päta keď je ranená, ešte nie je človek usmrtený, lebo hlava je hlavným údom človeka, ktorý, keď je potrený, rozšliapaný na kusy — tak je človek usmrtený. — Ježiš potrel satanovi hlavu, premohol ho úplne. Lebo, akonáhle Ježiš svoje víťazstvo na kríži skončil, satan nesmel viac potupovať Ježiša — nesmela byť jeho kosť zlámaná, nesmeli Ho pochovať s priestupníkmi, ale satan a jeho služobníci premožení šli s hory Golgata. Priateľstvo satana, tvoria: satan a všetci tí, ktorí ho poslúchajú, ktorí v nevere páchajú hriechy tajne a zjavnó.

Oproti tomuto priateľstvu satana bojuje Ježiš Kristus a všetci tí, ktorí v Neho veria. Priateľstvo

v cirkvi Božej tvoria: Ježiš Kristus a v Neho veriaci, proti ktorým bojuje satan a jeho následovníci.

Ku ktorým vy, drahí bratia, prislúchate? Ste priateľmi satana a nepriateľmi Ježiša? Alebo ste priateľmi Ježiša a nepriateľmi satana? Jestli páchate svevolné a vedomé hriechy a neprávosti, ste slúžobníkmi satana a nepriateľmi Ježiša Krista. Ježiš svojím umučením a svojou smrťou vysvobodil každého z hriechu a z moci diabla. Ver jedenkaždý v Ježiša Krista, slyš jeho sväté slovo! Staň sa jeho priateľom!

My veriaci bojujeme oproti hriechu a nešľachetnosti, ale vedzme, že i nám bude satan chceť rany zasadzovať, — neveriacimi nás bude posmievať, potupovať, prenasledovať. Nemáme sa ale čoho obávať. — My s Ježišom Kristom musíme zvíťaziť. Život pozemský s víťazstvom skončíme, korunu života večného v nebi obdržíme. Amen.

Milosť Božiu nadarmo neberme!

"Smutný čas nynejší,
Povážiž človeče!
Nech svetské rozkoše,
A obrať své srdce:
Pomni na smrť Pána svého,
Že netrpel pro jiného,
Než pro te samého."

Amen.

V Kristu Pánu milí!

Priblížil sa čas, v ktorom cirkev kresťanská rozjíma o umučení a smrti Spasiteľa, Ježiša Krista. V tomto čase sa má každá duša obrátiť v duchu k hore Golgata a v pravej viere uvažovať každé utrpenie, každý skutok Spasiteľa. Nie pre svoje vykúpenie Ježiš Kristus trpel muky, boľasti. On bol nevinný, svätý a spravodlivý. Pokutovaný je i strápený, však neotvoril úst svojijch. Jako baránok k zabití vedený bol, a jako ovca pred tými, ktorí ju strihajú, onemel, ani otvoril úst svojich. Istotne on nemoce naše vzal a boľasti naše vlastné On niesol. On ale ranený je pre prestúpenie naše, potrený pre neprávosti naše, kázeň pokoja našeho na Neho vložená z sinalosti jeho lekárstvo nám spôsobené. Ježiš Kristus trpel, obetoval sa, aby nás vykúpil, s Bo-

hom Otcom smieril, dvere raja nebeského nám otvoril. — V Ježišovi Kristovi sa nám zjavila spasiteľná milosť Božia. Nie pre naše skutky a zásluhy, ale z lásky a milosti svojej Ježiš Kristus nás vykúpil k životu večnému. My so svojimi skutkami a zásluhami sme zaslúžili večný trest, večné zatratenie, Ježiš Kristus so svojimi skutkami, zásluhami, svojim umučením a smrťou vydobyl nám život večný a spasenie. On nám svoje zásluhy dáva a privlastňuje slovom svojim a sviatosťami, krstom sv. a velebnou Večerou Pána, aby sme jeho smrťou vydobytý život večný prijali. On slovom svojím a sviatosťou pôsobí v srdci našom pravú, živú vieru. Všetko, čo k spaseniu nášmu prináleží, Boh nám dáva z milosti svojej, bez všetkých našich zásluh a hodností. My budeme spasení jedine z milosti Božej vierou v Ježiša Krista. To nám hovorí zreteľne Písmo sväté, Jan. 3, 16: "Nebo tak Bůh miloval svet, že syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdož věří v neho, nezahynul, ale měl život věčný." — Efez. 2, 8, 9: "Nebo milostí spasení jste skrze víru, a to ne sami z sebe, darť jest to Boží. Ne z skutků, aby se nekdo nechlúbil."

My veriaci máme odpustenie hriechov, máme život večný a spasenie! Túto milosť Božiu máme v pravej, živej viere zachovať. — Pavel apoštol, nás

veriacich napomína, aby sme milosť Božu nadarmo nebrali.

2. Kor. 6, 1—11: "Protož napomáhajíc, i napomínáme vás, abyste milosti Božej nadarmo nebrali." Tieto slová hovorí apoštol veriacim, ktorí mali a požívali milosť Božiu, ktorí znovuzrodení boli v pravej, živej viere. Táto milosť Božia je v Kristovi Ježišovi zjavená. — To dokazujú slová apoštola, Pavla Kor. 5, 21: "Nebo toho, kterýž hríchu nepoznal, za nás učinil hríchem, abychom my učinení byli spravedlností Boží v nem." Túto milosť Božiu veriaci nemajú na darmo brať. Svoje napomenutie apoštol Pavel potvrdzuje slovami: "Neboť praví: "V čas príhodný uslyšiel som ťa, a v deň spasenia spomohol som ti. Aj, teraz je čas príhodný, aj teraz dni spasenia." Čas príhodný je ten, v ktorom sa nachádzajú veriaci v milosti Božej, v ktorom Boh dáva ľuďom svoje slovo kázať a ním svoju milosť im dáva a privlastňuje. Teraz sa vám evanjelium káže, milosť Božia k spaseniu podáva. Príjmite ju vierou, žite ako omilostení, ospravedlnení, ktorím sú všetky hriechy odpustené; milosťou Božou upevňujte sa vždy viac a viac vo viere, v kresťanskej láske, v nádeji života večného a v posvätení života svojho. Nečiníte-li to, tak čas príhodný, milosť Božiu nadarmo berete. Pavel apoštol nás napomína, aby sme milosť Božiu nadarmo ne-

brali. Príjmite jeho napomenutie. Vierou sme aj my znovuzrodení a milosťou Božou obdarení. Milosť Božiu máme právo upotrebiť, aby sme v známosti Božej rástli, vo viere sa zmocňovali, v posvätení života pilní boli. Aj my žijeme v čase príhodnom, v ktorom sa nám káže evanjelium Kristovo; tento čas príhodný, dni spasenia využitkujme, slyšme a prijímajme evanjelium Kristovo.

Pavel apoštol napomína nás, že by sme milosť Božiu nadarmo nebrali. On hovorí: "Žiadneho nedavajúc v ničom pohoršenia, aby bolo bez úhony (chyby) prisluhovanie." Týmito slovami apoštol seba samého dáva za následovaniahodný príklad. Lebo čomu veriacich učil, na čo ich napomínal, to on sám svojím životom, svojími skutkami dokazoval. Tak opatrne apoštol Pavel žil, v ničom, v žiadnej veci, nikomu pohoršenie nedal. Na tomto mieste Písma svätého, to slovo "pohoršenie" neznamená niekoho nahnevať, ale príčinu zavdať niekomu k nevere, k bezbožnému životu zviesť, tak že ten zvedený človek hreší a tým je v pohoršenie uvedený. Také pohoršenie je zavdané kresťanmi, neveriacimi, neopatrným, hriešným životom. Kresťania učia a vyznávajú, že sú z hriechu vykúpení, že sú im hriechy odpustené, a že sú dietkami Božími. — Oni vyznávajú, že ako dietky Božie, majú pobožný, spra vodlivý život viesť. Keď ale predsa hrešia, tak že

ich život protirečí ich vyznaniu, tým dávajú pohoršenie, príčinu, že neveriaci sú v svojej nevere utvrdení a hovoria: "Veriaci učia, že majú spravodlivý život viesť, ale to neveria opravdive, hrešia viac ako my." — Kresťania svojím pobožným životom dávajú pohoršenie, príčinu, že Božie meno je zneuctené; neveriaci tým sú posmelení Bohu sa rúhať, zlorečiť. Rím. 2, 23, 24: "Zákonem se chlube, prestupováním zákona Boru neúctu činíš? Nebo jméno Boží pro vás v porouhání jest mezi pohany." Kto bezbožným životom pohoršenie dáva, ten hreší proti sebe, upadá v neveru, ten hreší proti bližnému, ktorému príčinu dáva k hriechu, ten hreší proti Bohu, ktorého méno je zneuctené.

Väčšie je pohoršenie, keď je ono tými zapríčinené, ktorí slovo Božie zvestujú, keď sa ich život s ich učením nesrovnáva; keď kazateľ napomína pred hriechom a sám ten hriech pácha, tým zavdáva pohoršenie, príčinu k pádu iných do hriechu. Apoštol Pavel tak žil, že žiadnemu v ničom pohoršenie nezavdal. On svojím životom nenivočil to, čo kázal, zvestoval. On milosť Božiu prave užíval a zachoval.

My veriaci v Ježiša Krista máme tak žiť, že by sme nikomu svojou bezbožnosťou pohoršenie nezavdali. Beda tomu, skrze koho pohoršenie pochádza! Tak svieť svetlo vaše pred ľuďmi, žeby videli vaše

dobré skutky, a chválili Otca vášho, ktorý je v nebesiach.

Pavel apoštol nás napomína, žeby sme milosť Božiu nadarmo nebrali. On hovorí: "Ale vo všetkom sa chovajte jako Boží sl··žobníci." "Ozdobujte svoje kresťanské učenie kresťanským životom, dokazujte, že ste milosť Božiu nadarmo neprijali, ale v jej moci žijete, ňou sa posväcujete."

Čím dokázal apoštol Pavel, že je Boží slúžobník?

"Mnohou trpezlivosťou, v potlačení, v nedostatku, v ranách, v žalároch, v nepokoji, v prácach, v bdení, v pôstoch." V týchto slovách spomína utrpenie, ktoré znášal pre svoj apoštolský úrad. Pre zvestovanie, kázanie evanjelium Kristovo bol prenasledovaný, bitý, žalovaný, smäd, hlad trpel, ako 1. Kor. 4, 11, 12. hovorí: "Až do tohoto času i lačníme, i žíznime, i nahotu trpíme, i poličkovaní bývame, i miesta nemáme. A pracujeme, delajúc rukami vlastnými. Uháňaní súc, dobrorečíme, protivenstvo trpiac, snášame."

Ako utrpením, tak aj ctnosťami dokázal apoštol Pavel, že je služobníkom Božím. On hovorí: "V čistote, v umení, v dlhočakaní, v dobrotivosti, v Duchu svätom, v láske neošemetnej." On žil čistotne a stydlive v slovách i skutkoch, v známosti slova Božieho; on bol shovievavý, láskave a úprimne

sa choval k židom i pohanom, k bohatým i núdznym. On vedený bol Duchom svätým v opravdovej láske kresťanskej.

On dokázal, že je služobník Boží kázaním evanjelium Kristovho. "V slove pravdy, v moci Božej, skrze odenie spravodlnosti na pravo i na ľavo." On kázal Ježiša Krista, toho ukrižovaného, kto v Neho uverí, ten spasený bude. On kázal v moci Božej a jeho kázeň pôsobila vieru, lásku a nádej. Pavel apoštol opisuje utrpenie, potupu, ktoré znášal od nepriateľov; uznanie, dobrotu priateľov.

Ako verný slúžobník Boží, apoštol Pavel dokázal, že milosť Božiu nadarmo nebral. On napomína jednoho každého veriaceho, — aj teba, — aby si milosť Božiu nadarmo nebral. V súžení, v utrpení, dokazujeme trpezlivosť; slovom i skutkom, dokazujme, že sme verní sl-žobníci Ježiša Krista. Milosťou Božou sú nám naše hriechy odpustené, náš život posvätený, meno Božie ctené a zvelebené." — Milosť Pána Jezukrista a láska Boží, a účastenství Ducha Svätého s všetkými vámi. Amen.

Nebo koupení jste za mzdu.

"I za mne's umřel,
Ježiši můj milý!
Co tvá trýznění
Světu vydobyly,
I já mám z toho
Ku věčné radosti
Díl z té milosti."

V Kristovi Ježišovi milá cirkev!

Prv, akoby Pán Boh človeka potešil, zarmúti ho; prv, nežby mu dal potešenia plný kalich vypiť, dá mu "pelinkový" okúsiť; t. j. prv, než by Pán Boh dal evanjelium zvestovať, dáva On hlásať svoj zákon, aby ľudia vyznali svoje hriechy, aby ich oľutovali. Lebo len zarmútení potrebujú potešenie, len hriešni potrebujú oslobodenie od hriechov. Kto je nie zarmútený nad svojimi hriechami, kto ich nevyzná, ten nemôže byť ani potešený, ani od nich oslobodený. Preto i toto slovo Božie: "Nebo koupení jste za mzdu", najprv vzbudzuje pri nás pravé pokánie.

Väčšia čiastka ľudí ani nepomyslí na svoje hriechy. Drží ich za chatrnú vec. Neuznávajú, že s nimi zaslúžili večný trest.

Ba mnohí si myslia: "Boh netrestá tak prísne. On je dobrotivý a milosrdný, ako by nás On len mohol do večného zatratenia uvrhnúť?" Áno, Boh ani nechce človeka uvrhnúť do zatratenia, ale ľudia sami svevoľne so svojimi hriechami idú do večnej záhuby.

Nestarajú sa o svoju dušu, len o svoje telo. Nehovoria: "Ako budem spasený?" ale: "Ako zbohatnem?" Mnohí idú i do kostola, čítajú i Písmo sväté a modlia sa, naposledy ale tým všetkým opovrhnú, hovoriac: "Čo mi po tom, to mi ani tak žiaden užitok nedonesie." Kto tak myslí a robí, ten opovrhá tou veľkou mzdou, ktorou nás Kristus vykúpil.

Boh je dobrotivý i milosrdný, ale On je i spravodlivý a svätý. Dľa svojej spravodlivosti, musí ťa, ó hriešniku, trestať! Vyznaj tvoje mnohé hriechy! Volaj, ako márnotratný syn: "Otče zhrešil som proti nebu a pred tebou, aniž som hoden víc slouti synem tvým." Pros Boha o milosť, aby smrť Kristova preukázala sa i pri tebe ako účinkujúci, dobrý liek. Pozri, akú nevýmluvnú, veľkú hodnotu má tvoja duša pred Bohom. On sám človekom sa stal a položil za tvoju dušu velikú mzdu, svoj život. Vyznaj svoje hriechy a stráň sa ich, ako jedovatého hada.

Vy mládenci a panny, nedajte váš život v službu hriechu, neslúžte sláve, veselosti tohoto sveta. Volajte s Dávidom kráľom v Žalme 25, 7: "Hríchů mladosti mé a přestoupení mých nespomínej, ale podle milosrdenství svého pamětliv buď na mne pro dobrotou svou, Hospodine." Kristus i vás veľkou mzdou vykúpil.

Keď slovo Božie: "Nebo koupení jste za mzdu" do srdca človeka vnikne, potom vidí človek, že ako bezbožne on žil, že mnohé hriechy spáchal proti Bohu. Cíti zármutok a bolesť v srdci svojom, takže s Dávidom kráľom volá Žalm 38, 5: "Nebo neprávosti mé vzešly nad hlavu mou, jako bříme těžké nemožné jsou mi k unesení." Keď tak človek vyzná svoje hriechy, potom to slovo Božie: "Nebo koupení jste za mzdu", poteší ho.

I. Kor. 6, 20:

"Nebo koupení jste za mzdu. Oslavujtež tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto veci Boží jsou."

"Nebo koupení jste za mzdu."

Toto slovo nás

I. potešuje,
II. povzbudzuje k sláve Božej.

I.

Toto slovo nenechá ani jednoho človeka zúfať. Ono ukazuje Toho, ktorý za všetkých ľudí i za všetky hriechy mzdu velikú dal. Ježiš Kristus svoju vlastnú krv vylial na dreve kríža. A krv Krista Ježiša Syna Božieho, očisťuje nás od všeliakého hriechu. Kristus, Boží hnev svojou krvou, vyhasil a nás s Bohom Otcom smieril.

Keďby človek tak zarmútený bol nad svojimi hriechami, žeby s básnikom volal:

Kam se utéci mám,
Když jsem si hríchy sám
Spůsobil obtížení?
Kde najdu spomožení?
Svět mi je nemůže dáti,
Když mám pomoc hledati?''

tak toto svolo mu privoláva: ''Kúpený si za veľkú mzdu od Krista, k Nemu choď, On sňal s teba ťažké bremeno hriechov tvojich; On ti spomôže. Svet ti istotne nespomôže, ale Kristus Ježiš, tvoj Spasiteľ.''

Istotne, keď človek vidí svoje zlé položenie, že pre hriechy musí zahynúť a začne hľadať pomoc pri Kristovi, vtedy satan a bezbožný svet, rozličným spôsobom ho chcú zviesť k povere, nevere a iným zlým skutkom. Satan predstaví človeku i velikosť hriechov a hovorí: ''Ty si môj, mne si sl··žil slo-

vami i skutkami." Chce človeka k zúfalstvu priviesť, ako Judáša Iškariotského, ktorý vzal hrozný konec života. V pokúšenie nedajte sa zviesť. Pohľadte, Kristus Pán nás velikou mzdou vykúpil! Tá mzda je krv Syna Božieho, ktorá sa za nás všekých vyliala na odpustenie všeťkých našich hriechov. Prorok Izaiáš 44, 22. hovorí: "Zahladím jako hustý oblak přestoupení tvá, a jako mrákotu hríchy tvé; navrátiž se ke mně, nebo jsem tě vykoupil", a 43, 25: "Já, já sám shlazuji přestoupení tvá pro sebe, a na hríchy tvé nezpomínám."

Mnohý si pomyslí: "Ja sa musím polepšiť, aby som tým obdržal život večný." Ty nemôžeš celkom nič k tvojmu spaseniu prispieť. Dnes ti privoláva Kristus: "Keby si sa mohol sám spasiť, nepotreboval som ja môj život za tebe v smrť vydať." Kristus ťa sám vykúpil, On ti sám dáva i silu v Neho veriť a nasledovať Ho.

Druhý si zase myslí: "Kto zná, či i mňa od hriechov vykúpil." Kristus neumrel len za jednoho človeka, ale za všetkých ľudí. On je Beránok Boží, ktorý sníma hriechy sveta. Apoštol Pavel jednemu každému té slova hovorí: "Nebo koupení jste za mzdu". Tieto slová nás napomínajú k svätosti, k sláve Božej.

II.

Kristus Pán nás vykúpil veľkou mzdou, a preto my prináležíme Kristovi, my sme jeho vlastný majetok. Apoštol Pavel hovorí v dnešňajšom svätotexte: "Oslavujte tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto veci Boží jsou." Pána Boha oslavujme nábožným spevom, modlitbou, Slova Božieho kázaním, ale i dobrým životom. Kto bezbožne žije, to je dôkazom, že je neveriaci, kto ale tak žije, ako Boh prikázal, to je dôkaz, že je veriacim a tým je Boh oslávený. Tak svieť svetlo vaše pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a slávili Otca vašeho, ktorý je v nebesiach.

My sme Kristov majetok, preto sa máme o to starať, aby Kristov majetok i v celosti ostal. Lebo Boží hnev a trest príde na toho, kto Kristov majetok, veriacich, nivočí a ich nenávidí. Apoštol Ján hovorí: "Kdo nenávidí bratra svého, vražedlník jest."

Po tom pozná svet, že ste učedlníci Kristovi, jestli budete mať lásku k sebe. Tupíš svojho blížneho, tým potupuješ Kristov majetok. Ak milueš svojho blížneho, pomáhaš mu dľa možnosti, tak tým Kristovi slúžiš a jeho majetok podporuješ, ktorý On velikou mzdou vykúpil. Zaštepte do srd-

ca svojho to slovo: "Nebo koupení jste za mzdu. Oslavujtež tedy Boha tělem svým i duchem svým, kteréžto věci Boží jsou." Amen.

Smrť Pána nášho Ježiša Krista.

"Jezu tvé hluboké rany
Horké tvé umučení,
Mé duši každé hodiny
Dodáva potešení:
Pakli padne co zlého
V mysl mou a hříšného,
Pomním na tvé umučení,
Toť zažene zlé myšlení." Amen.

V Kristu Pánu milí!

Pán Boh z dobroty a milosti svojej dal národu židovskému na púšti chlieb s neba, mannu. Národ židovský nebol spokojný s darom Božím; začali reptať proti Hospodinu a darom jeho. Prišli k Mojžišovi a Áronovi, hovoriac im: "Prečo ste nás vyviedli z Egypta, aby sme zomreli na púšti? Lebo ani chleba ani vody niet, a duše naše tento ničomný chlieb, (mannu), sebe zošklivily." Pre tento hriech poslal Hospodin na nich hadov ohnivých, ktorí ich štípali, takže množstvo z ľudu zomrelo. I prišli Židia k Mojžišovi a Áronovi, volajúc: "Zhrešili sme, modli sa k Hospodinu, aby odňal týchto

hadov od nás.'' I modlil sa Mojžiš a Boh sa smiloval nad nimi, lebo riekol Mojžišovi: ''Urob hada podobného tým ohnivým a vyzdvihni ho na sochu; a každý uštipnutý, keď pozre na neho, živý bude.'' I urobil Mojžiš hada medeného a vyzdvihnul ho na sochu, a stalo sa, keď uštipnul niekoho had, a on pozrel na hada medeného, že ostal živý.

To je skvejúce sa podobenstvo na kríži povýšeného Ježiša Krista. Jan. 3, 14—15: ''A jakož Mojžiš povýšil hada na poušti, takť musí povýšen býti Syn človeka, aby každý, kdož verí v neho nezahynul, ale mel život večný.'' Na hore Golgata, na dreve kríža je Kristus povýšený, aby každý, hriechom uštipnutý, pozrel v pravom pokání na Neho a uzdravený a živý bol. A či to robí hriešný svet? Už pri ukrižovaní Kristovom vidíme dva zástupy. O väčšom zástupe znie: ''A ktorí chodili popri ňom, rúhali sa mu, potriasajúc hlavami, hovoriac: ''Haha, který rušíš chrám a v trech dnech ho vzdeláš. Spomôž sám sobe a stúp s kríže.'' Mrední kňazia, farizeovia, zákoníci posmievali sa z Neho. I v terajšom čase tá väčšia čiastka ľudí posmieva sa z Krista Ježiša. Neveria, že pre Ježiša Krista uzdravení budú od hriecha, že oslobodení budú zo zatratenia večného.

Malý je ten zástup, ktorý pozerá vo viere na kríži povýšeného Ježiša Krista. Pod krížom Kri-

stovým vidíme Mariu, matku Ježišovu, jej sestru, Mariu Kleofášovu, Mariu Magdalénu a jedného učeníka Kristovho. Jeden zo zločincov, ktorí boli ukrižovaní, obrátil sa v pravom pokáni ku Kristovi. Žoldnier pod krížom vyznal, že Ježiš je Synom Božím.

Malý zástup je, ktorý pod krížom svoje srdce Kristovi Ježišovi oddal. To sú hriešnici, ktorí o milosť žiadajú, žeby z hriechov oslobodení boli. K tomuto zástupu prislúchali všetci proroci, apoštolovia a veriaci v Izraeli. Všetci cítili uštipnutie hriecha a smrti, a preto vo viere pozerali na zasľúbeného Mesiáša. Nuž a či my necítime, že sme hriechom ranení? Obráťme zrak svoj ku Kristovi Ježišovi. Na hore Golgata, pod krížom Kristovým je pre nás miesto, tam najdeme uzdravenie. Tam vidíme svojho Spasiteľa na kríži povýšeného, poručajúceho dušu svoju Otcovi svojmu nebeskému.

Jan. 19, 30:

"A naklonil hlavy, ducha Otci poručil."

Smrť Pána nášho Ježiša Krista. Ona ukazuje

I. Boží hnev a

II. Božie smierenie.

I.

Jestli chceme ukrižovaného Ježiša Krista za svojho Spasiteľa prijať, tak musíme predovšetkým

v jeho smrti Boží hnev pre naše hriechy poznať. Preto vo viere vstúp pod kríž Kristov a pozri na toho Ukrižovaného! V duchu nasleduj svojho Spasiteľa v jeho umučení. V zahrade Getsemane je v tuhom boji so smrťou a pekelnými mocnosťami. Rota zlostníkov sviazaného Ježiša vedie od jedneho sudcu k druhému, falošne Naň žalujú, bičujú, poličkujú, trňovou korunou k posmechu Ho korunujú, na jeho svätú obličaj pľujú. Vedú Ho von z mesta na horu Golgata a na drevo kríža Ho pribíjajú. Na dreve kríža vo veľkých mukách umiera.

Všetky proroctvá o jeho umučení sa splnily. V Žalme 22. Ježiš Kristus o svojom umučení hovorí: "Vyprahla jako strepina síla má, a jazyk můj prilnul k dásním mým, anobrž v prachu smrti položil's mne. Nebo psi obskočili mne, rota zlostníků obehla mne, zprobíjeli ruky mé i nohy mé. Mohl bych sčísti všecky kosti své, oni pak hledí na mne, a dívají se mi. Dělí mezi sebou roucha má, a o můj oděv mecí los."

Či jest väčšia boľasť, väčšie muky, ako tie, ktoré snášal náš Spasiteľ? Keď pozreme na jeho ukrutnú smrť, či nepovažujeme Ho za veľkého hriešnika, ktorý pre hriechy zaslúžil taký veľký trest? Istotne Ježiš Kristus pre hriechy obdržal taký hrozný trest, smrť. Pokuta, kliatba hriecha na ne-

ho bola vložená. Právom mohol byť nápis na kríži: "Nebo odplata za hřích jest smrť."

Kristus Ježiš umrel na kríži pre hriechy, ale nie pre svoje, ako vinník, On bol nevinný. Pontský Pilát, jeho žena, lotor na kríži, žoldnier pod krížom vyznali, že Ježiš Kristus bol nevinným. O jeho nevinnosti svedčila i príroda: zem sa triasla, skály sa pukaly, slnce ztratilo svoje svetlo. Kristus je svätý, spravodlivý Syn Boží. Jeho nepriatelia, žiadneho hriechu nemohli Mu dokázať. Z jeho úst nikdy žiadne zlé slovo nevyšlo; v jeho srdci žiadna zlá myšlienka nepovstala; jeho nohy vždy len po cestách spravodlivých šly. Jeho ruky len dobre činily, nemocných uzdravovaly, mrtvým život dávaly, búriacemu moru a vetru pohrozily a stalo sa utíšenie. Jeho rty vždy len spasiteľné slová zvestovaly. Jeho srdce bolo naplnené láskou k hriešnikom, takže sa za nich modlil i na dreve kríža. On bol, ako nevinný baránok k zabítiu vedený, ani ústa svoje neotvoril.

Ježiš Kristus nebol pre svoje hriechy umučený, ale pre cudzie, pre moje, tvoje, áno. pre hriechy celého sveta. Izaiáš 53, 45: "Ještote on nemoci naše vzal, a bolesti naše vlastní on nesl, my však domnívali jsme se, že jest ranen a ubit od Boha, i strápen. On pak ranen jest pro prestoupení naše, potrín pro nepravosti naše." Ježiš Kristus na mie-

ste všetkých ľudí spravodlivý súd Boží podstúpil a odplatu za hriechy na seba vzal. My sme tí, ktorí ten trest zaslúžili. Ezechiel 18, 20: "Duše, kteráž hřeší, tá umře."

A či sme my nie hriešnici v myšlienkach, v slovách a skutkoch? Či my nehrešíme každého dňa, až do smrti? Kazateľ 7, 20: "Není zaiste človeka spravedlivého na zemi, kterýž by dobre činil a nehřešil." Neukazuje nám desatoro Božích prikázaní velikosť našich hriechov? Zkúsme sa dľa nich, či sme ich úplne splnili, potom budeme videť velikosť našich hriechov a odplatu za ne.

Ale hľa, Ježiš Kristus, pravý Boh, sa stal človekom a zrovna riekol Otcovi svojmu nebeskému: "S radosťou chcem sa zlorečených a zatratených hriešnikov zaujať, ich zástupcom a ručiteľom byť', preto Otče, žeby oni oslobodení boli od večného zátratenia a život večný obdržali, slož na mňa ich hriechy a neposlušnosť. Žiadaj odo mňa mzdu, vyhas Tvoj spravodlivý hnev pre ich hriechy na mne, mňa uveď v spravodlivý súd, chcem niesť trest, odplatu za ich hriechy." A čo sa stalo? II. Kor. 5, 21: "Nebo toho, kterýž hříchu nepoznal, za nás učinil hříchem, abychom my učinění byli spravedlnosti Boží v něm." Trest hriecha pripadnul na Krista Pána, bol ako zločinec zbičovaný a ukrižovaný.

Boží hnev vidíme v Kristovom umučení a smrti pre naše hriechy. Naše hriechy, ktoré sme často milovali a radosť v nich mali, Kristovu smrť zapríčinily. Naša pýcha tŕňovú korunu na hlavu Kristovu k posmechu vložila. Naše telesné žiadosti Ho zbičovali a na kríž pribily; hriechy nášho jazyka sa z Neho posmievaly a Ho upľuvaly. Naše zlé skutky klince cez jeho nohy a ruky pribily. Pre našu neposlušnosť, že sme Boha opustili, On bol Bohom na kríži opustený. Náš hriešny chodník učinil Kristov chodník mučedlníckým, naša duchovná smrť jeho smrť na kríži spôsobila. Či nevidíme hnev Boží pre naše hriechy v Kristovom umučení?

Vyznajme zo srdca a oľutujme srdečne svoje hriechy. Duch Svätý chce v nás pravú známosť našich hriechov, zármutok nad nimi, pravé pokánie, vzbudiť.

K tomu cieľu nám Boh dáva umučenie nášho Spasiteľa kázať. Nech sa žiaden neprotiví Duchu Svätému, ktorý slovom Božím vniká do srdca ľudského a vieru v ňom pôsobí. Keď svätý, spravodlivý Syn Boží pre hriechy musel ukrutné muky, hroznú smrť snášat, aké muky a boľasti musia potom tí vo večnom zátratení trpeť, ktorí opovrhnú Kristom a v nevere idú do večnosti? Na darmo budú volať: "Vrchy spadnite na nás, skály zakryte

nás!" Božia ruka uvrhne ich tam, kde bude plač a škripenie zubov.

Vzbuď sa, duša, zo sna hriechu, a pohliadni v pravom pokáni na Toho, ktorý je na dreve kríža povýšený a vidíš v smrti jeho Boží hnev, ale i smierenie a milosť pre seba.

II.

Kristova smrť je veľká mzda, ale i nevymluvne veľký a drahý majetok je ňou vykúpený, a síce ten, že je spravodlivý, svätý Boh s nami smierený. Hriechom sme sa stali Božími nepriateľmi. Boh milostivý ale hovorí Ezechiel 33, 11: "Živť jsem já, di Panovník Hospodin, žeť nemám líbosti v smrti bezbožného, ale aby se odvrátil bezbožný od cesty své a živ byl. Odvráťtež se, odvráťte od cest svých zlých. I proč mříti máte, ó dome Izraelský?" Ten, ktorého sme hriechami zneuctili, chce nám milosť, pokoj darovať, chce byť s nami smierený. Preto poslal Syna jednorodeného na tento svet, a On je smierenie nie len za naše, ale i za celého sveta hriechy. Čo Kristus robil, trpel, to On robil na miesto nás, a Boh Otec prijal jeho skutky vykúpenia, ako čo by sme ich boli učinili. Kristus Boží hnev svojou krvou úplne vyhasil a spravodlivosti Božej dosť učinil a Boha s nami úplne smieril. Ježiš Kristus, ako pravý Boh a človek, mohol to len

jedine sám splniť a On dielo vykúpenia ľudského i dokončil, keď na kríži zvolal: "Dokonánoť jest", t. j., celému svetu je milosť, odpustenie hriechov, spravodlivosť a svätosť vydobytá, celý svet je s Bohom smierený." Apoštol Peter I. 2, 24: "Kterýžto hríchy naše na svém tele sám vnesl na drevo, abychom hríchům zemrouce, spravedlnosti živi byli, jehož zsinalosti, uzdravení ste."

Písmo sväté dokazuje, že v Kristu máme uzdravenie, smierenie s Bohom. Lebo niet hriechu, za ktorý by Ježiš Kristus nebol mzdu, odplatu, položil; niet hriešnika v svete, žeby ho Kristus nebol s Bohom smieril. Žiaden sa nepotrebuje so strachom pýtať: "Ach, ako by sa mohol s Bohom smieriť? To sa už dávno stalo. Boh je so všetkými ľuďmi večne smierený, ale smierte sa vy s Ním! Táto prosba: "Smierte sa s Bohom", zneje, hlása sa s roka na rok po celom svete, medzi všetkými národami.

I dnes vám káže: "Smierte sa s Bohom!" Čo to znamená? Dopusťte, žeby láska vášho Spasiteľa, Ježiša Krista, do vášho srdca vnikla. V pravom pokáni pristúpte k Bohu, ktorý tak milostive k vám volá. Verte, verte celým srdcom, že ste Kristom Ježišom, s Bohom smierení. Nedajte sa prestrašiť pokúšaním diabla a bezbožného sveta. Nedajte sa premôcť láskou k hriechu a veselosti vábi-

ého sveta. Pomyslime, jestli týmto smierením opovrhneme, tak viac žiadné iné neobdržíme ani v časnosti ani vo večnosti. Opovrhneme-li láskou Kristovou, jeho zásluhami a milostným volajúcim hlasom, tak by jeho krv smierenia o pomstu na nás volala. V súdny deň by sme museli slyšať spravodlivý ortiel Mat. 25, 41: "Jdete ode mně zlořečení do ohně věčného, kterýž jest připraven ďáblu i andělům jeho."

Kto svoju dušu miluje, nech prijme do srdca svojho, volajúci hlas Spasiteľa: "Smierte sa s Bohom!" Milujte Toho, ktorý nás prv miloval; žime Tomu, ktorý život svoj za nás v hroznú smrť dal. Vložme vieru v Ježiša Krista do srdca svojho, potom bude hodina smrti našej radostná, lebo uslyšíme milostivý hlas nášho Spasiteľa: "Poďtež požehnaní Otce mého, dedičně vládnete královstvím, vám připraveným od ustanovení světa." Amen.

Pohrab Pána nášho Ježiša Krista.

Mat. 27, 57—66.

V Kristovi Ježišovi milí bratia a milé sestry!

Prorok Izaiáš hovorí 53, 9: "Kterýžto vydal bezbožným hrob jeho, a bohatému, aby byl usmrcen." V týchto slovách Pán Boh predpovedal pohrab nášho Spasiteľa Ježiša Krista. V týchto slovách hovorí prorok; že bezbožní križovatelia budú chceť Ježiša Krista s bezbožníkmi pochovať, ale Boh oddá bohatému telo Kristovo, aby ho pochoval slávne. Toto proroctvo sa úplne splnilo. Keď Ježiš Kristus na kríži naklonil hlavu a ducha Otcovi poručil, židia, jeho križovatelia, prišli k Pontskému Pilátovi a prosili ho, aby dal zlámať kosti Ježišove. Tým chceli Ježiša Krista potupiť. Obecní ľudia, keď sa tie divy pri smrti Kristovej dialy, boli opanovaní bázňou a ľútosťou, bili sa v prsia svoje a odišli s miesta toho. Sám pohanský hajtman so svojimi rimanskými vojakmi, vzdal Bohu česť, vyznal, nie len, že je Kristus pobožný človek, ale že je Syn Boží. Vyšší kňazia, starší národa Izraelského, vodcovia, ostali zatvrdilého srdca. Zem sa pod nimi triasla, skaly sa pukaly, ale ich zatvrdilé srdce necítilo ľútosť. Takého zatvrdilého

srdca sú i terajší ľudia; slyšia o smrti Krista Ježiša, ale to ich nepohne k ľútosti nad ich hriechami, v nevere z Krista sa posmievajú, ako vodcovia národa židovského, ktorí žiadali, aby kosti Ježiša Krista boly zlámané, aby Ho tým zneuctili. Domnievali sa, že potom Ježiša Krista s tými dvoma lotrami, ktorí boli ukrižovaní, pochovajú. Dľa obyčaju židov, telo Ježišovo bolo by bývalo hodené do jamy na hore Golgota, kde boly telá všetkých zločincov shodené a zemou pokryté. Tento hrob určili židia pre Krista Ježiša, ako prorok Izaiáš predpovedal, ale Boh Otec túto potupu odstránil od svojho milého Syna. Na žiadosť židov, Pilát poslal žoldnierov. Keď títo prišli na horu Golgata, tým dvom lotrom zlámali kosti, ale keď k Ježišovi prišli, videli, že je mrtvý, nelámali jeho kosti. Aby Ježiš čestne, slávne, ako prorok Izaiáš predpovedal, bol pochovaný, vzbudil Boh Otec mužov, ktorí smele predstúpili pred Piláta a prosili o telo Ježiša Krista. Keď povolenie na to obdržali, pochovali telo Krista Ježiša. O pohrabe nášho Spasiteľa hovorí nám náš svätotext.

Mat. 27, 57—65.

"A když byl večer, přišel člověk bohatý z Arimatie, jménem Jozef, kterýž také byl učedlník Ježišův. Ten předstoupil před Piláta, a prosil za tě-

lo Ježišovo. Tedy Pilát rozkázal dáti tělo. A vzav tělo Jozef, obvinil je v plátno čisté, a vložil do svého nového hrobu, kterýž byl vytesal v skále; a přivaliv kámen veliký ke dvéřům hrobovým, odešel. A byla tu Maria Magdaléna, a druhá Maria, sedíce naproti hrobu. Druhého pak dne, kterýž byl po velikém pátku, sešli se přední kněží a farizeové ku Pilátovi, řkouce: Pane, rozpomenuli jsme se, že ten svůdce řekl, ještě živ jsa: Po třech dnech vstanu. Rozkažiž tedy ostříhati hrobu až do třetího dne, ať by snad učedlníci jeho, přijdouce v noci, neukradli ho, a řekli by lidu: Vstalť jest zmrtvých. I budeť poslední blud horší nežli první. Řekl jim Pilát: "Máte stráž; jděte, ostříhejte, jakž víte. A oni šedše, osadili hrob strážnými, zapečetivše kámen."

Pohrab nášho Pána Ježiša Krista.
Vezmeme do pozornosti po
I. to miesto, kde bol pochovaný,
II. kto Ho pochoval a po
III. chovanie sa nepriateľov pri tom pohrabe.

I.

"A vložil do svého nového hrobu, kterýž byl vytesal v skále; a přivaliv kámen veliký ke dvéřům hrobovým, odšel." Týmito slovami opisuje e-

vanjelista Matúš to miesto, kde bol Ježiš Kristus pochovaný. Evanjelista Ján hovorí, že ten hrob nachádzal sa v záhrade, ktorá blízko ležala pri hore Golgate. Písmo sväté spomína obzvláštne tri záhrady, ráj, záhradu v Éden, kde hriech, kliatba zákona, smrť časná i večná prišla na všetkých ľudí, záhrada Getsémane na hore Olivetskej, kde sa umučenie Pána Ježiša Krista započalo a ním hriech, kliatba, smrť znivočené boly, táto záhrada v ktorej s Kristom Ježišom po skončení jeho umučenia hriech, kliatba zákona, smrť, pochované boly. To sa stalo často pri východných národoch, že svoje mrtvoly do záhrady pochovali, n. p. v II. Kráľ. 21, 18., kráľ Manasses pochovaný bol v záhrade domu svojho.'' Ale pri pohrabe Kristovom múdrosť Božia mala zvláštny cieľ, prečo určila hrob Kristov v záhrade. Tým majú ľudia byť upovedomení na raj, záhradu, v ktorej ľudia hriechom mnohú a ťažkú prácu Ježišovi Kristovi spôsobili v tejto záhrade, po dokončení tej práce mal Spasiteľ odpočinúť. V onej záhrade smrť opanovala všetkých ľudí, v tejto záhrade premožená bola Kristova tak že nad ňo hrade premožená bola Kristom, tak že nad ňou je triumf volaný: Kde je, ó smrti, osteň tvoj?

Komu prislúchala tá záhrada, v ktorej bol ten hrob? Jozefovi, ktorý sňal telo Ježiša s kríža. Tohoto človeka prezreteľnosť Božia riadila, že on blíz-

ko hory Golgata, v svojej záhrade dal hrob do skaly vytesať. On nemyslel vtedy, žeby telo Ježiša z Nazarétu malo v tom hrobe ležať. On snáď nemal pri tom žiadnu inú myšlienku, len že si sám pre seba hrob urobí, aby, kedykoľvek príde do tej záhrady, na svoju smrť upamätovaný bol. Ó, nech si jedenkaždý pripomína hodinu smrti, lebo na smrť upomína nás každý zvädnutý kvietok, každý hrob, každá mohyla. Ako živý svedok nám volá: "Pomysli, človeče, že aj ty zomreť musíš a opustíš všetko, čo máš milého na tomto svete." Buďme pripravení vo viere v Krista na hodinu svojej smrti.

"A vložil do "svého" nového hrobu." Ten hrob neprislúchal Ježišovi Kristovi. On nemal ani kde by hlavu sklonil. On bol pre cudzie hriechy v smrť vydaný, preto On chcel i v cudzom hrobe odpočívať; poneváč On žiadnych, vlastných hriechov nemal, preto On nepotreboval ani vlastného hrobu.

To bol "nový" hrob, v ktorom, ako evanjelisti sdelujú, žiaden človek neležal. To bolo preto potrebné, aby nepriatelia sa neposmievali a nevyhlásili tú lož, niektorého proroka telo v tom hrobe ležalo, ktorého sa telo Kristovo dotklo a ožilo, akú skutočnosť v 2 Kráľ. 13, 21. čítame.

Ten hrob bol vytesaný v "skale". To k tomu cieľu Boh určil, žeby nepriatelia Krista, keď by bol v zemi ten hrob, nepovedali, že učedlníci učinili

podzemný vchod a ukradli telo Kristovo, ako aj učedlníkov podozrievali. Všetky okolnosti, s ktorými by mohli nepriatelia Ježišovi Kristovi viac uškodiť, Boh odstránil.

Do toho hrobu položili preto telo Ježišovo, že sobota približovala sa, a ten hrob bol blízko. Tí, ktorí Ježiša pochovávali, nemali mnoho času na zbyt, ešte asi dve hodiny boly do zapadnutia slnca a potom začínala sa sobota a k nej sa museli ešte aj pripraviť. Poneváč tedy času nemali, položili telo Ježišovo do hrobu, ktorý v blízkosti bol. To sa ale nestalo bez Božieho určenia; Boh otec mal pri tom úmysel, aby svojho Syna jednorodeného oslávil vzkriesením v blízkosti toho miesta, kde bol najviac potupený. Potupa a oslávenie sú blízko jedno od druhého. Keď i my veriaci pre Krista Ježiša sme od bezbožného sveta potupení, Boh, ako náš otec nebeský, nás istotne z potupy oslobodí a oslávi.

II.

Kto pochoval Pána Ježiša Krista?

Prvý, ktorý účasť bral na tom pohrabe bol "Jozef" z Arimatie. Keď Mária Panna porodila Ježiša Krista, chudobný Jozef stal sa jeho pestúnom, vychovávateľom, keď Ježiša ale zem mala prijať do lona svojho, tak sa stal bohatý Jozef jeho pestúnom. Jozef, tesár, dokázal tým svoju pevnú vieru,

že sa o Ježiša verne staral, zaopatril ho pokrmom, nápojom, odevou a čo k tomuto životu potrebné je. Jozef z Arimatie dokázal svoju pevnú vieru tým. že mrtvolu muža bolestí, ktorý bol posmievaný, upľuvaný, na kríž, ako zločinec pribitý, s kríža sňal a pochoval. Tento Jozef pochádzal z Arimatie, jedného judského mesta. On bol bohatý a vážený človek medzi národom Izraelským; on mal úrad, bol členom vyššej rady, mesta Jeruzalema, ktorá pozostávala z dvadsať troch osôb, preto je on pomenovaný "počestná osoba úradná." On nesúhlasil s vyššou radou, žeby Ježiša ukrižovali. Evanjelista Lukáš menuje Jozefa z Arimatie, dobrým, pobožným a spravodlivým človekom. Dnešňajší svätotext nám hovorí, že bol učedlníkom Ježišovým, ale tajným pre strach židovský, lebo farizeovia uzavreli, že toho z vyššej rady vytvoria, ktorý vyzná Ježiša Krista. Ale hľa, keď Ježiš bol v najväčšej potupe, keď všetci jeho učedlníci opustili ho, Jozef z Arimatie smele vystúpil, vyznal že je učedlníkom Kristovým, predstúpil pred Pontského Piláta a prosil za telo Ježišovo. Tedy Pilát rozkázal dať mu telo. Poneváč vladári rimanskí boli úžerní, tak predávali telá ukrižovaných tým, ktorí ich chceli pochovať. Jozef z Arimatie bol tiež prichystaný Pilátovi značnú summu za telo Ježišovo zaplatiť, ale div! Pilát daroval mu telo Ježišovo.

Pán Boh vzbudil Jozefovi z Arimatie pomocníka, ktorý spolu s ním snášal potupu, posmech pre Ježiša Krista, a to bol Nikodém. O ňom nám je povedané, že prišiel ku Kristovi Ježišovi v noci pre strach židovský, aby sa poučil o spasení svojej duše. Nikodém mal práve takú slabosť, ako Jozef z Arimatie. Ale hľa, on tiež vystúpil smele, nebál sa židovského strachu. Keď celá príroda svedčila o Ježišovi Kristovi, že je Synom Božím, keď sa skaly pukaly, zem sa triasla, hroby sa otváraly a mrtví vstávali, vtedy aj Nikodém strach premohol a vystúpil smele, aby sa postaral o pohrab Ježiša Krista.

Jozef z Arimatie a Nikodém rovnako si rozdelili prácu pri pohrabe Kristovom. Jozef z Arimatie obstaral drahé, platené prestieradlá, do ktorých mali telo Ježišovo obvinúť; Nikodém priniesol mirrhy a aloes okolo sto funtov, a touto prijemno-voňavou masťou pokropili tie prestieradlá a Ježišovo telo mali namazať a tak do hrobu vložiť. (Ján. 12, 7.)

Aj hľa, tým Ježiša Krista i v smrti jeho za proroka uznávali a tú úctu mu dali, ktorú len bohatí židia pri smrti obdržali. Ježiš Kristus narodil sa v chudobe a v chudobe i zomrel, ale dvakrát v živote svojom stal sa bohatým. Priam ako sa narodil, mudrcami od východu bol obdarovaný zlatom, kadidlom a mirrhou, a vo svojej smrti od týchto

bohatých židov bol drahou masťou pomazaný. Pri jeho narodení bol do biednych plienok ovinutý, v jeho smrti sa už stav poníženosti jeho končil, bol do drahocenných prestieradiel zavinutý. Žalm 45, 9: "Mirra, aloe a kassia, všecka roucha tvá voní z paláců."

Dnešní svätotext nám hovorí, že aj niektoré ženy, ktoré prišly z Galilee za Ježišom, braly účasť na pohrabe Kristovom. "A byla tu Mária Magdaléna, a druhá Mária, sedíce na proti hrobu." To je dôkaz, že Ježiš skutočne bol mrtvý, lebo keď by boli videli pri Nom život, neboli by dopustili, žeby bol do hrobu vložený.

To boli tí, ktorí pochovali Ježiša Krista.

Kde boli ale učedlníci jeho, ktorím predpovedal svoje umučenie a smrť? Tí Ho opustili, len tí, ktorí predtým tajne vyznávali Ježiša, vystúpili verejne, smele. Priniesli prestieradlá a drahé masti, sňali telo Ježišovo s kríža. Vytiahli klince, s ktorými pribité boly ruky i nohy jeho. Ježišova postava je nie k poznaniu. S hlavy jeho berú mu trne dolu, ktoré temeno a čelo jeho zranily, tým jeho vlasy boly krvou zbarvené a zlepené, obličaj jeho sbľadnutá, krvou zaliata; oči jeho zatvorené, ústa, z ktorých len spasiteľné, požehnávajúce slová vychádzaly, sú bladé, chrbát jeho samá rana, ruky, ktoré vždy len dobro, divy a zázraky robily, búria-

cemu sa moru a vetru pohrozily a stalo sa utíšenie veliké, sú teraz bez moci, prebité, krvou zaliaté, bok preklatý, z ktorého vytiekla krv a voda, nohy jeho sú ranené, poprebíjané, tiež krvou zaliaté. Keď Ježiš visel na kríži, mnoho ľudí okolo kríža chodilo, keď sa začala zem triasť, prach zeme vystupoval do výšky a pokryl telo Ježiša Krista. Prorok Izaiáš v 53, hovorí, že pred Ježišom ukrývali tvár svoju a za nič ho nevážili. Sám Ježiš Kristus v Žalme 22, hovorí: "Ja pak červ jsjem, a ne člověk, útržka lidská a povrhel vůbec." Také zohavené telo Ježišovo sňal s kríža Jozef z Arimatie a Nikodém. Poneváč času nemali pre sobotu, aby to telo umyli a pomazali, obvinuli ho len do prestieradiel do vonných vecí a tak ho niesli do hrobu.

Pozri, o hriešny človeče, na pohrab tvojho Spasiteľa Ježiša Krista! Dvaja učedlníci nesú jeho mrtvolu, ženy sprevádzajú ich so slzami. Kladú ho do hrobu nového, privaľujú kámeň veľký k dverám hrobovým, aby sberba židovská telu Ježišovmu v hrobe potupu nejakú neučinila.

Ešte raz hodia svoj smutný zrak na hrob svojho dobrodincu a so žiaľnym srdcom navracujú sa domov.

Aj naše srdce žiali, ale máme žialiť v prvom rade nad našimi hriechami, lebo tie to spôsobily, že Syn Boží umrel na kríži a v tmavý hrob položený

bol. Z toho máme ale veľké potešenie pre naše, hriechom, ranené svedomie. Ježiš Kristus preto takú hroznú smrť podstúpil, aby od nás vzdialil bázeň, hrôzu smrti, žeby sme sa my pokojne s týmto svetom rozlúčiť mohli. Ježiš Kristus preto bol v hrob položený, žeby sme sa my pred tmou hrobu nebáli, lebo On posvätil, svojím svätým telom hroby naše k lôžku odpočinku, k miestu oslávenia, vzkriesením tela nášho.

Ježiš Kristus bol čestne svojími učedlníkmi pochovaný, tak On chce, aby aj jeho údy, veriaci kresťania, boli čestne učedlníkmi jeho pochovaní, keď ich z tejto čarstnosti povolá a nie bezbožníkmi s ich pohanskými modlitbami a rečmi.

I my, ako Jozef z Arimatie a Nikodém, prinášajme Ježišovi Kristovi vonné veci, dobré ctnosti, spravodlivý, pobožný život! Položme Ježiša Krista do hrobu srdca nášho, aby On v nás a my v Ňom bývali. Dokážme skutkom, že sme učedlníkmi Ježiša Krista, ktorí sa chovajú dľa príkazu Ježišovho.

III.

Vodcovia židovskí domnievali sa, že keď žoldnieri zlámu kosti Kristove, že Ho potom pochovajú

s tými dvoma lotrami, ktorí boli s Kristom ukrižovaní. Dľa ich mienky telo Ježišovo bolo by hodené do jámy na hore Golgata, kde boli shádzaní všetci ukrižovaní. Tento hrob určili vòdcovia židovskí Kristovi Ježišovi. Na taký bezbožný spôsob chceli Ho pochovať.

A práve s takým bezbožným spôsobom vodcovia národa slovenského chcú Ježiša Krista pochovať. My veriaci kresťania sme údovia Ježiša Krista, Ján. 17, 21.: "Aby i oni v nás jedno byli" a tieto údy Ježiša Krista, nás veriacich, chcú pochovávať pohanskou modlitbou, pohanskou rečou, v ktorej Ježiš nesmie byť spomínaný. Plány vodcov židovských Boh otec znivočil a pochoval Syna svojho jednorodeného slávnostne učedlníkmi Kristovými, Jozefom z Arimatie a Nikodémom. Tak Boh znivočí bezbožné plány aj vodcov nášho národa, ktorí nás, veriacich, chcú pochovať bezbožným spôsobom, a aj my, ako dietky Božie, keď sa hodina našej smrti priblíži, pochovaní budeme kresťanským spôsobom učedlníkmi Kristovými. Vôdcovia židovskí, ačpráve sa už sobota započala, prišli k Pilátovi a hovorili mu; "Pane, rozpomenuli sme se,

že ten svůdce řekl, ještě živ jsa: Po třech dnech vstanu. Rozkážíš tedy ostříhati hrobu až do třetího dne, ať by snad učedlníci jeho, přijdouce v noci, neukradli ho, a řekli by lidu: Vstalť jest zmrtvých. I budeť posledný blud horší nežli první.'' Oni prosili Piláta vtedy, aby hrob obsadil vojskom a zapečatil, aby k tomu skutku pohli Piláta, udali príčiny, ponajprv proroctvo Ježiša Krista, že v tretí deň zmrtvých vstane. Oni si lepšie slová Kristove zapomätali, ako učedlníci Ježišovi. V zlosti Ježišovo meno nechceli vypovedať, pomenovali ho svodcom. Ale práve Toho, ktorého za falošného proroka vyhlásili, báli sa aj keď ležal v hrobe. Druhú príčinu udali, že učedlníci by ukradli telo Kristovo a povedali by, že vstal zmrtvých. Učedlníci aj so svojím Pánom považovaní boli za zlých, škodlivých ľudí! Toto falošné smýšľanie pochádzalo z bázne. Hovodili, že posledný blud horší bude, než prvý. T. j. žeby ľudia viac zvedení boli k bludu, keď by učedlníci kázali, že vstal zmrtvých, než pred kázňou Kristovou. Takým spôsobom chceli prekaziť vzkriesenie Ježiša Krista.

K týmto nepriateľom Kristovým prislúchal aj Pontský Pilát. Tento, ako sa dal sviesť odsúdiť nevinného Krista k smrti, tak práve sa dal sviesť, žeby prekazil vzkriesenie Kristovo. Lebo na tom mu mnoho záležalo, keď by Ježiš vstal z mrtvých, tak

by to bol dôkaz, že nespravodlive odsúdil nevinného k smrti. Preto naložil, aby rimanskí vojaci hrob Kristov strážili. Vyšší kňazia aj kameň na dveroch hrobových zapečatili, aby sa vojaci nedali podplatiť učedlníkom a tí, aby nevzali telo Ježišovo. Tým chceli svoje plané svedomie uspokojiť. Domnievali sa, že Ten, ktorému sa rúhali, ktorého opľuvali, bili, na kríž pribili, nevstane viac, nebude ich trestať pre ich pokrytstvo. Ako Ježiš sám hovorí skrze Žalmistu 41, 9., že nepriatelia jeho budú hovoriť, že nepovstane zase. Tým sami nepriatelia Ježiša Krista museli byť svedkami vzkriesenia Krista Ježiša. V tretí deň začala sa zem triasť a videli zmrtvých vstávať Toho, ktorého strážili. So strachom šli do mesta a zvestovali čo sa stalo. Tak aj dnes, ako vodcovia národa Izraelského, tak bohužiaľ mnohí vodcovia i národa slovenského chcú Ježiša Krista zakopať v hrob hlboký, aby denného svetla neuzrel. Vynechávajú jeho meno z modlitieb, robia kázne k pohrabu, ale meno "Ježiš" nesmie v nich byť; ten musí byť od nich v hrobe zakopaný. Nie div potom, že Boh tresce i náš slovenský národ tak, ako národ židovský, že sme roztratení po celom svete.

Milý kresťan, ktorý veríš v Trojjediného Boha, stráň sa takých vodcov, ktorí chcú Ježiša Krista na večnosť pochovať a odstrániť zo srdc národa slovenského. Pripoj sa k priateľom Ježiša Krista, lebo

zlí vodcovia národa židovského so svojimi plánmi proti Ježišovi boli zahanbení, a tak aj zlí vodcovia národa nášho slovenského, ktorí chcú Ježiša Krista medzi Slovákmi pochovaného strážiť, budú zahanbení.

Ty, Ježiši Kriste, náš Spasiteľu milý, ktorý si bol a i dnes si nepriateľmi posmievaný a chcú Ťa v hrobe strážiť, odpusť im, lebo nevedia čo činia, a netresci náš národ pre ten hriech veliký. Keď sa hodina našej smrti priblíži, popraj nám pokojné v Tebe usnutie i pokojné odpočinutie v hrobe ku vzkrieseniu života večného. Amen.

Hodní, prave pripravení hodovníci vel. Večere Pánovej.

Daj nám, Bože, zo srdce vyznať
hriechy svoje, prave Teba poznať,
že nám veriacim dáš odpustenie,
z milosti pre Krista udel nám spasenie! Amen.

V Kristu Pánu milí!

Ježiš Kristus hovorí u Mat. 7, 6: "Nedávejte svatého psům, aniž mecte perel svých před svině, ať by snad nepotlačily jich nohama svýma, a obrátíce se, neroztrhaly vás." To sväté a tie perly sú slová Ježiša Krista, predovšetkým ale slová o jeho velebnej Večere. Evanjelium rozkázal zvestovať všetkému stvoreniu, ale o velebnej Večeri svojej riekol výlučne len svojim učedlníkom: To čiňte na moju pamiatku". Táto sviatosť je len pre veriacich ustanovená. Toto sväté, túto perlu vzácnu nemajú kazatelia metať psom a sviniam, t. j. nemajú pripustiť k stolu Pánovému neveriacich, ktorí sú rozpajedení, srdití, ako psi a chceli by roztrhať učedlníkov Ježišových; neveriaci sú podobní sviniam, válajú sa v bahne hriecha a rozrývajú najkrajšiu záhradu, rečmi nivočia cirkev Kristovu.

Boh hovorí kazateľom v I. Kor. 4, 2: "Dále

pak vyhledáva se při šafářích, aby každý věrný nalezen byl.'' Svoju vernosť dokážu tým, keď nehodného, ktorého Ježiš menuje psom a sviňou, nepripustia k stolu Pánovému. Prihlasovanie sa k vel. Večere Pánovej korení sa v Písme svätom, zakladá sa na slovách Ježiša Krista. Ono neslúží tomu cieľu, žeby kazateľ pri prihlasovaní vyberal príspevky pre cirkev, alebo pre seba, to by bolo zneužívanie tohoto poriadku, ale má napomínať užerných, ktorí sa nestarajú o cirkev a chcú sadnúť k stolu a požívať Večeru s domácimi, s dietkami Otca nebeského. Pri prihlasovaní má kazateľ na to bdieť, aby takí, pokým by pokánie neučinili, neboli pripustení k vel. Večere Pánovej, o ktorých hovorí Pavel apoštol u Gal. 5, 19—21: ''Zjevníť jsou pak skutkové těla, jenž jsou: Cizoložstvo, smilstvo, nečistota, chlípnosť, modloslužba, čarování, nepřátelství, svárové, nenávisti, hněvové, dráždění, různice, sekty, závisti, vraždy, opilství, hodování, a těm podobné věci. Kteréž kdokoli činí, toť vám předpovídám, jakož jsem i prvé pravil, že království Božího dědicové nebudou''. Keď nebudú spasení, Večera Pánova ím nemá byť prislúžená a ktorý kazateľ ím ju prislúži, ten mece sväté a perly sviniam a psom, uvrhuje na nich tým väčší trest a seba samého vrhá do zatratenia, ich krv vyhľadá Hospodin z ruky kazateľovej.

Prihlasovanie je nie len na to, žeby nepripravení, nehodní, dokým by pokánie neučinili, neboli pripustení, ale aby pokánie činiace, zármutkom smietané srdcia pravého potešenia našly, ako Dr. M. Luther hovorí v malom kathechisme: "Pred správcom však cirkevným máme sa len z tých hriechov spovedať, ktoré nám známe sú a ktoré v srdci svojom cítíme. — Takto máme riecť spovedlnému otcovi: Dvojejctihodný otče duchovný, prosím vás, aby ste spoveď moju vyslyšali a mne odpustenie hriechov na mieste Božom zvestovali. — Nato kňaz preriekne: Boh buď ti milostivý a potvrď vieru tvoju. Amen. — Ktorí však sú v svedomí svojom veľmi obťažení, zkormútení alebo pokúšaní, tých zaiste bude kňaz vedeť potešiť a k viere povzbůdiť s viacerými výpoveďmi Písma."

Ktorí sú oproti prihlasovaniu sa k vel. Večeri Pána, nech si prečítajú v malom kathechisme Dr. M. Luthera: "Ako sa majú učiť jednoduchí ľudia zpovedať," tam najdú, že v cirkvi od jej založenia bol ten poriadok, ktorý síce satan pápežom v pekelnú ušnú zpoveď premenil, ale Boh ho znovu reformáciou opravil. Kto sa odvoláva na Judáša Iškariotského, že ten bol pri vel. Več. Pánovej, taký sa pripodobňuje Judášovi a jemu podobnú odplatu vezme. Slovenskí ev. a. v. kazatelia na Slovensku zanedbali konať túto svätú povinnosť úradu kaza-

teľského, začo cítia už a ponesú trest Boží; mnohí z ních ale započali už uvádzať do cirkví tento poriadok.

Pri prihlasovaní má kazateľ poučovať, ako sa staneme hodnými, pripravenými hodovníkami stolu Pánového.

I. Kor. 11, 29:

" Nebo kdož jí a pije nehodně, odsouzení sobě jí a pije, nerozsuzuje těla Páně."

Hodní, prave pripravení hodovníci vel. Večere Pánovej.

Ti sú: I. ktorí zo srdca vyznávajú svoje hriechy;

II. veria v Ježiša Krista;

III. mocou Božou pobožne žijú.

I.

Pavel apoštol hovorí, že, kto nehodne, nepripravene jie a pije pri Večere Pánovej telo a krv Kristovu, ten neobdrží odpustenie hriechov, ale odsúdenie, trest Boží, lebo zneúcťuje Ježiša Krista, svojho Spasiteľa. To sú tí, ktorí nevyznávajú a neľutujú zo srdca svoje hriechy, považujú sa za svätých a spravodlivých, ako farizeovia a zákonníci, ktorým Ježiš privolal, "Beda vám!" I. Ján. 18;

"Pakliť díme, že hříchu nemáme, sami se svodíme, a pravdy v nás není!"

Nech sa každý samého seba spýta: Či som miloval Boha vždy nadovšetky veci a bližného svojho ako seba samého? Či nikdy nepovstala v mojom srdci žiadna zlá myšlienka, zlá žiadosť? Či ma hnev nepúdil k zlorečeniu proti Bohu a bližnému? Boh hovorí: "Svatí buďte, nebo já svatý jsem." Či som svatý, spravedlivý v myšlienkach, slovách a skutkách?

Keď sa takto samého seba zkúsiš, musíš vyznať: Aj, v nepravosti zplozen jsem, a v hříchu počala mne matka má." Neplnil som ani prvého ani posledného prikázania Božieho. Mnohoráz povstal hnev, nenávisť v mojom srdci, moje ústa hovorily zlé slová proti Bohu a bližnému, moje ruky páchaly zlé skutky a nohy chodily po ceste hriešnikov. Zaslúžil som, zaslúžil som trest od Bohař

Vyznaj a oľutuj každý svoje hriechy. Ale toto vyznanie, táto ľútosť nech pochádza zo srdca. Mnohí hodovníci stolu Pánového vyznávajú a ľutujú svoje hriechy len ústami, tí si odsúdenie jedia a pijú. Keď chceš byť pravým hodovníkom vel. Večere Pána, vyznaj a ľutuj svoje hriechy, ako žena hriešnica, ktorá slzami zmáčala nohy Kristove a vlasmi svojimi ich utierala, ako Peter apoštol, ktorý plakal nad svojim pádom, ako márnotratný syn,

ktorý volal: ‘‘Otče, zhřešil jsem proti nebi a před tebou.’’

Takúto ľútosť a vyznanie pôsobí jedine Duch Boží slovom Božím. Ktorý človek zo srdca takto vyznáva a ľutuje svoje hriechy, ten vierou v Krista Ježiša prijíma odpustenie. Hodní, prave pripravení hodovníci vel. Večere Pánovej veria v Ježiša Krista.

II.

Mnohých, aj tých najzatvrdilejších hriešnikov často zobudí svedomie a nepokojom padajú do zúfalstva. Judáš Iškariotský vyznal, aj ľutoval svoj hriech, navrátil tých tridsať strieborných predným kňazom a riekol: ‘‘Zhřešil jsem, zradiv krev nevinnou.’’ Ale neveril. Kto neverí, bude zatratený. Mnohí hodovníci Večere Pánovej, čo nehodní a nepripravení jedia a pijú si odsúdenie, hoci aj vyznávajú a ľutujú svoje hriechy, ale pochybujú, žeby im Boh bol milostivý, neveria slovám: ‘‘Za vás sa vydáva, za vás sa vylieva na odpustenie hriechov.’’ Kto tým slovám neverí, alebo o ních pochybuje, ten je nehodný a nepripravený, lebo to slovo: ‘‘za vás’’ chce mať púhe veriace srdce.

Keď vyznáš a ľutuješ zo srdca svoje hriechy, slyš evanjelium, ktoré ti Spasiteľa zvestuje a dáva, ver, že ti je Boh milostivý a že z lásky svojej pre

umučenie a smrť tvojho Spasiteľa, Ježiša Krista, odpúšta ti všetky hriechy tvoje. Hovor s úplnou dôverou: "Verím, že Pán Ježiš Kristus — je mojím Pánom, ktorý mňa zlorečeného a zatrateného človeka vykúpil, zprostil a vysvobodil od všetkých hriechov." Pán Boh svojimi slúžobníkmi, prave povolanými kazateľmi, nie len že ti odpustenie zvestuje, ale ti aj skutočne odpúšťa, keď kazateľ hovorí: "Doufej synu, doufej dcero, odpuštěniť jsou tobě hříchové tvoji." Nevrav: "Ach, keby Boh sám osobne tie slová hovoril, tak by som veril, ale tie slová hovorí kazateľ, ktorý je človek, ako aj ja." Áno, je človek, ale riadne cirkvou od Boha na ten úrad povolaný a na to Bohom poverený, Boh ním, skrze neho, odpúšťa hriechy. Dr. M. Luther hovorí v malom kathechisme: "Verím, že čo riadne povolaní slúžobníci Kristovi na jeho Boží rozkaz pri nás konajú; obzvlášte keď verejných a nekajúcich hriešnikov z cirkve kresťanskej vylučujú; a tých, ktorí svoje hriechy ľutujú a polepšenie sľubujú, zase rozhrešujú, je tak mocné a isté i v nebi, ako keby to pri nás sám Pán náš milý Ježiš Kristus konal. — Rozhrešenie alebo hriechov odpustenie, ktoré od správcu cirkevného, my ľudia, ako od samého Boha prijímať máme, o tom nepochybujúc, ale pevne veriac, že sa nám takto kajúcim v nebesiach odpúšťajú hriechy."

Ako istotu a záruku milosti Božej, že sú nám hriechy odpustené, podáva nám Ježiš Kristus vo svojej Večeri, pod spôsobom chleba a vína, svoje pravé telo a pravú krv.

Z viery ale má vyplývať, pochádzať, pobožný, spravodlivý život. Hodní, prave pripravení hodovníci vel. Večere Pánovej mocou Božou vedú Bohu milý život.

III.

Poneváč nám je Boh milostivý a laskavý, aj my z lásky k Nemu máme sa hriechu stániť a spravodlive žiť. Bohabojné dietky milujú svojich rodičov, lásku svoju k nim dokazujú poslušnosťou. My, dietky Božie, máme Boha nado všetky veci milovať a lásku k nemu dokazovať poslušnosťou. Boh nám veriacim odpúšťa naše priestupky a trest zaslúžený, ale nie na to, aby sme znovu jeho zákon prestupovali a mu zase neposlušní boli. V tom páde by nás tým prísnejšie trestal. My ale máme prikázanie Božie plniť, poslušnosťou dokazovať lásku k Nemu. N. p. pred svetským sudcom by stál obžalovaný, sudca by ho omilostnil, nie k tomu cieľu, aby kradnul, zabíjal a zákon prestupoval, lebo keby sa toho dopustil, potom by ho prísnejšie potrestal; ale k tomu cieľu ho omilostí, aby sa polepšil, zákony plnil a poslušný im bol.

Boh nás pri spovedi omilostňuje, naše priestupky nám odpúšťa a dáva nám Kristovu spravedlnosť, nevinnosť a svätosť, ako vzácne rúcho, ktoré nemáme hriechom špiniť a odvrhnúť od seba, ale vo viere, v pravej pobožnosti zachovať.

N. p. jeden bohatý král by dal svojim slúžobníkom vzácne rúcho, aby v ňom k jeho chvále pred ľudmi v čistote chodili, ktorí by ale to rúcho pošpinili, roztrhali, od seba odhodili, tých by dal kráľ prísne potrestať, lebo tým by jeho zneuctili, ktorí by ale jeho rozkaz plnili, tých by pochválil a odmenil. Nebeský kráľ, Boh, dáva nám pri spovedi Kristovu nevinnosť a svätosť, aby sme v tom ako vo vzácnom rúchu jeho chvále živí boli. Ktorí ale po prijatí vel. Večere Pánovej hrešia, tí sú nehodní hodovníci, tí špinia a odvrhujú od seba nevinnosť a svätosť Ježiša Krista, tí odsúdenie jedia a pijú, trest Boží ich zastihne.

Vo viere zachovajme tie dary, ktoré nám Boh vel. Večerou Ježiša Krista dáva. Vieru dokazujme pobožným, spravodlivým životom! Aby sme vo viere, v pobožnom živote zostávali, posilňujme sa slovom Božím a vel. Večerou Pánovou, lebo slovom Božím a sviatostiami, krstom sv. a vel. Večerou Pánovou dáva nám Boh sám moc, silu vo viere a v pobožnom živote až do konca sotrvať.

"Bože môj, vzbuď vo mne pravé vyznanie hrie-

chov a ľútosť nad nimi, zapáľ svojim slovom, mocou Ducha Svätého pravú, živú vieru v mojom srdci, daj mi moci a síly k pobožnému životu, tak aby som bol hodný, prave pripravený hodovník vel. Večere Pána a Spasiteľa môjho Ježiša Krista". Amen.

Prvá kázeň o velebnej večeri Pána.

Milosť Pána Jezukrista, a láska Boží a účastenství Ducha sv. se všechnemi vámi. Amen.

V Kristovi milá cirkev Božia!

Boh, náš Stvoriteľ, vážne mieni s našim spasením. Nie len, že On dal svojho milého, jednorodeného Syna v hroznú smrť kríža, aby nám vydobyl odpustenie hriechov, život a spasenie, ale tiež zásluhy Krista Ježiša vložil do kázne evanjelium, skrze to nabída, dáva ich každému človeku a ktorí veria v Krista, privlastňuje im tieže zásluhy. Lebo Boh chce, aby všetci ľudia k známosti pravdy prišli, aby poznali a verili, že v žiadnom inom niet spasenia, niet iného mena pod nebom daného ľuďom skrze ktoré by spasení byť mohli jedine meno Ježiš Kristus. Aby ľudia pevnejšie verili a nič nepochybovali, že im je Boh milostivý, ustanovil ešte okrem slova svojho, slovo viditeľné, t. j. sviatosti, skrze ktoré Boh ľuďom nie len dáva a privlastňuje záslu-

hy Kristove, ale tiež ujisťuje ich o svojej milosti. Sviatosti sú isté, pevné záruky našej viery, Božej lásky a milosti. Ony sú pečate krvou Kristovou vytlačené na liste evanjelium, aby sme my tým pevnejšie verili, že sú nám naše hriechy odpustené.

Už v starom zákone ustanovil Hospodin dve sviatosti, obriezku a baránka velikonočného. V novom zákone ale Boh tie dve sviatosti vyzdvihnul a na miesto nich iné ustanovil, ktoré obsahujú podstatu a sú nie len znaky a obrazy. Na miesto obriezky v novom zákone máme krst svätý, skrze ktorý nás Boh duchovne znovu zrodzuje; na miesto velikonočného Baránka máme sviatosť velebnej večeře Pána, skrze ktorú sme duchovne nasýtení. O tejto sviatosti vel. več. Pána, budeme spoločne rozjímať.

I. Kor. 11, 23—32.

Velebná večera Pána našeho Ježiša Krista.
Vezmeme do pozornosti

I. ustanovenie,
II. obsah jej.

"Já zajisté prijal jsem ode Pána, což i vydal jsem vám." S týmito slovami začína ap. Pavel učenie o vel. več. Pána. Jemu by boli mohli výčitky robiť, že on nebol prítomný, keď Kristus Ježiš túto sviatosť ustanovil a preto že to učenie musel alebo od druhých apoštolov obdržať, alebo vymysleť. Tým-

to výčitkám apoštol predišiel a hovoril, že on učenie o vel. več. Pána neobdržal, ani sa nenaučil od človeka, ale to on prijal od Pána Ježiša Krista, ktorý sa mu zjavil na ceste do Damašku. Áno, ako všetko ostatné učenie, tak aj o vel. več. Pána ap. Pavel od Ježiša Krista obdržal, to On vydal, učil, kázal. Preto musíme jeho učenie veriť, lebo to sú slová nášeho Spasiteľa. Síce traja evanjelisti, Matúš, Marek, Lukáš, opisujú nám vel. več. Pána, ale i v tom vidíme lásku Božiu, že On dal toto učenie zvestovať aj ap. Pavlovi, a jeho učenie srovnáva sa s učením evanjelistov.

Lebo Boh vedel ako práve toto učenie od nepriateľa nivočené, falšované a veriacim odňaté bude, ako sa to i zjavilo pri pápežstve a sektárstve. Preto Boh dal tri razy evanjelistom a raz ap. Pavlovi toto učenie napísať, aby sme sa tým istejšie a pevnejšie na slovo Božie spoliehali, a lepšie sa poučili o vel. več. Pána, aby sme sa tým lepšie mohli falošného učenia strániť a pred ním čisté brániť. Kto sa chce prave o vel. več. Pána naučiť, ten musí každému slovu, ktoré ap. Pavel dnešnom texte hovorí, veriť. A čo hovorí, že kto je ustanoviteľ vel. več. Pána? On ho menuje: "Pán náš Ježiš Kristus v tú noc v kterouž zrazen jest". Práve tak hovoria aj traja evanjelisti. Ustanoviteľ vel. več. Pána je nie jeden človek, ale Pán, Stvoriteľ neba i zeme,

ktorý má meno nad každé meno, aby v jeho mene každé koleno kľakalo. V jeho ústach nikdy nič falcšného, lstivého najdené nebolo. Ježiš Kristus je vševedúci, ktorý nemôže chybiť.

On len vždy pravdu zvestoval, a že za nás hriešnikov hroznú smrť podstúpil, tak tým pravdu potvrdil, totiž dokázal, čo o Ňom predpovedané bolo, že je to pravda. Boh Otec sám o Ježišovi Kristovi csvedčil: "Toto jest" atď., t. j.: "Čo vám Ten povie, Tomu verte a kto Jemu neverí, ten zatratený bude."

Slyšme čas ustanovenia a čo Krista k tomu pohlo, aby ustanovil vel. več. Pána.

Ustanovenie vel. več. Pána stalo sa v tej noci, v ktorej Pán Ježiš Kristus zradený, poviazaný, pred súd predvedený, falošne obžalovaný, nespravedlive odsúdený a priam v druhý deň ukrižovaný bol.

Národ izraelský musel dľa starého zákona v jednom dni velikonočnom, jedného baránka s horkými bylinami a nekvaseným chlebom jesť. To sa muselo v každej familii stať. Pri tom si pripomínali, že ich Boh z ruky Faraona v Egypte oslobodil, za to Bohu ďakovali. Tiež si ale pripomínali, že ich Boh zachránil pred poslednou ranou, ktorú Boh na Egypt poslal, lebo jeden anjel šiel cez Egypt a bil všetko prvorodzené. Národ izraelský bol tak

od toho oslobodený, že na rozkaz Boží zabili Baránka a pomazali krvou jeho vereje dverí; kde ten anjel videl krv, ten dom prešiel. Tento sviatok svätili židia dľa Božieho prikázania. "Prvního pak dne presníc, když velikonočný beránek zabíjen býval, řkou jemu (Ježiši) učedlníci jeho: "Kde chceš, ať jdouce, pripravíme, abys jedl beránka? I poslal dva z učedlníků svých, a řekl jim: Jdete do města, a potkať vás človék džbán vody nesa. Jdetež za ním. A kamžkoli vejde, rcete hospodáři. Mistr praví: Kde jest večeradlo, v nemž bych jedl beránka s učedlníky svými? A on vám ukáže večeradlo veliké, (sieň) podlažené a pripravené. Tu nám pripravte. I odęšli učedlníci jeho, a prišli do mesta a nalezli tak, jakož jím byl povedal. I pripravili beránka."

Tak aj Kristus Pán dľa príkazu Božieho svätil sviatosť beránka velikonočného, ale táto sviatosť starého zákona došla vtedy ku koncu. Lebo hotový bol ten podstatný, pravdivý Baránok Boží, Ježiš obetovať sa za naše hriechy na dreve kríža, aby nás od pekelného faraona a od anjela bijúceho ostrosťou meča, od večnej smrti oslobodil. Po večeri ustanovil Ježiš Kristus vel. več. Pána, sviatosť nového zákona. To bola jeho posledná vôľa, poručenstvo, testament, alebo smluva, v ktorej nám On poručil svoje pravé telo a krv k nasýteniu a napojeniu na-

ších duší. Keď človek dá veľkú pozornosť pri smluve, testamente, aby po jeho smrti všetko v poriadku bolo, tým väčšiu pozornosť dal na to náš Spasiteľ. A ako jedného človeka testament vysoko je vážený a nesmie sa k nemu nič pridať ani odňať, tým viac testament, alebo smluva Ježiša Krista majú ľudia vysoko vážiť a nič z nej odňať ani pridať. Ale ach, ako falošní proroci túto smluvu nového zákona vel. več. Pána znevažujú? Jedni odnímajú z nej kalich a druhí pridajú, že je to len znak, ako v starom zákone.

My naproti tomu vážme si tento testament Pána nášho Ježiša Krista a neodnímajme ani nepridávajme k nemu celkom nič. Vezmime ale do pozornosti, aké poklady nám zanechal.

II.

"Pán Ježiš v tú noc, v kterouž zrazen byl vzal chléb. A díky činil, lámal a riekol: Vezmete, jezte, to jest tělo mé, kteréž se za vás láme. To čiňte na mou památku."

Takž i kalich, když odvečerel, řka: Tento kalich jest tá nová smlouva v mé krvi. To čiňte kolikrátkoli píti budete, na mou památku."

Satan učenie o vel. več. Pána na rozličný spôsob sfalšoval. Kristus Pán učedlníkom svojim ako svoje telo, tak aj krv dal; ale v rim. kat. cirkvi

odobratý bol kalich veriacim, na tom nebolo dosť, ale z hostie urobili si modlu, ktorej sa klaňajú, lebo učia, že kňaz ten chlieb prerobí na telo Kristovo a tomu sa majú klaňať; Kristus ale hovoril učedlníkom, aby vzali a jedli. To je falošné učenie, keď z vel. več. Pána robia omšu t. j. obetuje kňaz každodenne telo Kristovo bez krve preliatia k odpusteniu hriechov pre živých a mrtvých. Čo na to Písmo Sv. hovorí? Žid. 9, 22: "Bez krve prelití nebývá odpúštení vin." Ježiš Kristus jednu obeť obetoval za hriechy naše na kríži, a viac obetí nie je potrebno.

Kristus Ježiš keď ustanovil vel. več. Pána nehovoril "obetujte", ale vezmete a jezte, pite z toho všetci. Boh sa smiloval nad cirkvou kresťanskou a napravil ju reformátorom Dr. M. Lutherom. Ale satan hľadel zase vel. več. Pána sfalšovať.

Povstali proroci i dnes sú, ktorí zvestovali a zvestujú, že pri vel. več. Pána neprijímame pravé telo a krv Pána našeho Ježiša Krista, ale že to len znamená, že je to len pamiatka smrti Kristovej a nič viacej. Toto učenie sa Písmu sv. protiví.

Vezmime do pozornosti pravé učenie o vel. več. Pána.

Apoštol Pavel nám hovorí v dnešňajšom sv. texte, že Pán Ježiš v tú noc, v ktorú zradený bol od Judáša Iškariotského, vzal chlieb a "díky či-

nil'', pomodlil sa a riekol: ''Vezmete a jezte, to jest tělo mé atď.'' Pri týchto slovách netreba si nám hlavu lámať, len ich tak prijať, ako znejú. Pán Kristus hovorí, že dáva učedlníkom svojim svoje telo a krv, to telo, ktoré sa na kríž vydalo, tú krv, ktorá sa na kríži za nás vyliala. I. Kor. 10, 16: ''Kalich dobrořečení, kterémuž dobrořečíme, zdáliž není společnosť krve Kristovy? A chléb, kterýž lámeme, zdaliž není společnosť těla Kristova?'' V týchto slovách nám je vysvetlené, že ten chlieb ostane chlebom a to víno ostane vínom, ale s tým a pod spôsobom chleba a vína, dáva nám Kristus Pán svoje telo a krv, a to celé telo a všetku krv a to jednému každému, kto k vel. več. Pána pristupuje.

Jedenie tela a krve Kristovej je nie duchovné, t. j. vierou požívané, ale ústne, sviatočné. ''Jezte, pite.'' Istotne my to nemôžeme svojim rozumom pochopiť, ako Kristus svoje telo a krv dáva k pokrmu a nápoju, my tiež nemôžeme rozumom pochopiť, že je Boh v troch osobách a v jednej podstate a predsa tomu veríme. Lebo to sám Pán Boh v Písme sv. hovorí. Tak o vel. več. Pána učí nás Ten, ktorý je pravdomluvný v jeho ústach nebola lož nalezená, Ježiš Kristus, pravý Boh nám hovorí, že nám dáva svoje pravé telo a krv. Preto sa nemáme svojho rozumu spytovať, či tomu môže tak

byť, ale jednoducho Kristovým slovám veriť. Kristus Ježiš sám ustanovil vel. več. Pána a sám hovorí: "Toť jest tělo mé. — Tento kalich jest tá nová smlouva v mé krvi." Blahoslavení sú tí, ktorí slovo Kristovo slyšia a zachovávajú ho. — Amen.

Druhá kázeň o velebnej večeri Pána.

Modlitba.

Ježiši Kriste, veľká je tvoja láska, ktorú si nám hriešným ľuďom dokázal! Ty si sa nie len človekom stal, aby si našim bratom a Vykupiteľom bol, ale i keď si prestával byť viditeľným medzi nami, zanechal si nám testament v ktorom Ty všetkých, ktorí po Tebe túžia, robíš účastnými a dedičmi svojho tela a krve, dávaš im svoju spravodlivosť, nevinnosť, život večný. Prosíme Ťa úprimne, osvieť rozum náš, aby sme k pravej znalosti o učení vel. več. Pána prišli· Daruj nám vieru, aby sme celým srdcom verili Tvojim slovám. "Totoť jest telo mé. Tento kalich jest tá nová smlouva v mé krvi, kteráž se za vás vylévá", aby nám tá sviatosť k potešeniu a posilneniu slúžila. Prosíme Ťa, popraj nám sily, aby sme pri tejto sviatosti verne ostávali, požehnaj aj dnešňajšej kázni, pre Tvoje zasľúbenie. Amen.

Milí hodovníci stolu Pánovho!

Dnes druhú kázeň slyšíte o sviatosti vel. več. Pána. Nutné je, aby sme toto učenie pravé a pilne rozvažovali a pri ňom pevne ostávali. Nutné je o vel. več. Pána kázať už i z úcty oproti tejto sviatosti, ktorú sám náš Spasiteľ Ježiš Kristus ustanovil. Táto večera bola od pravej cirkve kresťanskej za vysokú, drahú sviatosť považovaná.

Prví kresťania svätili ju skoro každodenne, obzvlášte ale v čas prenasledovania, lebo každodenne boli k smrti pripravení. Pri tejto sviatosti prví kresťania dokazovali lásku jeden oproti druhému. Či chudobní, či bohatí poľúbením preukazovali bratskú lásku jedon oproti druhému. Vel. več. Pána držali za komoru, v ktorej nachádzali duchovné zbroje proti pokúšaniu a všetkému zlému. Držali túto sviatosť za sviecu, ktorá im svetlo vydávala na púšti tohoto sveta.

Veľkú úctu mali pred touto sviatosťou. Žiaden zjavný neverec, bezbožník, nesmel k tej sviatosti pristúpiť. Preto aj pri pohanoch badať bolo úctu proti tejto sviatosti. Po prijatí vel. več. Pána, hovorili veriaci o umučení Kristovom.

Veriaci kresťania ale museli prave pre sviatosť prenasledovanie trpeť, lebo pohania mysleli, keď počuli o vel. več. Pána, že kresťania pri nej jedia a pijú človečie telo a krev. V prvej cirkvi kresťan-

skej o tom falošnom učení ani spomienky nebolo, žeby vel. več. Pána, bola len znakom, pamiatkou tela a krve Kristovej. Neskoršie, keď sa pápež za hlavu cirkve vyhlásil, a tým Kristovi česť odobral, sfalšovali túto sviatosť a urobili z nej omšu, t. j. nekrvavú obeť za hriechy živých i mrtvých.

Skrze reformáciu znova bola táto sviatosť veriacim navrátená. Ale, Bohu žiaľ, táto sviatosť stala sa príčinou veľkej trenice (rozdvojenia) protestanskej cirkve. Jedna čiastka z vel. več. Pána urobila si len znak, pamiatku, smrti Kristovej. Druhá čiastka, cirkev ev. a. v. ostala pevne pri slovách Krista Ježiša. Pán Boh si túto cirkev vyvolil, aby ona mala a hlásala pravé a čistotné učenie o sviatosti vel. več. Pána.

I. Kor. 11, 23—32.

Velebná večera Pána našeho Ježiša Krista.
Vezmeme do pozornosti po
I. úžitok tejto sviatosti a
II. ako sa máme k nej pripravovať.

I.

Nevýmluvný, veľký úžitok a požehnanie dáva Boh vo vel. več. Pána. Cirkevní otcovia túto sviatosť menujú komorou milosti Božej, studnicou života, nebeským chlebom, anjelským jedlom, bránou

neba a veľkým zádavkom spasenia, slncom spravodlivosti, svetlom duše. A právom. Lebo keď my jeme pod spôsobom chleba pravé telo Kristove a pod spôsobom vína pravú krv jeho prijímame, tak sa stávame účastnými Krista Ježiša, jeho zásluh. Ježiš Kristus to najvzácnejšie dobrodenie zasľúbil: odpustenie hriechov. Keď učedlníkom svoje telo podával, riekol: "Totoť jest tělo mé, kteréž se za vás vydáva", a "Tento kalich jest tá nová smlouva v mé krvi, kteráž se za vás vylévá na odpuštění hříchu". Na tú otázku: Čo prospeje takové jedení a pití? odpovedá náš katechismus: "To nám ukazujú tá slová Kristova: Za vás se vydáva, za vás se vylévá, na odpouštení hříchu. Totižto, že nám kajícím pri této svátosti skrze táto slová dáno býva odpouštení hříchu, spravedlnosť, spasení a večný život. Neb kde jest odpouštení hriechu, tu také jest i večný život i spasení." Pri vel. več. Pána nám Boh dáva odpustenie hriechov, Kristovu spravedlnosť, nevinnosť, život a spasenie. Prijíma nás za svoje dietky, za dedičov neba.

Ale či nám Pán Boh to všetko už nedal pri krste svätom? Veď krst svätý nás znovu zrodzuje, dáva nám tiež odpustenie hriechov, život a spasenie, tak prečo nám Boh tie dary aj pri vel. več. Pána dáva? Však smluva krstu svätého na strane Bo-

žej je stála! Pravda je, že sme spasenie už pri krste svätom obdržali.

Pravda je, že čo Boh zasľúbil pri krste sv., to On aj splní; ale tá otázka je, či sme my verní ostali smlúve krstu sv., či sme skrze hriech spasenie neutratili? Vždy, keď sme po krste svätom hrešili, tak sme utratili tie dary, ktoré nám Boh pri krste sv. dal, smluvu krstu sv. sme zrušili. Chceme-li znovu odpustenie hriechov, tak musíme pravé pokánie činiť. Na čo sa máme spoliehať, na čo našu vieru zakládať? Síce na Božej strane smluva krstu sv. je vždy pevná, a skrze pokánie k nej prichádzame; v evanjelium síce slyšíme ten priateľský, laskavý hlas Krista Ježiša: "Navráťte sa a príjmem vás!" ale tiež k tomu dal nám Bob aj vel. več. Pána, ktorá nás najpevnejšie ujišťuje o milosti Božej.

Keď si milý kresťan slabý vo viere a myslíš si: "Ach, či mal by i mne Boh byť milostivý? veď som Ho často hriechom zneuctil a rozhneval." Choď k nebeskej večeri Pána a uslyšíš, že Kristus hovorí: "Za teba som dal svoje telo na kríž, za teba vyliala sa na kríži moja krev na odpustenie tvojich hriechov." Prijmeš pravé telo a krv tvojho Spasiteľa. Či ťa to neuisťuje, že je Boh aj tebe milostivý? Za žiadnu cenu nedaj sa odstrašiť od tohoto potešenia, lebo keď máš telo a krv svojho Spasiteľa, môžeš

istý byť, že sú ti hriechy odpustené. Kto ale myslí, že je vo viere mocný a preto nepotrebuje túto sviatosť, ten nech pomyslí na slová ap. Pavla I. Kor. 10, 12: "A protož kdo se domnívá, že stojí, hledíž, aby nepadl."

Posilnenie vel. več. Pána potrebuje každý hriešnik aby posilnený mohol lepšie bojovať proti hriechu, svetu, satanu, aby korunu víťazstva obdržal.

Keď príjmeme k posilneniu viery, k privlastneniu spravodlivosti Kristovej, pravé telo a krev Jeho, tak Kristov život a Duch je náš a my jeho, preto je nutné, aby sme šli potom po chodníku spravodlivosti, nasledovali príklad Kristov. Ako dobre opatrený strom dobré a mnohé ovocie prináša a je užitočným, tak aj my súc opatrení od Krista, máme dobré skutky robiť k úžitku bližnému. Kristova láska je v nás zapálená; preto máme sa strániť bezbožnosti, dobrý život viesť, v núdzi nezúfať, bližného, áno i nepriateľa milovať a dobre im robiť.

Toto všetko máme činiť k Božej cti a chvále. Boh nám dáva všetky nebeské dary, aby sme Ho ctili, chválili a velebili.

Dnešňajší svätotext nás k tomu povzbudzuje: "To čiňte na mou památku. Nebo kolikráť by ste koli jedli chléb ten a kalich tento pili, smrt Páne zvestujete, dokudž nepřijde." Smrť Kristovu,

že On za nás umrel a vykúpil nás od hriechov, máme zvestovať, kázať, dokiaľ nepríde k súdu živých i mrtvých. Máme jeho umučenie rozjímať, o ňom hovoriť a spievať. Pritom si máme pripomínať, žeby sme viac nehrešili, ale Kristu Pánu milý život viedli.

Pri vel. več. Pána sme všetci jedného tela účastní. I. Kor. 10, 17: „Ponevádž jeden chléb, jedno tělo, mnozí jsme; všickni zajisté jednoho chleba účastni jsme."

Vel. več. Pána stávame sa zrovna pokrevní priatelia a preto sa máme spoločne milovať ako bratia a sestry.

Prijímaním vel. več. Pána dokazujeme, že sa priznávame k pravej cirkvi kresťanskej, že sme jej údovia, a že pri nej chceme i ostať. Veľký a mnohý je úžitok, ktorý nám Pán Boh dáva pri vel. več. Pána. Táto sviatosť je pokrm života, obohacuje chudých a potešujje zarmútených. Pri tejto sviatosti vidíme nevýmluvnú lásku Kristovu proti nám preukázanú.

II.

Keď k velebnej večeri Pána idome, tak myslíme, že tými zovnútornými ceremoniami Bohu slúžime. Nie my, ale Boh nám pri vel. večeri Pána slúži. On dáva nám pravé telo a krv Spasiteľa

nášho, On nás potešuje, posilňuje vo viere, prijíma nás za svoje dietky za dedičov neba. Keď by nás jeden zemský kráľ povolal k večeri do domu svojho, tak istotne by sme to najlepšie a najčistejšie rúcho obliekli a ozdobili by sme sa dľa našej možnosti. Tu nás ale nie zesmký kráľ povoláva, ale ten nebeský, náš Boh, Stvoritel všetkých vecí, aby sme išli do cirkvi jeho k večeri, ktorú On sám pre nás pripravil. Tým je nutnejšie sa pripraviť, aby sme boli hodni tej večere. K tomu nás apoštol Pavel v dnešňajšom svätotexte povzbuzuje slovami:

"Zkusíš tedy sám sebe člověk, a tak chléb ten jez a z toho kalicha pí. Nebo kdož jí a pije nehodne, odsouzení sobě jí a pije, nerozsudzuje těla Páně." V týchto slovách ap. Pavel vypovedal, aby sa zkúsil človek, či je pripravený k vel. večeri Pána, lebo ten, kto je nepripravený, prijme telo a krv Kristovu, vinný bude tela a krve Kristovej, odsúdenie jie a pije, väčší hriech má, a Boží hnev a trest naň príde. A kedy sme my práve pripravení? Obyčajom je, že keď ľudia k vel. več. Pána pristupujú, zdržujú sa od telesného pokrmu a nápoja. To prvšia cirkev kresťanská k tomu cieľu ustanovila, aby k vel. večeri Pána pri dobrej pamäti človek pristúpil. To je pekná zovnútorná kázeň. To ale neurobí jedného človeka práve hodným, lebo to môžu i pokrytci urobiť. Zvykom je, že keď k vel. ve-

čeri Pána pristupujú, ruky si složia na kríž s nábožnosťou. To je pekné a chválitebné. To nás upomína na smrť Kristovu; ale ani to neurobí človeka hodným hosťom. To samé môžu pokrytci a fa rizeova tiež robiť.

Niektorý si pomyslí: "K vel. več. Pána musí sa tak pripraviť, že musí svoj život polepšiť tak, aby žiaden nepovedal, že je hriešny, musí si s dobrými skutkami spravodlivosť u Boha zaslúžiť a tak s ňou k sv. velebnej večeri Pána pristúpiť." Nuž. keď by sa tak niekto pripravil, nehovoril by potom ako onen farizeus v chráme: "Děkuji Tobě Bože, že nejsem jako jiní lidé etc?"

Syn Boží ale volá takto:

"Poďtež pracující
A vy také ubozí,
Těžce úpející
Pod tíží svého hřícha
A svedomí zlého:
Má mysl jestiť tichá.
Já príjmu hříšného."

Na tú otázku: Kto je prave pripravený k vel. sv. večeri Pána odpovedá ctihodný Dr. M. Luther v katechismuse. "Postiti se a telo své pripravovati jest ovšem dobrá zevnitrní ctnosť a kázeň. Ale ten jest práve hodný a pripravený, kdož verí tem

slovům: Za vás se vydáva, za vás se vylévá, na odpouštění hříchů. Kdož pak těm slovům nevěří, aneb o nich pochybuje, ten jest nehodný a nepřipravený; nebo to slovo za vás chce míti pouhé věřící srdce." Vierou buď ozdobený, keď prichádzaš k vel. večeri Pána. Vieru človek nemôže sám sebe dať, ale Boh dáva ju človeku skrze slovo Božie. Tá viera od Boha daná je živá, ktorá dobré skutky prináša. Zkús sa tedy, či máš túto živú vieru. Jestli nie — dnes slyšíš slovo Božie, vyznáš svoje hriechy a svoje neprávosti a On Ti ich pre Krista Ježiša odpustí. On ti dáva Ducha svojho Svätého do srdca tvojho, ktorý v tebe dôveru, spoliehanie, vieru, spôsobí, že pre Krista sú ti hriechy odpustené. Áno, v tejto viere prijal ťa, ako v slávnom rúchu ozdobeného k vel. sv. večery Pána, kde ti Boh sám slúžil a dáva nevýslovné dary. Ty ale Otče nebeský uchovaj jedného každého pred nekajúcnosťou, ale aby každý v pravej a živej viere pristúpil k svätej večeri, ktorú si nám pripravil. Amen.

"Pod'te, vizte místo, kdež ležel Pán."

Mat. 28, 6.

Milá cirkev Kristova!

Každý pohyb života Krista Ježiša je pre nás veľmi dôležitý, lebo každý skutok, ktorý On učinil, slúži k nášmu vykúpeniu. Celý jeho zemský život pozostával z práce a utrpenia za nás. Čo On činil, to bolo za nás, na miesto nás, čo On trpel, to trpel za nás, na miesto nás. "Syn člověka přišel, aby hledal, což bylo zahynulo", tak hovoril sám o sebe. A k tomuto cieľu, hriešnikov spasiť, slúžil každý jeho skutok, každé jeho utrpenie.

I každé miesto, na ktorom sa Kristus Ježiš nachádzal je pre nás dôležité. Síce, keď On po tejto zemi viditeľne chodil, nachádzal sa v stave poníženom, v podobe slúžobníka, nemal zovnútornú podobnosť kniežaťa a mocnára. "Nemaje podoby ani krásy. Viděliť jsme jej, ale nic nebylo viděti toho, proč bychom Ho žadostivi byli,", tak hovoril o Ňom prorok Izaiáš. A predsa, každé miesto, na ktorom sa Kristus nachádzal, svedčí o jeho velebnosti. Prejdime len v duchu do Bethlema, judskej zeme. Toto mestečko nie je síce žiadne kráľovské sídlo, ono je najmenšie medzi tisíci judskými. Tam

v tmavej stajni sa narodil Ježiš Kristus, o ktorom proroci predpovedali a veriaci izraelskí Ho žiadostive očakávali. "Ó by ze Siona dáno bylo spasení Izraelovi." Ale či v tej tmavej stajni v Bethleme nesvieti Kristova velebnosť a sláva? Pohliadnite, ako pastieri na rozkaz anjelov k Nemu spiechajú a ako Mu česť a chválu božskú vzdávajú, ako mudrci od východu pred Nim na tvár padajú a dávajú Mu dary, zlato, kadidlo a mirrhu! Hviezda s neba vysiela svoje papršleky jasné na stajňu, v ktorej sa Ježiš Kristus nachádza. Prejdime v duchu do Nazarétu. To je tiché, malé mestečko v Galilei. Tam Ježiš rástol v mladom veku, v múdrosti a milosti u Boha i ľudí; vo vážnosti Ho mali a jeho múdrosť vzbudzovala pri nich podivenie. To boly papršleky jeho velebnosti, ktoré prerážaly jeho človečenstvo.

Obráťme svoju myseľ k rieke Jordánu. Ján Krstiteľ krstí Krista Pána na jeho rozkaz a hľa, nebo sa otvorilo a hlas zneje s neho: "Totoť jest ten můj milý Syn, v kterémž se mi zalíbilo", a Duch Sv. sostupuje v podobe holubice a ostal na Ňom. Velebnosť jeho zjavil Boh Otec. V Kani Galilejskej na svadbe, spomohol núdznym, premenil vodu na víno a zjavil slávu svoju. V meste Kafarnaum syna kniežaťa kráľovského, slúžebníka stotníka rimského, uzdravil slovom svojim. Na každom mieste, na ktoré vkročil Ježiš Kristus, zjavoval svoju veleb-

nosť a slávu. Keď Ján Krstiteľ svojich učedlníkov poslal ku Kristu s tou otázkou, či je On ten, ktorý prísť mal, Kristus Ježiš ukázal na svoje skutky a riekol im: "Jdouce, zvěstujtež Jánovi, čo slyšíte a vidíte. Slepí vidí, kulhaví chodí, málomocní se čistí a hluší slyší, mrtví z mrtvých vstávají, a chudým evanjelium se zvěstuje". Na púšti, kde sa postil za 40 dní a 40 nocí, premohol pokušiteľa a anjeli prišli a slúžili Mu.

Pohliadneme na Krista Pána na púšti, kde 5 tisíc ľudí s 5 chlebami a dvoma rybyčkami nasýtil! Keď sa nachádzal s učedlníkmi svojimi na búriacom sa mori, pohrozil vetru a moru, stalo sa utišenie veliké. Pri bránach mestečka Naim pohrabný sprievod, dotknutím sa már, zastavil a mrtvému privolal: "Mládenče, tobě pravím, vstaň!" Ten mrtvý vstal a oddal ho matke jeho. V dome Jairusa, škôldozorcu, Kristus Ježiš riekol 12-ročnej zomrelej dievočke: "Talitha kumi", navrátil sa jej život. Alebo pozrime v duchu na Krista Pána, na hrobitove, pri hrobe Lazára, ktorý ležal v hrobe už tri dni. Kristus Ježiš zavolal: "Lazaře poď ven!" Ten mrtvý plný života z hrobu vyšiel.

Nasledujeme-li Krista Ježiša v jeho umučení, i v tom vidíme jeho božskú velebnosť. Keď proti Nemu vyšli do záhrady Getsemane, aby Ho jali a sviazali, na jedno slovo Kristovo, "Já jsem", celá

tá rotta zlostná na zem popadala. A akú trpelivosť a lásku Ježiš Kristus dokázal v svojom umučení!

Ešte na jedno miesto musíme v duchu prejsť, ktoré posiaľ nebolo spomenuté, na ktorom sa zjavila velebnosť Krista Ježiša; na ktorom dokázal sám, že je víťaziteľom nad svojimi nepriateľmi, že títo ako premožení pod jeho nohami ležia. Kde je to miesto? Len niekoľko krokov potrebujeme prejsť s hory Golgata, to je záhrada Jozefa z Arimatie a v nej hrob zo skaly vytesaný, do ktorého Ukrižovaný bol pochovaný Jozefom a Nikodémom. Do toho hrobu všetci v duchu vstúpme! Náš svätotext nás k tomu povzbudzuje slovami: "Poďte, vizte místo, kdež ležel Pán." Keď my toto povzbudenie nasledovať budeme, tak zasvätíme dôstojne sviatok veľikonočný, uslyšíme radostnú zvesť a naše srdce naplní sa radosťou, pokojom, potešením. V tejto hodine vezmeme do pozornosti, to povzbudenie anjela: "Poďte, vizte místo, kdež ležel Pán!"

Toto povzbudenie hovoril jeden anjel k ženám, ktoré prišly vo veľikonočnú nedeľu do hrobu Kristovho. Mená niektorých tých žien sú spomenuté v Písme sv.: Mária Magdalena, Mária Jakubova a Salóme. Ony nasledovaly Pána z Galilee, pod jeho krížom stály, hľadely na jeho umučenie a neodišly prv od Neho, kým jeho strýznené telo s kríža sňaté a do hrobu vložené nebolo. Toho všetkého boly

svedkami. Potom sa navrátily do mesta a pripravovaly balsám a iné vonné veci, aby telo Ježišovo zabalsamovaly, ako v obyčaji bolo u národa Izraelského. Keď deň sobotný prešiel, pri východe slnka šly k hrobu Kristovmu. Láska k tomu Ukrižovanému ich k tomu nútila. Nemohly sa od Neho odlúčiť. Cestou sa shováraly, ako by do hrobu vnísť mohly, lebo kameň veľký na dverach hrobových privalený bol. Keď sa ale k hrobu priblížily, videly, že bol kameň odvalený. Vnišly do toho zo skaly vytesaného hrobu, Toho ale, ktorého hľadaly, nenašly tam. Uzrely v hrobe dvoch anjelov. Jeden z nich hovoril k nim: "Nebojte se vy, neboť vím, že Ježiše ukřižovaného hledáte. Neníť ho tuto; nebo vstalť jest, jakož předpověděl." Po týchto slovách vyzval ten anjel tie ženy, aby si obzrely hrob Kristov: "Poďte, vizte místo, kdež ležel Pán."

Hrob Krista Ježiša je pre nás veľmi dôležitý. To miesto je pre nás sväté. To vyzvanie, alebo povzbudenie anjela i my si privlastníme a v duchu zamiešajme sa medzi tie pobožné ženy v hrobe Kristovom. Viďme i my to miesto, na ktorom Pán ležal! Koho tam spatrujeme? Ježiša ukrižovaného? Toho by sme tam daromne hľadali. Čo hľadáme živého medzi mrtvými? "Neníť ho tuto; nebo vstalť jest, jakož předpověděl," tak často skrze prorokov, On sám, a to hovorí i anjel v jeho hrobe. Jób, keď

jeho telo pokryté bolo vredami, hovoril: "Vím, že vykupiteľ můj živ jest."

Dávid kráľ hovorí o Kristovi v Žalme 16: "Nebo nenecháš duše mé v pekle (hrobe), aniž dopustíž svatému svému viděti porušení." Sám Ježiš Kristus riekol Židom: "Zrušte chrám tento, a ve třech dnech zase vzdělám jej." On hovoril o chráme tela svojho. "Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mne, byť pak i umřel, živ bude." Učedlníkom svojim riekol Kristus Ježiš· "Aj, vstupujeme do Jeruzaléma a Syn člověka vydán bude předním kněžím a zákonníkům, a odsoudí ho na smrť. A vydadiť jej pohanům ku posmívání a k zbičování a ukřižování, ale třetího dne z mrtvých vstane." Tieto proroctvá sú potvrdené. V tretí deň po ukrižovaní nebolo Ho v hrobe, vstal z mrtvých. Usmrtený žije, zdanlive premožený je víťaziteľom. Smrť, peklo, hriech premohol.

Krista Ježiša nevidíme v tom hrobe, a koho v ňom spatrujeme? Najsamprv toho, kto s nami v tom hrobe hovorí, jednoho anjela. Anjel v hrobe! Či je to nie podivné? Ten anjel má podivuhodnú postavu. Jeho postava sa jasá ako blesk, jeho rúcho biele, ako sneh. Temnota hrobová obrátila sa v jasné svetlo, ktorého papršleky oslepujú naše zemské oko. Aká nebeská sláva okrašľuje ten hrob! A aká kázeň ozýva sa v tom hrobe? "Nebojte se vy,

nebo vím, že Ježiše, toho ukrižovaného hledáte, vstalť jest, neníť ho tuto.'' Hrob je pevnosťou smrti, toho najukrutnejšieho tyrana, ktorý panuje na celom svete. Či nevrhá smrť jedného každého smrteľníka do svojej pevnosti hrobu. Nie len najbiednejšieho žobráka, ale i kvetúci život dieťaťa a v plnom kvete zdravého mladíka, alebo pannu, všetkých smrť vrhá do hrobu, a z tej tvrdze, smrť z hrobu je zapúdená a anjeli jej miesto zaujali a kážu v ňom slová o vzkriesení a živote. Podivuhodný hrob!

Tento hrob je naplnený i podivnou a príjemnou vôňou. Žiaden zápach mrtvoly v ňom človek nečuje. Lebo Toho, ktorý v tomto hrobe ležal, telo nevzalo porušenie, nesprάchnatelo. On umrel, toho dôkazom bola jeho zbľadnutá tvár na hore Golgata, bodnutie kopijou v bok jeho, z ktorého vytiekla voda a krv. Že opravdive umrel, o tom vydali svedectvá i žoldnieri. Ale spráchnatenie jeho svätého tela v hrobe sa nedotklo. V tom hrobe je inakšia vôňa ako porušenia a spráchnatenia. Vôňu príjemnú vydáva myrrha a aloe, s ktorým bolo pokropené rúcho, prestieradlá, v ktorých bolo telo Kristovo obvinuté. A potom tie vonné veci a masti, ktoré priniesly ženy! Boli ste už v jednom stavisku, v ktorom sú samé ruže a ľalije, z ktorých vychádza príjemná vôňa?

Toto je síce len slabé porovnanie s vôňou v hrobe Kristovom. Spomenul som prykrývadlá, v ktorých bolo telo Kristovo obvinuté. A aj hľa, tam ležia v hrobe, na boku položené. Ten z mrtvých vstatý nevzal ich so sebou. Znovu k životu vzkriesený, nepotrebuje viac smrteľné rúcho nosiť. Prestieradlo, ktoré bolo okolo jeho hlavy obvinuté, bolo zvinuté a položené na inom mieste. Lebo ten z mrtvých vstalý, nepotreboval viacej prestieradla, zemského rúcha.

Ešte raz pozrime do toho hrobu. Pohľaďte, ten hrob je otvorený, kameň je odvalený, dvere sú otvorené. V iných pádoch hrob je vždycky mocne zatvorený, i taký, ktorý je v skale vytesaný. Ale tento hrob, žalár smrti, je otvorený. Síce ten z mrtvých vstalý nepotreboval otvoriť hrob, On ho môhol i bez toho opustiť. Anjel odvalil ten kameň a urobil vchod i východ z toho hrobu slobodným. Strážcovia toho hrobu s hrúzou a bázňou opustili to miesto.

My sme si tedy hrob Spasiteľov obzreli, ako nás k tomu ten anjel povzbudzuje: "Poďte, vizte místo." Pozrime ešte raz do neho! Žiadneho mrtvého niet v ňom, len anjel v nebeskej postave a v svetle. Jeho rúcho sa skvie; z jeho úst slyšíme slovo o vzkriesení Kristovom. Prestieradlá vzkriese-

ného vidíme v tom hrobe ležať'. Ten hrob je otvorený, že každý doň vnísť' a z neho vínsť' môže. V tom hrobe našú dušu neobkľučuje bázeň a strach, ale radosť', príjemnosť', tak že musíme zvolať': Pane, tu je dobre! Amen.

Veľkonočné potešenie.

Milí bratia a milé sestry v Kristu Ježiši!

Kto je v zármutku, potrebuje potešenie.

Boh navštevuje veriacich zármutkom, ale ich aj potešuje, nenecháva ich zúfať', zahynúť'. Na pobožnom Jóbovi máme v tom jasný príklad. On bol mužom úprimným, bohabojným, vystríhal sa zlého. Mal sedem synov, tri dcéry a dočasného majetku mnoho. — Jednoho dňa utratil celý majetok: nepriatelia zbili jeho statok a čo pozostalo z majetku, to oheň znivočil.

Toho samého dňa dietky jeho shromaždené boly v dome najstaršieho jeho syna. — Na dom oboril sa prudký vietor, vyvrátil ho zo základov a všetkých desať dietok Jóbových bolo usmrteno.

Čo robil Jób v tomto veľkom zármutku? Snáď zúfal? — Cítil zármutok, ale v pevnej dôvere v Boha, pokorne hovoril: "Hospodin dal, Hospodin tiež

odňal, buď požehnané meno Hospodinovo." Na Jóba prišlo i iné súženie. Celé telo mal pokryté vredmi, znášal hrozné bolasti. Vlastná žena ho oslovila: "Ešte vždy trváš vo svojej úprimnosti? Zloreč Bohu a umri!" Jób jej ale odpovedal: "Hovoríš ako jedna z bláznivých (hovorievala). Či len dobré veci od Boha brat' budeme, zlých nebudeme prijímať?" — Jeho telo tak ranami pokryté bolo, že ľudia nemohli naň pozreť, odvracali sa od neho. Jeho priatelia, keď ho prišli navštíviť a uzreli ho, z ďaleka hlasno plakali. Bratia a priatelia opustili ho, zabudli naň; slúžobníci nevyslyšali prosbu jeho, odvrátili sa od neho.

V takomto veľkom kríži, súžení nachádzal sa Jób. — Mnohí kresťania v podobnom položení by zúfali. Zaiste, každý veriaci kresťan by zúfal v súžení, keď by nemal potešenia, posilnenia. — Boh nám dáva potešenie a silu v súžení. Veriaci kresťan volá: Pán Boh je moja sila a dúfanie, potešenie, v každom mojom zármutku; ja v jeho moci, vo dne i v noci, hľadám pomoci! — Čím sa potešoval Jób vo svojom súžení?

"Viem, že Vykupiteľ môj živý je!" Týmito slovami potešoval sa Jób. On vyznáva svojho Vykupiteľa, ktorým sa on potešoval, že ho vykúpi a osvobodí od hriechov: smrťou a umučením, ale že Vykupiteľ neostane v hrobe, smrť premôže, z mrt-

vých vstane. Ako Jób půdený súc Duchom Svätým, vyznával tak sa i stalo. Čítali a slyšali sme o umučení, smrti a pohrabe nášho Spasiteľa, ale aj radostnú kázeň anjela: "Vstalť jest, niet ho tu!" Aj, miesto, kde ho boli položili. Choďte a povedzte učedlníkom jeho aj Petrovi, že Vás predíde do Galilee — tam ho uzriete, ako "vám oznámil."

Vzkriesením Ježiša Krista, v svojom súžení potešoval sa Jób. — On hovoril: "Viem, že Vykupiteľ môj živý je, ktorý ma od hriechov osvobodil a očistil, On ma osvobodí a očistí od mojej ťažkej nemoci, vysvobodí z môjho súženia." Že Ježiš Kristus z mrtvých vstane, Jób dokazuje takto: "Viem, že v deň najposlednejší nad prachom sa postaví." —

Ježiš Kristus, ktorý umrel a vstal z mrtvých, v najposlednejší deň, súdny, príde viditeľne na oblakoch nebeských, v sprievode svätých anjelov, postaví sa nad hroby a na jeho hlas, hroby sa otvoria a mrtví vstanú, ako sámKristus hovorí u Mar. 13, 26: "A tehdážt'uzří Syna človeka, an se béře v oblacích s mocí velikou a s slávou." A Pavel apoštol hovorí u I. Tess. 4, 16: "Nebo sám ten Pán s zvukem ponoukajícím, s hlasom archanjela s trubou Boží sstoupí s nebe, a mrtví v Kristu vstanou nejprvé." — To telo, ktoré sa v prach obrátí, Kristus vzkriesi. Jób hovorí: "A keď by kožu moju a telo červy zvrtaly, však vždy v tele svojom uvidím Bo-

ha. Ktorého ja uzrem sebe a oči moje spozorujú Ho — a nie iný, akokoľvek zhynula ladvina moja vo vnútornosti mojej.'' V týchto slovách Jób hovorí, že keď jeho kožu i telo červy zvrtajú, keď jeho telo v prach sa obrátí, predsa že v tom samom tele, tými istými očami uzre Boha, poneváč v prach obrátené telo, Kristus vzkriesi. Pavel apoštol u I. Kor. 15. vysvetľuje z mrtvých vzkriesenie tela na základe semena, zrna, ktoré je zasiaté do zeme, kde zhnije a predsa z toho zhnitého zrna vyrastie nové semeno, zrno. Keď je to možné, možné je u Boha aj to, že z prachu naše telo vzkriesi. A tým sa Jób potešoval, hovoriac: ''Teraz moje telo nemoc ranila, ale nielen nemoc, ale aj červy telo zvrtajú, ktoré sa v prach obráti. — Keď si na to pomyslím, mám to potešenie, že môj Vykupiteľ žije, že On sa nad prachom môjho tela postaví, vzkriesiac ho, a potom nemoc, červy, porušitelnost' nebudú mat' prístupu k telu môjmu·''

''Žije Ježiš Boh, môj Pán,
i ja budem s Ním žit' večne;
z hrobu prejdem v jeho stán,
preto ľahnem doň bezpečne:
Kde je hlava, tam je úd,
to je prirodzený súd.''

Tým sa potešujeme i my v našom trápení, súžení, keď telo naše nemoc zmorí, zrak nám zoslabne. Keď pomyslíme na svoj tmavý hrob, v ktorom naše telo zvrtané bude červami a v prach sa obráti, budeme istí, že Vykupiteľ náš je živý, ktorý nás vzkriesi v deň najposlednejší a s osláveným telom a dušou prijme nás do života večného. Jób potešoval sa vo svojom súžení životom večným, že vo svojom tele uzre Boha a očima bude hľadeť na Neho. Hľadenie na Boha, na jeho podstatu, je najväčšia radosť, slasť' a sláva života večného. Žiaden človek na zemi nevidel Boha v celej jeho podstate; Boh je svätý a človek hriešný.

Jób nehovorí, že na tejto zemi uzre Boha, ale keď už červy telo jeho zvrtajú, to jest, keď zomre a Kristus vzkriesi telo jeho, potom uvidí Boha v tele svojom. — Úplne čistý od hriechov, svätý a spravodlivý pre Ježiša Krista, príde veriaci do života večného a najväčšia slast', radost' a sláva je v tom, že uvidí Boha. Jób túžobne očakával osvobodenie zo súženia a hľadenie na Boha, potešujúc sa: "Nielen mojich desať dietok uzrem, ale nadovšetko spatrím Boha. Žiadne súženie nebude ma viac trápit'. Tam smrt' nepanuje, tam niet žiaľu a kvílenia."

Tak máme sa potešovat' aj my, že našich milých, ktorých bezdušné telá sme do zeme položili, v

spoločnosti Boha uvidíme, radujúc sa s nimi, na veky živí budeme.

"Dej nám to Ježiši Kriste, — jenž si nás vykúpil zaiste z moci ďábla, smrti večné, — bychom s Tebou byli věčne! Amen.

Vstúpenie Ježiša Krista na nebesá.

Marka 16, 19.

V Kristu Pánu milí!

V deň Nanebevstúpenia Ježiša Krista, nevýmluvne veľkú radosť' cítia veriaci kresťania v srdciach svojich. To je deň radosti, lebo Ježiš Kristus kráľ milosti, vstúpil na nebesá. To je deň oslavovania jeho víťazstva nad hriechom, smrťou a pekelnou mocnosťou. Už veriaci Starého zákona radovali sa tomu dňu, ktorý im proroci predpovedali, ako deň radosti. Žalmista v 47. Ž. hovorí nasledovne: "Všickni národové plésejte rukama; trubte Bohu hlasitým prozpěvováním. Vstoupil Bůh s troubením, Hospodin s zvukem trouby. Žalmy zpívejte Bohu, zpívejte; zpívejte žalmy králi našemu, zpívejte. Nebo kráľ vší země Bůh jest, zpívejte žalmy rozumně. Králuječ Bůh nad národy, Bůh sedí na trůnu svém svatém."

Táto radost' len vtedy naplní naše srdce, keď prave poznáme veľkú slávu a nebeské požehnanie, ktoré pochádza zo vstúpenia Ježiša Krista na nebesá.

Práve preto, že neporozumeli tomu učedlníci Kristovi, zarmútili sa nad tým, keď im Ježiš hovoril o svojom umučení, smrti, vzkriesení a vstúpení na nebesá. Tento zármutok pri učedlníkoch, povstal z ich slabej viery. Ale hľa, keď Ježiš Kristus z mrtvých vstal, osvietil ich rozum, tak všetok ich zármutok obrátil sa v radost'. Táto radost' ostala pri nich aj vtedy, keď sa Kristus Ježiš od nich odobral a na nebesá vstúpil. Práve vtedy ich radosť vzrástla. lebo čítame u Luk. 24, že sa navrátili do Jeruzalema s veľkou radost'ou.

Tak aj dnes tento sviatok je sviatkom nie zármutku, ale radosti, a tým viac sme povzbudení k radosti, lebo sme istí, že Ježiš Kristus vstal z mrtvých a vstúpil na nebesá. O tom nás učí dnešňajší svätotext.

Marka 16, 19:

"Když pak jim odmluvil Pán, zhúru vzat jest do nebe, a sedí na pravici Boží."

Na základe dnešňajšieho evanjelium s pomocou Ducha sv. budeme tú otázku rozjímat':

Prečo sa máme z Kristovho Nanebevstúpenia radovat'?

I. Lebo tým slávil vít'azstvo nad nepriateľmi,

II. toto vít'azstvo nám dáva a

III. sedí na pravici Božej.

I.

Slávne vstúpenie Ježiša Krista na nebesa pôsobí veriacim veľkú radost', lebo vedia, že tým ich Spasiteľ slávil triumf nad svojimi nepriateľmi. Kristus Ježiš je hlavou veriacich a Kráľom, oslávený a povýšený je nadovšetko, pri ňom sa splnily jeho slová: "Kto sa nonižuje, býva povýšený." Ježiš Kristus sa ponížil, lebo On najvyšší a najmocnejší, stal sa poníženým, núdznym. On opustil trón radosti a slasti a prišiel do plačlivého údolia tohoto sveta a to len preto, aby za nás trpel a vykúpil nás k životu večnému. My sme rozjímali o jeho umučení a smrti, že Ježiš Kristus bol posmievaný, upľuvaný, na kríž pribitý a do hrobu vložený. Boh otec Ježiša Krista ale povýšil, ako prorok Izaiáš to predpovedal: "Z úzkosti a z soudu vyňat' jest, a protož rod jeho kdo vypraví?" To sa splnilo pri jeho vzkriesení, že Ježiš Kristus je povýšený. Dnešňajšie evanjelium nám hovorí: "Když pak jim odmluvil Pán, vzhůru vzat jest do nebe, a sedí na pravici Boží."

Boh otec oslávil Syna jeho nie len tým, že Ho z mrtvých vzkriesil a tak sa dokázal byt' vít'aziteľom nad nepriateľomi, ale oslávil Ho i na nebe vstúpením. Ježiš Kristus oslavený je dľa svojej ľudskej prírodzenosti, vzal berlu panovania nad celým svetom. Boh Otec Mu položil korunu slávy nebeského kráľovstva. Posadil Ho na pravicu svoju, ako druhý žalm hovorí: "Ját' jsem ustanovil krále svého nad Sionem, horou svatou mou. Požádej mne, a dámt' národy, dědictví tvé, a končiny země, vladařství tvé." Kristovo vstúpenie na nebesá je slávny triumf, kráľovský pochod do Jeruzalema. Ako za starých časov vít'azi po skvelom boji, šli slávnostne do mesta a viedli sebou zajaté kniežatá a korist', tak aj náš nebeský kráľ tiahnul vít'azne do nebeského mesta. Svojich nepriateľov viedol zajatých, pekelné mocnosti, ako apoštol Pavel hovorí ku Kol.: "A obloupil knížat'stva i moci, vedl je na odivu zjevne, triumf slaviv nad nimi skrze nej." Aby sme sa tým lepšie tešili, tak sa to stalo na tom samom mieste, na hore Olivetskej, kde v svojom umučení, ako červík sa zvíjal od bolesti, kde mu krupaje krve padaly s jeho obličaju, práve s toho miesta, na kráľovskú a Božskú slávu bol povýšený, kde Božia prchlivost' pre naše hriechy Ho obklúčila, kde bol bez potešenia, kde Ho anjel začal potešovat', s toho miesta v sprievode anjelského spevu vstúpil na trón nebe-

skej velebnosti. Tam, kde trňovú korunu niesol, vzal korunu a berlu nebeského kráľovstva, posadil sa na pravici Boha Otca, panuje s nekonečnou mocou a velebnosťou nad všetkými nepriateľmi i nad celým svetom.

Nuž či nemá nás to povzbudiť k radosti a chváleniu Pána našeho Ježiša Krista? Nie len Kristovo víťazstvo má nás k radosti povzbudiť, ale tiež i to, že On nám dáva svoje víťazstvo.

II.

My musíme do pozornosti vždy brať to, že Ježiš Kristus je prostredník všetkých ľudí a tak i náš Vykupiteľ a Spasiteľ. Čo On trpel, vybojoval, to On za nás trpel, nám to vydobyl. On ako pravý Dávid bojoval s pekelným Goliášom, toho boja v Ňom sme boli aj my účastní. Keď Dávid zvíťazil, celý národ Izraelský zvíťazil s ním. Keď Kristus Ježiš v súde Božom trpel muky, tak i my trpeli sme s Ním. Keď On ale po svojom slávnom vzkriesení víťazstvo vydobyl nad nepriateľmi, tak sme my v Ňom všetkých svojich nepriateľov premohli. Práve tak je to i s jeho vstúpením na nebesá. Pre nás na nebesá vstúpil, pre nás slávny triumf slávil. Ako náš námestník za panovníka povýšený je na veky nad našimi nepriateľmi. Preto jeho triumf je náš triumf, jeho panovníctvo je naše panovníctvo. Dá-

vid kráľ spieva v Žalme 68: "Vstoupil jsi na výsost, jaté si vedl vězně, vzal jsi dary pro lidi." Keď Eliáš mal byt' vzatý do neba, hovoril k svojmu učedlníkovi Elizeusovi, aby pýtal od neho čo chce, prv než bude do neba vzatý. A hľa, tu je viac ako Eliáš! Tu je sám panovník, Večný, Včemohúci, Vševedúci, ktorý sa posadil na pravicu Boha Otca a nesmierne veľké mnohé dary ľuďom dáva a ten prvý je, že im dáva svoje vít'azstvo a triumf za ich vlastné. Ako On, tak všetci jeho vykúpení bratia, veriaci, nepriateľov: hriech, smrt' a diabla, pod nohami premožených majú a z oslobodenia svojho sa radujú.

Lebo práve od týchto nepriateľov, hriechu, smrti diabla, pochádza všetka nerest', súženie, nepokoj, plač, kvílenie a všetko zlo na tomto svete. A v moci týchto nepriateľov sme boli. Ale Ježiš Kristus ich premohol a nás z ich moci oslobodil a nám veriacim svoje vít'azstvo dal. My veriaci sme vít'azitelia nad hriechom, smrťou a diablom, lebo vierou prijímame od Krista jeho víťazstvo. K tejto viere prichádzame skrze počúvanie sv. evanjelium. Kristus Ježiš vydal ten rozkaz učedlníkom svojim: "Jdouce po všem světě, kážte evanjelium všemu stvoření." Kristus Ježiš tedy chce, aby každý veril v Neho a skrze vieru obdržal jeho víťazstvo.

Ajhľa, milí kresťania, máme tedy príčinu radovať' sa, lebo Kristovo víťazstvo je naše! Čo nás môže tedy prestrašiť? Vierou v Krista sme milé dietky Božie. Naši nepriatelia nás môžu pokúšať', ale nemôžu premôcť a nad nami panovať, lebo Kristus Ježiš a Jeho Duch Svätý v nás panujú nad nimi. Síce nás pokúša hriech, zlé žiadosti, ale sme vierou spojení s Tým na nebe vstúpeným a Ten nám dáva silu k potlačeniu hriecha. Síce naplňuje nás bázňou zákon, že sme ho nesplnili, ale náš Spasiteľ ho úplne splnil a preto lev rvúci obchádza okolo nás a hľadá koho by zožral. "Než háji nás rek údatný, Jejž Bůh nám dal k spasení atď." On potrel hadovi hlavu. Síce nás môže smrť' a peklo prestrašiť' a hroziť' nám večným zatratením, ale Ježiš Kristus náš Spasiteľ, smrť' premohol, brány pekla zatvoril a nám dvere do rája nebeského otvoril, tak že keď sa aj dočasná smrť' priblíži, nezomreme, ale s Kristom naším Spasiteľom na veky žiť' budeme v nebeskom kráľovstve.

III.

"A sedí na pravici Boží." V týchto slovách evanjelista Lukáš nám hovorí, že Ježiš Kristus, ktorý slávnostne na nebesá vstúpil, posadil sa na pravicu Božiu. Pod pravicou Božou nemáme rozumeť' pravú ruku Božiu, lebo Boh je nie človek, žeby mal telo a krv.

Ježiš Kristus v evanjeliume Ján. 4, 24. hovorí: "Bůh duch jest." Apoštol Pavel II. Kor. 3, 17. hovorí: "Nebo Pán jest Duch." Poneváč je Boh Duch, nemôže mat' telo a krv, ako my, a predsa zneje v dnešňajšom svätotexte, že sa Kristus Ježiš posadil na pravicu Božiu.

Pod rukou Božou máme rozumet' všemohúcnost Božiu.

Prorok Izaiáš 59, 1. hovorí: "Aj, nenít' ukrácená ruka Hospodinova." Ďalej 48, 13: "Má zajisté ruka založila zemi, a pravice má dlaní rozměřila nebesa!" IV. Moj. 11, 23. Pán Bůh mocnou rukou vyviedol národ Izraelský z Egypta. Písmo sväté nám Boha predstavuje a vysvetľuje v podobenstvách.

Pravá ruka človeka je mocná k práci, obrane a pravou rukou obyčajne dávame milodary núdznym. Boh je všemohúci. On nás svojou všemohúcnost'ou pri živote udržuje, ochraňuje pred všetkým zlým a nasycuje štedrou rukou svojou všetky živočichy na zemi.

Keď Štefana mučedlníka židia pred súd predviedli a falošne naň žalovali, vtedy on (Skut. Ap. 7, 56.) zvolal: "Aj, vidím, nebesa otevřená a Syna človeka stojícího na pravici Boží." Týmito slovami im riekol: Ježiš Kristus, ktorého ste, ako slabého človeka, na drevo kríža pribili a ktorý do hrobu vlo-

ženy bol, ale i zmrtvých vstal, vstúpil na nebesá, sedí na pravici Božej, má všemohúcnost', On príde k súdu živých i mrtvých a trestat' vás bude pre vaše zlé skutky. Židia ale zapchali uši svoje, žeby nepočuli, že je Ježiš Kristus všemohúci.

Pod pravicou Božou máme rozumet' všemohúcnost' Božiu. Túto "všemohúcnost' Božiu" Ježiš Kristus, ako človek prijal a posadil sa na trón velebnosti Božej a panuje nad všetkým stvorením na nebi i na zemi. Kristu Pánu dána je všeliká moc na nebi i na zemi. Efez. 1, 20—22: "Posadiv na pravici své na nebesích, vysoce nade všecko knížatstvo, i mocnosti, i moci, i panstvo, i nad každé jméno, kteréž se jmenuje, netoliko v věku tomto, ale i v budoucím. A všecko poddal pod nohy jeho, a jej dal hlavu nade všecko cirkvi." Filip. 2, 8—11: "A v spůsobu nalezen jako člověk, ponížil se, poslušný byl až do smrti, a to smrti kríže. Protož i Bůh povýšil ho nade vše, a dal jemu jméno nad každé jméno, aby ve jménu Ježiše každé koleno klekalo, těch, kteříž jsou na nebesích, a těch, kteříž jsou na zemi, i těch, kteříž jsou pod zemi, a každý jazyk aby vyznával, že Ježiš Kristus jest Pánem v slávě Boha Otce."

Ježiš Kristus je všemohúci a to nás má k radosti povzbudit'. On nás chráni pred našimi nepriateľmi, udržuje nás v svojom kráľovstve milosti, cir-

kvi krest'anskej k životu večnému. On je s námi po všetky dni až do skonania sveta.

A nie len, že nás On všemohúcnost'ou chráni pred všetkým zlým, ale On i oroduje za nás u Otca svojho nebeského, ako apoštol Pavel k Rim. 8, 34. hovorí: "Kterýž i na pravici Boží jest, kterýž i oroduje za nás." Prosí Otca svojho nebeského, aby nepatril na naše hriechy a neprávosti, ale na Jeho nevinné umučenie a smrt' ukrutnú a pre Neho, a pre jeho zásluhy, že by nás prijal za svojich a povýšil i nás do kráľovstva nebeského.

I my slávnostne v sprievodu svätých anjelov, keď hodina smrti našej sa priblíži a vo viere ostaneme, vstúpime do kráľovstva nebeského a tam s Kristom Pánom, naším Spasiteľom, budeme kráľovat' vo večnej spravodlivosti, nevinnosti a sviatosti. Ježiš Kristus, (Ján. 14,). 3.) hovorí nám: "V domě Otce mého příbytkové mnozí jsou. Byt' nebylo tak, pověděl bych vám. Jduť, abych vám připravil místo. A když odejdu, a připravím vám místo, zase přijdu, a poberu vás k sobě samému, abyste, kde jsem já, i vy byli." Amen.

Tela z mrtvých vzkriesenie.

Milosť Pána nášho Ježiša Krista, láska Božia a účastenstvo Ducha svätého buď s vámi. Amen.

Nábožné kresťanské shromaždenie!

Rýchla pominuteľnosť času oznamuje nám, že sme my len príchodzí a hostia na tomto svete, že nemáme miesta zostávajúceho. Lebo koľkí boli zdraví a silní a dnes — odpočívajú v tmavej zemi. Nejeden otec alebo matka s horkými slzami odprevádza svojho milého synáčka alebo dcérku do matky zeme; mnohých rodičov vyrvala smrť z kruhu plačúcich dietok. Rozpomíname sa na svojich milých v Pánu zosnulých, čo nás upomína i na hodinu našej smrti. "Před večerom můž jináč býti, nežli bylo dnes v čas ranní, a v našom celém živobytí, bázni smrti sme poddaní." V tomto zármutku, keď si pomyslíme na našich milých zosnulých a na svoju vlastnú smrť, by sme zúfali, keďby sme nemali žiadneho potešenia, ale Pán Boh milostivý a dobrotivý nás obdaril nádejou nevýmluvného potešenia. Zjev. Jána, 14, 13. "Blahoslavení jsou od této chvíle mrtví, kteří v Pánu umírají. Duch zajisté dí jim, aby odpočinuli od prací svých, skutkové pak jejich jdou za nimi." Ján., 6, 40, "A totoť jest vůle toho,

kterýž mne poslal, aby každý, kdož vidí Syna a věří v něho, měl život věčný. A jáť jej vzkřísím v deň nejposlednější.'' Tela z mrtvých vzkriesenie a život večný je našim potešením pri rozpomienke na našich milých zosnulých a na hodinu našej smrti. Tým sa potešovali Adam a Eva, keď v hriech upadli a Boh riekol: ''Nebo prach jsi a v prach se navrátíš.'' Tým sa potešoval Abraham, keď mu Boh rozkázal, aby obetovaľ Izáka, syna svojho jediného. Abrahám veril, že Boh je všemohúci, že On môže jeho syna i z popola vzkriesiť; lebo Boh zasľúbil, že v Izákovi požehnané budú všetky národy na svete. Tela z mrtvých vzkriesením a životom večným potešoval sa Jób, keď hovoril 19, 25—27: ''Ačkoli já vím, že vykupiteľ můj živ jest, a že v deň nejposlednější nad prachem se postaví. A ač by kůži mou i tělo červi zvrtali, však vždy v těle svém uzrím Boha. Kteréhož ja uzrím sobě a oči mé spatří jej, a ne jiný, jakkoli zhynula ledví má u vnitrnosti mé.''

Viera v tele z mrtvých vzkriesenie a život večný je i našim potešením pri rozpomienke na našich milých zosnulých a na hodinu smrti našej. K tomu povzbudzuje a o tom nás poučuje i dnešňajší sväto-text.

I Tess. 4, 13—18.:

Nechcit' pak, abyste nevěděli, bratří o těch, kteříž zesnuli, abyste se nermoutili, jako i jiní, kteříž naděje nemají. Nebo jakož veríme, že Ježiš umrel, a z mrtvých vstal, takt' Bůh i ty, kteríž by zesnuli v Ježíšovi přivede s ním. Toto zajisté vám pravíme slovem Páně, že my, kteríž živi pozůstaneme do příchodu Páně, nepředejdeme těch, kteríž zesnuli. Nebo sám ten Pán s zvukem ponoukajícím, s hlasem archanjela a s troubou Boží sstoupí s nebe, a mrtví v Kristu vstanou nejprvé. Potom my živí pozůstavení spolu s nimi zachváceni budeme do oblaku, vstříc Pánu v povětří, a tak vždycky se Pánem budeme. A protož potěšujte jedni druhých těmito slovy.''

Tela z mrtvých vzkriesenie a život večný je našou nádejou potešovania.

Túto nádej zakladáme,

I. na tom, že smrt' veriacich je pripodobnená snu,

II. na smrt' a vkriesenie Kristovo,

III. na príchod Kristov k súdu a

IV. že vždy s Pánom budeme.

I.

''Nechcit' pak abyste nevěděli, bratří o těch, kteríž zesnuli.'' Týmito slovami začína apoštol Pa-

vel svoju epištolu, on chce veriacich krest'anov poučit', aby v známosti a múdrosti rástli. On nás učí o tých, ktorí nám milí boli a na ktorých sa často rozpomíname, ktorí zosnuli v Pánovi. Prečo nás apoštol Pavel poučuje "Abyste se nermoutili, jako i jiní, kteríž náděje nemají." On nás potešuje, aby sme nermútili za tými, ktorí zosnuli. Síce naše srdce je nie kamenné; keď odprevádzame svojich milých do matky zeme, tak nejednu horkú slzu vyroníme nad rakvou a hrobom. Sami učedlníci Kristovi zarmútení boli, keď sa Ježiš od nich lúčil k svojmu umučeniu a k smrti. Ježiš Kristus ich potešoval: "Nermutiž se srdce vaše." Sám Ježiš Kristus, keď prišiel k hrobu Lazára, ktorého miloval: "I zaplakal Ježiš." (Jan. 11, 35.)

Pavel apoštol nám hovorí, aby sme sa nermútili, "jako i jiní kteríž nádeje nemají," neveriaci, ktorí zúfajú, keď smrt'ou Boh povoláva tých, ktorých milovali. My, ktorí máme nádej, vieru v Krista Ježiša, nemáme zúfat' a snád' preto Bohu zlorečit' a od Neho odstúpiť, keď povoláva našich milých do večnosti, lebo my máme nádej, že naši milí len "zesnuli", ich smrt' je len sladkým spánkom. Izaiáš 57, 2: "Že dochází pokoje, a odpočíva na ložci svém, kdožkoli chodí v uprimnosti své." Pred spánkom nemá žiadon človek strach a bázeň, tak my veriaci krest'ania nemáme sa bát' smrti. V spánku

zbavený je človek všetkej neresti, súženia, nešt'astný sa cíti byt' št'astným, núdzný bohatým, nemocný necíti boľast', zarmúteného netrápi plač a kvílenie v zármutku, utisknutý a prenasledovaný necíti v spánku žiadneho utrpenia, slabý v spánku sa posilní a čerstvý zase vstane, tak práve naši milí zosnulí v Pánu odpočívajú v hrobe, ako na mäkkom lôžku, oslobodení sú od všetkého súženia a nerestí, žiadna nemoc, žiadna boľast' ich netrápi, netrpia posmech, prenasledovania, nenávist' od bezbožného sveta, pokojne odpočívajú až raz z mrtvých vstanú.

Co jste tedy hrobové ve záři vzkříšení? Nic, než odpočinkové, na nichž v utíšení- od prací časnosti všickni verní spočinou, strasti kříže pominou, pak vstanou k večnosti.

Ježiš Kristus, keď bol povolaný k mrtvej dcére Jairusa vtedy riekol: "Neumřela děvečka, ale spí." V mestečku Betanii umrel Lazár, ktorého Kristus miloval, i riekol Ježiš Kristus ku svojim učedlníkom: "Lazár, přítel náš spí, ale jdut', abych jej ze sna probudil." Nermútme sa nad tými, ktorí zosnuli.

Vy rodičovia, ktorí ste oplakali svoje milé dietky, vy dietky, ktoré ste horké slzy vylialy nad rakvou a hrobom vašich milých rodičov, áno všetci, ktorí sa rozpomínate na svojich milých zosnulých v Pánu, potešujte sa týmito slovami, lebo oni len od-

počívajú od práce a starosti, z ktorého spánku ich Ježiš Kristus vzkriesi.

Týmito slovami potešujme sa, keď si pripomíname svoju vlastnú smrt', že v hrobe odpočinieme a preto s potešením volajme: "Hrobe! smutná prachu skrýše, Nechci se tě báti, Přijmi, když se budú bráti Odsud, mé mdlé kosti k sobě tiše." Nádej tela z mrtvých vzkriesenia a život večný, zakladáme na smrt' a vzkriesenie Kristovo.

II.

Umret' musíme, či je človek mladý lebo starý, bohatý alebo chudobný, smrt' žiadny rozdiel nerobí, nie len starcov a stareny, ale aj útlé dietky povoláva z časnosti. Jednúc jest ustanovené človeku zomrieť. Prach si a v prach sa obrátiš. Prečo na všetkých ľudí smrt' prichádza? Lebo všetci zhrešili. Rím. 5, 12: "A protož jakož skrze jednoho člověka hřích na svět všel a skrze hřích jest smrt." A na všecky lidi smrt' přišla, v němž všickni zhřešili." Rím. 6, 23: "Nebo odplata za hřích jest smrt'." A túto odplatu za hriechy položil Ježiš Kristus. "Nebo jakož věříme, že Ježiš umřel." K akému cieľu umrel? Aby nás zlorečených vykúpil od všetkých hriechov, od smrti večnej a moci diabolskej, aby sme my jeho vlastní boli. On nám vydobyl odpustenie hriechov, večný život a spasenie a jednému kaž-

dému, ktorý v Neho uverí, privlastní mu tieto zásluhy slovom Božím a sviatost'mi. Nás veriacich, Ježiš Kristus prijal za svoje údy a On je našou hlavou. Ef. 5, 24—30. Ježiš Kristus nás miloval, že umrel za nás a bol položený v tmavý hrob ale On nielen zomrel, ale i "z mrtvých vstal." Pavel apoštol hovorí I. Kor. 15, 4—8: "A že jest pohřben, a že vstal z mrtvých třetího dne podle písem. A že vidín jest od Petra, potom od dvanásti. Potom vidín více než od pěti set bratří spolu, z nichž množí ještě živi jsou až dosavád, a někteří zesnuli. Potom vidín jest od Jakuba, potom ode všech apoštolů. Nejposléze pak ze všech, jako nedochůdčeti, ukázal se i mně." Poneváč Ježiš Kristus z mrtvých vstal, "takt' Bůh i ty, kteříž by zesnuli v Ježišovi, přivede s ním." Kristus Pán je našou hlavou a my veriaci sme jeho údami, keď On z mrtvých vstal, tak i my jeho údovia z mrtvých vstaneme. To je najväčšie potešenie pre nás, keď sa rozpomíname na našich milých zosnulých a na hodinu svojej smrti.

Týmto sa potešujte vy zarmútení rodičia, ktorí ste včasnou smrt'ou svoje dietky utratili; Ježiš Kristus ich prijal za svoje pri krste svätom a poneváč On z mrtvých vstal, tak aj ich z mrtvých vzkriesi.

Týmto sa potešujme všetci, keď sa rozpomíname na našich milých zosnulých v Pánu a keď si pripomíname svoju vlastnú smrt', s potešením môže

každý z nás volat': "Poněvadž jsi (Kristus) z mrtvých vstal, Nezůstanut' já v hrobě; K Bohu Otci se dostal, Dostanut' já se k tobě: Kdež jsi ty, tam já přijdu, Pri tobě budu věčně; A protož odsud vyjdu Vesele a bezpečně."

Toho dôkazom je príchod Krista Ježiša k súdu.

III.

Toto zajisté vám pravíme slovem Páně, že my, kteříž živí pozůstaneme do příchodu Páně, nepředejdeme těch, kteříž zesnuli.''' Tí, ktorí eště v tom čase živí budú, v ktorom Ježiš Kristus príde k súdu, nepredídu do života večného tých, ktorí zosnuli v Pánu.

"Nebo sám ten Pán s zvukem ponoukajícím, s hlasem archanjela a s troubou Boží sstoupí s nebe, a mrtví v Kristu vstanou nejprvé." V týchto slovách apoštol Pavel hovorí o príchode k súdu, a dáva aj znamenie toho času. Keď sa ten čas bude blížit', ľudia budú jest' a pit', t. j. zneužívat' dočasné dary. Povstanú falošní proroci a svádzat' budú k prevrátenosti. Slnce sa zatmí a mesiac nevydá svetlo svoje, hviezdy budú padat' s neba a moci nebeské sa budú pohybovat'.

Mnohé zo znakov predpovedaných sa splnily. Jak rýchle a neočakávane, ako blesk vychádza od východu slnca a ukazuje sa až na západ, príde Syn

človeka Ježiš Kristus, pravý Boh a pravý človek, k súdu živých i mrtvých. Príde s mocou a slávou velikou, a anjelmi a archanjelmi, ktorí prichádzat' budú s trúbením.

Blahoslavení budeme, keď vo viere v Krista Ježiša verní ostaneme, lebo keď Ježiš Kristus príde k súdu "mrtví v Kristu vstanou nejprvé." Najprv vstanú tí, ktorí zosnuli v Kristovi Ježišovi. — Mat. — 24, — 31.: "Kterýž pošle anjely své s hlasem velikým trouby, i shromáždít' vyvolené jeho ode čtyř větrů a od končin nebes až do končin jejich." Zjev. Jan, 20, 12—13: "I viděl jsem mrtvé, malé i veliké, stojící před obličejem Božím. — A vydalo moře mrtvé, kteříž byli v něm, tolikéž smrť i peklo vydali ty, kteříž v nich byli."

Neveriaci, ktorí zlé veci činili, pôjdu na vzkriesenie súdu a obdržia ortiel večného zatratenia, ale veriaci, kterí dobré veci činili, pôjdu na vzkriesenie života.

IV.

Pred súdnou stolicou Kristovou budú veriaci, ktorých z mrtvých vzkriesil a ktorí v tom čase ešte živí boli. "Potom my živí pozůstavení spolu s nimi," (ktorí z mrtvých vstali) "zachvácení budeme do oblaků, vstříc Pánu v povětří, a tak vždycky se Pánem budeme." Naše telo Ježiš Kristus premení,

slávnejší nad svätých anjelov budeme, s anjelmi s nevýmluvnou radosťou vstúpime na nebesa. Zjev. Jan., 11, 12: ''Potom slyšeli hlas veliký s nebe, řkoucí k ním: Vstupte sem, I vstoupili na nebe v oblace, a hleděli na ně nepřátelé jejich.'' V nebi s Pánom našim Ježišom Kristom na veky budeme v radosti a slasti nebeskej.

''A protož potěšujte jedni druhých těmito slovy.''

Nermút'te sa rodičia, ktorých dietky odpočívajú v tmavom hrobe, nermút'te sa vy dietky, že vám smrť vašich rodičov odňala, nermút'te sa za vašimi milými, ktorí v Pánu usnuli, lebo z ich spánku ich Ježiš Kristus vzkriesi k životu večnému.

Týmito slovami potešujme sa v hodine svojej smrti.

Ježiš Kristus hovorí: ''Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mne, byť pak i umrel, živ bude.'' Amen.

Tela z mrtvých vzkriesenie.

Milosť Pána nášho Ježiša Krista, láska Božia a účastenstvo Ducha svätého buď s nami. Amen.

V Kristovi milí bratia a milé sestry!

Pavel apoštol hovorí v I. liste ku Kor. 2, 14.: "Ale tělesný člověk nechápá těch věcí, kteréž jsou Ducha Božího; nebo jsou jemu bláznovství, aniž jich může poznati, proto že ony duchovně mají rozsuzovány býti."

Telesný, to jest neveriaci človek nerozumie kresťanskému učeniu; on to považuje za bláznovstvo, a čomu so svojím rozumom neporozumie, z toho posmech robí a tomu neuverí. Keď počujú neveriaci kázať alebo vyznávať slová: "Verím tela z mrtvých vzkriesenie a život večný," tu hneď robia posmešné poznámky hovoriac: "Aké je to bláznovstvo, žeby telo, ktoré sa v prach obráti, mohlo znovu vstať; to je nemožné! To neveríme; veď to ani svojim rozumom nemôžeme pochopiť, to je len bájka, vymyslená rozprávka nerozumných kresťanov."

Takíto neveriaci ľudia boli už v tom čase, keď Kristus Pán viditeľne po zemi chodil. Saduceovia neverili z mrtvých vzkriesenie a chceli sa o to hádať s Kristom.

Keď Pavel apoštol v Athenách, v gréckom meste, začal kázať, uslyšavšiac tí, ktorým kázal o vzkriesení z mrtvých, niektorí posmievali sa mu a niektorí riekli: "Budeme ťa počúvať o tom druhý raz." Z toho vidíme, že neveriaci ľudia boli i budú. Ale i medzi kresťanmi sa takí nachádzali a nachádzajú sa i dnes, ktorí zapierajú z mrtvých vzkriesenie. V cirkvi korintskej boli takí a preto Pavel apoštol vysvetľuje a dokazuje o zmrtvých vstaní v I. Kor. 15, 35—32: "Ale řekneť někdo: Kterakž vstanou mrtví? V jakém pak těle prijdou? Ó nemoudrý, to, čož ty rozsíváš, nebývá obživeno, leč umře. A což rozsíváš, ne to tělo, kteréž potom zroste, rozseváš ale holé zrno, jaké se trefí, pšenice neb kteréžkoli jiné.

Apoštol dokazuje príkladom z prírody zmrtvých vstanie, keď zrno, pšenica alebo žito sa do zeme zaseje, tak najprv zhnije a len potom vypustí steblo a vyrastie na ňom pšenica alebo žito, ako bolo pred tým. Nuž keď sa toto môže stať, tak i naše telo, keď sa aj v prach obrátí, predsa na rozkaz Boží z mrtvých vstane. U Boha niet nič nemožného a Písmo sväté na mnohých miestach nám o tom hovorí, aj Kristus z mrtvých vstal.

"Poněvadž se pak káže o Kristu, že z mrtvých vstal, kterákž někteří mezi vámi praví, že by nebylo z mrtvých vstání?" hovorí apoštol Pavel. To

nemohli neveriaci tajiť, že Kristus z mrtvých vstal a ani dnes nemôžu odtajiť, že Kristus videný bol od mnohých po svojom z mrtvých vstaní. Kristus tiež, keď po zemi viditeľne chodil, mrtvých kriesil, ktorí ťelesne zase zomreli a vstanú v posledný deň.

My vyznávame v treťom článku viery obecnej kresťanskej: "Verím tela z mrtvých vzkříšení".

Evanj. Jána 11, 25—26.

"Řekl jí Ježíš: Já jsem vzkříšení i život. Kdo věří ve mne, byť pak i umrel, živ bude. A každý, kdož jest živ, a věří ve mne, neumřeť na věky. Věříš-li tomu?"

Kto verí vzkrieseného Krista, keď ten i umre, **živý** bude, lebo:

I. Kristus ho vzkriesi v deň najposlednejší,

II. Kristus mu dá z milosti život večný.

I.

"Řekl jí Ježiš: Já jsem vzkříšení i život." Kristus má tú moc kriesiť mrtvých k životu a dať im život večný. On je pravý Boh a pravý človek, pôvodca vzkriesenia, Kristus je osvoboditeľ od smrti, lebo On zvíťazil nad diablom, peklom a smrťou a teraz volá k nám v Evanjelium: "Poďte, ku mne všetci, verte vo mňa a ja vám dám moje víťazstvo, nebudete zatratení, ale keď i telesne zomrete v

mojom mene, tak nezostanete v smrti, ale živí budete na veky.''

''Ježiš Kristus, Spasiteľ náš, smrt přemohol za nás, Slavně z mrtvých vstal, Ďábla, hřích mocně svázal.''

Kto verí v Krista, ''byť pak i umřel, živ bude.'' Síce telesne musíme i my veriaci zomrieť, ale naša duša, keď sa rozlúči s telom, príde k Bohu, telo ale v prach sa obráti. Kniha Kazateľ hovorí v 12. k 7. v.: ''A navrátí se prach do zeme jakž prvé byl, duch pak navrátí se k Bohu, kterýž jej dal.'' Ale i telesná smrť veriacich kresťanov pripodobnená je spánku, t. j., že telo ich odpočíva v hrobe. Prorok Izaiáš v 57. k. 2. v. hovorí, ''že dochází pokoje a odpočívá na ložci svém, kdožkoli chodí v úpřimnosti své.'' Zjev. Jána v. 14. k. 13 v. zneje: ''Blahoslavení jsou od této chvíle mrtví, kteříž v Pánu umírají. Duch zajisté dí jim, aby odpočinuli od práci svých.''

A práve preto bol aj Kristus pochovaný, aby On hroby naše v lôžka odpočívania až do budúceho jeho príchodu, keď telá naše vstanú k novému životu, posvätil. Lebo kto v Krista verí, ktorý smrť premohol, ''byť pak i umřel živ bude,'' lebo ho Kristus vzkriesi v deň najposlednejší. ''Lebo sám ten Pán s zvukem ponoukajícím, s hlasem archanděla s troubou Boží sstoupí s nebe, a mrtví v Kristu vsta-

nou nejprvé.'' (I. Jess. 4.) ''A uzřít Syna člověka (Krista) přicházejícího na oblacích nebeských s mocí a slávou velikou. Kterýž pošle anjely své s hlasem velikým trouby, i shromáždíť vyvolené jeho ode čtyř větrů, a od končín nebes až do končin jejich. (Mat. 24, 30—31.)

A tu pri hlase Kristovom hroby sa otvoria a mrtví, ktorí vo viere zomreli, vstanú ponajprv, a to s tým istým telom, ktoré pochované bolo, ktoré sa už v prach obrátilo. ''Nebo Hospodin ostříha všech kostí jejich, aby žádna z nich nebyla zlámana.''

Muž Boží Jób, ktorého telo v nemoci vredami a ranami čiastočne zhnité bolo, zvolal (19, 26.) ''A ač by kůži mou i tělo červi zvrtali, však vždy v těle svém uzřím Boha. Kteréhož já uzřím sobě, a oči mé spatří jej, a ne jiný, jakkoli zhynula ledví má u vnitřnosti mé.'' To samé telo naše, ktoré v prach sa obrátí, vstane z mrtvých, ale ''oblečie neporušiteľnosť a nesmrteľnosť.'' Kristus premení telo naše ponížené, aby bolo podobné telu slávy jeho.

Keď sa Ježiš premenil pred učedlníkmi svojimi, zaskvela sa tvár jeho ako slnce, práve tak naše oslávené telo skvieť sa bude, ono sa stane nesmrteľným, tak že nebudeme môcť viacej zomreť, budeme ako anjeli. Kristus hovorí (Luk. 20, 36.): ''Nebo ani umírati více nebudou moci, andělům zajisté rov-

ni budou. A jsou synové Boží, poněvadž jsou synové vzkříšení.''

Ktorí ale v tom čase živí budú, tí budú premenení. Pavel apoštol v. I. Kor. 15, 51. hovorí: ''Aj, tajemství vám pravím: Ne všickni zajisté zesneme, ale všickni proměněni budeme, hneď pojednou v okamžení.'' A tento deň Pána, v ktorom sa to stane, príde ako zlodej v noci, neočakávane, rýchle. Preto buď jedenkaždý vo viere pripravený k tomu dňu Pána. Blahoslavení sú tí, ktorí veria trojjediného Boha, ktorí veria, že je Kristus vzkriesenie i život. Tých srdcia túžia láskou po svojom Spasiteľovi a nie po zemských veciach a márnosti, chránia sa s pomocou Božou hriechov, sveta a jeho vábivej veselosti, diabla a nástrojov jeho. ''Jejichž obcování jest v nebesích, odkudž i Spasitele očekávají, Pána Jezu Krista.''

Preto, v Kristu zamilovaní, teraz je čas milosti k príprave príchodu Pána. Nuž verme v Neho, lebo kto v Neho verí, byť pak i umrel, živ bude.'' Ale tiež náš život, naše obcovanie, nech je podľa viery našej spravované. Nie len ústami hovoriť: ''verím, verím'' a srdcom naklonený byť diablu a svetu, a očima dychtiť po márnosti sveta, ruky a nohy a celé telo svoje k službe diabla a tak k hriechu upotrebiť. To je nie príprava k tomu dňu Pána, ale my oddajme srdcia svoje Pánu, t. j. verme

celým srdcom, očima hľaďme po veciach nebeských po slove Božom, nohy a ruky naše upotrebujme k službe Pána a Spasiteľa nášho. Áno, naše celé obcovanie nech je v nebesiach, odkiaľ i Spasiteľa očakávame, ktorý príde rýchle, neočakávane a potom čas milosti prejde, nebude viac žiadneho spomôženia. A beda tým, ktorých zastihne ten deň nepripravených, beda tým, ktorí neveria v Krista, "jejich Bůh jest břicho, a sláva v mrzkostech jejich, kteríž o zemské věci stojí." Takíto ľudia s hrôzou odchádzajú do večnosti, a duše ich prídu do večných múk a pri príchode Pána v deň najposlednejší, telo ich vstane a pôjde do večných múk a bolestí.

Lebo i neveriaci všetci z mrtvých vstanú Zjev. Ján. 20, 13, zneje: "A vydalo moře mrtvé, kteríž byli v něm tolikéž smrť i peklo vydali ty, kteríž v nich byli." A Kristus hovorí v Ev. Jána 5, 28: "Neboť přijde hodina, v kterouž všickni, kteríž v hrobích jsou, uslyší hlas jeho. A půjdou ti, kteríž dobré věci činili, na vzkříšení soudu." Neveriaci spravodlivý ortiel obdržia. Mat. 25, 41.: "Jděte ode mne zlořečení do ohně večného, kterýž jest připraven ďáblu i anjelům jeho." Tam bude plač a skřípenie zubov, ale veriaci v Krista "byť pak i umřel, živ bude," lebo Kristus veriacim dá z milosti život večný. On im riekne: "Poďtež požehnaní Ot-

ce mého dědičně vládnete královstvím, vám připraveným od ustanovení světa.''

II.

Život večný alebo to spasiteľné miesto predstavuje nám svätý Ján (Zjev. 21.) v obraze mesta Jeruzalema nasledovne: ''Ten svatý Jeruzalem, alebo to spasiteľné mesto ohraďuje zeď veliká a vysoká. Keď táto mestská zeď mala základov dvanásť, a na nich mená dvanástich apoštolov Baránkových. A bola svätyňa zdi jeho z jaspisu, drahého kameňa. A základy zdi mestskej, všeliakým kamením drahým ozdobená bola.

To mesto malo dvanásť brán, a na tých bránach dvanásť anjelov, a mená napísané, ktoré sú dvanásť pokolení synov izraelských. Od východu slnca brány tri, od polnoci bráni tri, od poludnia brány tri, od západu brány tri. Dvanást' brán, je dvanásť periel, jedna každá brána je z jednej perly.

Mesto samé bolo zlato čisté, podobné sklu čistému. A to mesto nepotrebuje slnca ani mesiaca, aby svietily v ňom, lebo sláva Božia ho osvecuje a svieca jeho je Baránok. A brány mesta toho nebudú zavreté vo dne, noci zaiste tam niet. A národy, ktoré by k spaseniu prišly, v svetle jeho sa prechádzať budú, kráľovia zemskí prenesú slávu a česť svoju do neho. A nevojde do toho mesta nič poškvrneného

alebo pôsobiaceho ohyzdnosť a len tí, ktorí sú napísaní v knihe života.

Rýnok toho mesta svätého je zlato čisté, ako sklo, ktoré sa naskrze prehliadnuť môže. I jeden potok nachádzal sa čistý vody živej, svetlý ako krištál, tekúci s trónu Božieho a Baránkovho. Uprostred rýnku a s oboch strán potoka bolo drevo života, prinášajúce dvanásť ovocí (k úžitku pohanom.) Ale chrám nenachádzal sa v tomto meste, lebo Pán Boh všemohúci chrám jeho je.

To je mesto v nebi krásné, "Kdež se skví Kristus nad slunce jasné. V tom nebi krásném Rozkoš má květe; Volaj duše má: Priď Kriste spíše, Uveď mne k sobě Do věčné říše!"

V tomto podobenstve mesta Jeruzalema, predstavuje nám svätý Ján to mesto života večného. To je síce len podobenstvo, lebo zlato a klenoty sú pominuteľné veci a spasiteľné mesto je večné, ale Boh týmto príkladom chce len to, žeby sme lepšie pochopili, aká nevýmluvná sláva, radosť a blaženosť nás očakáva v onom nebeskom Jeruzaleme.

"Co jest všecka zdejší sláva proti oné, jenž nastáva nám z tamté hrobu strany! Krásný jest sic i tento svět, A mnohý v něm radosti květ Nám Bůh přeje a chrání; Než zde V každé Jsou radosti I žalosti: Pravé štěstí v nebi jen může nám kvésti."

Boh nám už tu na tejto zemi dáva mnohu slávu, česť', radosť a pokoj, ako v telesných, tak v duchovných veciach, sláva a česť je pre nás to, že môžeme v kráľovstve Božom, v cirkvi Kristovej pracovať, že sme jeho následovníci a v tom pozostáva i naša radosť. Kristus nám dáva i pokojné svedomie. Pravda síce, že diabol bezbožným svetom sa práve z toho vysmieva, to nás učí každodenná zkúsenosť. Áno, nástroje satanove, keď s posmechom nemôžu nič docieliť, tedy iným spôsobom prenasledujú kresťanov.

A to všetko máme s radosťou snášať a Krista smele vyznávať i keď by nám smrťou hrozili. To nás má potešovať v každom prenasledovaní, že raz Kristu Pánu našemu podobní učinení budeme. Ale následkom hriechu tu na zemi sme tiež i mnohým súženiam vystavení. Tu príde na nás choroba, zármutok, nemoc a naposledy príde i telesná smrť. Tu sme vystavení velikému nebezpečenstvu, a mnohé neresti prídu na nás; tam ale všetkému bude konec. Zjev. Jána 21, 4.: "A setřeť Bůh všelikou slzu s očí jejich, a smrti již více nebude, ani kvílení, ani křiku, ani bolesti nebude více: nebo první věci pominuly."

"Tam smrt více nepanuje, aniž se kdy zkormucuje. Líce již věčně jasné; Není tam žele, kvílení, Vše staré vzalo skončení, Vše jest nové a krásné:

Žádné trápení, pokušení a soužení Boží rada, Na věrné víc nenakládá.'' V tom pravom nebeskom Jeruzaleme, oslobodení budeme od všetkého zlého, od všetkých nepriateľov.

To, čo prvý človek v raji skrze hriech ztratil, v nás bude úplne obnovené, a síce: obraz a podobenstvo Božie. Lebo Boh stvoril človeka k obrazu svojemu, podľa podobenstva svojho. Skvieť sa budeme, ako slnce v kráľovstve Otca nášho nebeského, a tam sa uvidíme s našimi milými.

Tam tú najväčšiu slávu požívať budeme a radosti našej nebude konca, lebo tvárou v tvár videť budeme toho mocného, všemohúceho Boha, a tam uzreme Krista, nášho spasiteľa, a sláviť budeme Boha s anjelmi a všetkými vyvolenými na veky. Práve ako zatratení, na veky trápení budú, a nikdy nebudú od múk oslobodení, tak spasení, na veky v tej nebeskej slasti a radosti žiť budú.

Kristus nám hovorí v dnešňom svätotexte: "A každý, kdož jest živ, a věří ve mne, neumřeť na veky.'' Veríme-li všetci tomu? Ach, nepochybujme ani jeden, lebo len ten, kto v Neho verí, obdrží život večný. Jednému každému veriacemu, či bohatému, či chudobnému, starému alebo mladému, udelí Pán to mesto z milosti, On nehľadí na osobu ľudskú, u Neho sme všetci rovní a preto každému jednému, kto verí v Neho, dá život večný.

Nie preto, žeby kresťania skrze svoje skutky život večný zaslúžili, alebo žeby lepší boli, ako tí, ktorí zatratení budú. Áno, každý kresťan musí vyznať, že on so svojím životom práve tak večné zatratenie zaslúžil, ako i neveriaci, ale pre Kristovu milosť obdrží život večný. Lebo Ježiš skrze svoje prehorké umučenie a smrť vydobyl každému život večný, a Boh Otec to potvrdil skrze vzkriesenie Pána našeho. Kristus nebol by z mrtvých vstal, keby nebol dosť učinil za hriechy celého sveta. On ale z mrtvých vstal a ohlasuje: "Smierte sa s Bohom, lebo On s vami je už smierený, prijmite život večný, ktorý vám Spaciteľ váš vydobyl, to jest, že máme veriť v Krista, a pre Neho z milosti obdržíme život večný. Jeden každý má hovoriť: "Verím, verím že Ježiš mne život večný vydobyl, ja sa spolieham na Neho a privlastňujem si skrze vieru jeho zásluhy."

Áno, toho sme si už tu na zemi istí, že spasení budeme, lebo nám Pán hovorí: "Kdo věří ve mne, byť pak i umřel, živ bude."

A slová Kristove nie sú slová ľudské. Čo On riekne, to istotne i učiní. Nemáme a nesmieme pochybovať, ale celým srdcom veriť, že pre Ježiša z milosti život večný obdržíme. Volajme v pevnej istote s apoštolom Pavlom: "Jist jsem zajisté, že ani smrt, ani život, ani anjelé, ani knížatstvo, ani

mocnosti, ani nastávající věci, ani budoucí, ani vysokost, ani hlubokost, ani kterékoli jiné stvoření, nebude moci nás odloučiti od lásky Boží, kteráž jest v Kristu, Pánu našem.'' Amen.

Veriací ľudia v živote večnom.

Pomoziž nám, milý Kriste,
Zde pro tě trpeti;
Bychom se radovali v sláve,
V dokonalé kráse,
Teba vždy vidouce,
I také chválice. Amen.

V Kristu Pánu milá cirkev!

Apoštol Ján, ako všetci apoštoli, bol pre meno Ježiša Krista prenasledovaný a na ostrov Patmos do vyhnanstva poslaný. Na ostrove Patmos ukázal Boh apoštolovi Jánovi zástup spasených ľudí zo všetkých národov o čom nás dnešňajší svätotext učí. V duchu vidíme, dľa slov dnešňajšieho svätotextu, zástup veľký, ktorý by žiadon človek spočítať nemohol. Tento zástup je zo všetkých národov, pokolení a ľudí i jazykov. V duchu vidíme tron Boží, ale blesk jeho oslepuje naše slabé zemské oči. Pred týmto bleskom trónu Božieho všetka zemská

sláva a krása mizne. Spasení a anjelia spievajú pri tom trône. Ich spev, ako šumiace vody sa ozýva. Príjemnosť tohto spevu človek nie je vstave vypovedať.

Apoštol Pavel bol vtrhnutý až do tretieho neba a slyšal slová, ktoré žiadon človek nie je v stave vypovedať. Prorok Izaiáš videl Pána na vyvýšenom trône sediaceho. Serafínovia (anjeli) stáli nad nim a volal jeden k druhému: "Svatý, svatý, svatý Hospodin zástupů, plná jest všecka země slávy jeho." Strachom dojatý volal prorok Izaiáš: "Běda mně, již zahynu, proto, že jsem člověk poškvrněné rty maje."

Mojžiš zakryl oči svoje zasteradlom, keď Boh hovoril s ním, lebo blesk a sláva by bola Mojžiša usmrtila. V takej nevypraviteľnej sláve a velebnosti nachádzajú sa spasení. Zástup spasených, ktorý apoštol Ján videl pozostáva z tých, ktorí ešte tu na zemi bojujú a z tých, ktorí už boj vo viere skončili.

Tí, ktorí sú už v nebi, bojovali proti hriechu a mnohé súženia vytrpeli na zemi. My veriaci bojujeme a trpíme posiaľ, aby sme sa účastnými stali, čo oni už majú. Tam nás očakáva po víťaznom boji koruna slávy; po nepokoji, pokoj; po utrpení, slasť večná.

V nebi spaseným podobne i my ideme z bojujúcej do triumfujúcej cirkvi, od zeme do neba. Opísanie vyvolených má nám k tomu slúžiť, aby nám život večný, po ktorom túžíme, pred oči predstavený bol; má nás k trpezlivosti v súžení, k vytrvalosti v boji a slavnému víťazstvu nad nepriateľmi, ktorí nás do toho v nebi pripraveného dedictva nechcú pustiť, k potešeniu povzbudiť a posilniť. Tie slová Písma sv., ktoré nás o veriacich v živote večnom poučujú, nachádzajú sa v

Zjev. Jána, 7, 9—17.

"Potom pohledel jsem, a aj, zástup veliký, kteréhož by žádný přečísti nemohl, ze všech národů a pokolení a lidí i jazyků, ani stoje pred trůnem a pred oblyčejem Beránka, oblečení jsouce v bílé roucho, a palmy v rukou jejich. A volali hlasem velikým, řkouce: Spasení jest od Boha našeho na trůnu sedícího a od Beránka. A všickni anjelé stáli okolo trůnu a starců a čtyř zvířat. I padli před trůnem na tváři své, a klaněli se Bohu, řkouce: Amen. Požehnání, a sláva, a moudrost, a díků činení, a čest, a moc, i síla Bohu našemu na veky veků. Amen. I promluvil jeden z těch starců, a řekl mi: Kdo jsou tito oblečení v bílé roucho? A odkud přišli? I řekl jsem jemu: Pane, ty víš. I řekl mi: To jsou tí, kteríž přišli z velikého soužení, a umyli rou-

cha svá, a zbílili je ve krvi Beránkově. Protož jsou před trůnem Božím, a slouží jemu dnem i nocí v chrámě jeho; a ten, kteríž sedí na trůnu, zasteňovati je bude. Nebudouť lačněti více, ani žížniti více, a nebude bíti na ně slunce, ani žádné horko. Nebo Beránek, kterýž jest uprostřed trůnu, pásti je bude, a dovedeť je k živým studnicím vod, a setře Bůh všelikou slzu s očí jejich."

I.

V zjavení spatril Ján apoštol zástup veliký, ktorý by žiadon človek spočítať nemohol; zo všetkých národov, z pokolení, z ľudí a jazykov stáli pred trônom Božím a pred obličajom Beránka, oblečení v bielom rúchu a palmy držali v ruke. Plný podivenia jedon zo starcov, ktorí boli pred trônom Božím, sa spýtal: "Kto sú títo oblečení v bielom rúchu? A odkiaľ prišli?" "To sú tí, ktorí prišli z veľkého súženia a umyli rúcho svoje a zbielili ho v krvi Beránkovej." To sú spasení, veriaci v živote večnom.

Ich počeť je veľký. A či je to nie podivuhodný zástup? Všetci, jedon ako druhý, sú v bielom, skvejúcom rúchu oblečení.

Keď Kristus sa premenil na hore pred svojimi učedlníkmi, tak rúcho jeho bolo biele, skvejúce ako slnce, Mat. 17, 2. Ženy, ktoré vo velikonočnú nede-

ľu ráno šly k hrobu Kristovmu, videly v ňom anjela, odeného rúchom bielym. Marka 16, 5. Bielo skvejúce rúcho je odznak úplnej čistoty od hriechov, je znak úplnej svätosti.

Kazateľovi cirkve v Laodicei radil Pán, aby sa do bieleho rúcha obliekol, lebo bol hriešny. Najvyššiemu kňazovi Jozue, ktorý v zamazanom rúchu, t. j. v hriechu, pred anjelom Pána stál, bolo mu na rozkaz Hospodina nečisté rúcho, hriech, zoblečené, na to Hospodin hovoril: (Zach. 3, 3—4) "Pohleď, prenesl jsem s tebe nepravost tvou, a oblékl jsem tě v roucha proměnná."

Biele rúcho znamená čistotu od hriechov, svätosť. Vyvolení v nebi sú úplne svätí, čistí od hriechov. Či sú to ale nie anjeli, ktorých apoštol Ján videl? Anjelia sú slovmi dnešňajšieho svätotextu od vyvolených oddelení: "A všickni anjelé stáli okolo trůnu." A srozumiteľne zneje, že spasení prišli zo všetkých národov.

To sú ľudia a nie anjeli, ľudia ako my, ale úplne svätí a premenení slávne. Oni prišli zo všetkých národov o ktorých proroci, žalmista, apoštol Pavel (Rím. I.) smutné veci hovoria, že naskrze nečistí, hriešni boli, v rozličnom modlárstve žili, ponížili sa pod nerozumné zvery, nepriateľmi Božími boli, a z tých hriešnych národov prišli tí v nebi spasení. Oni boli hriešni.

Vezmeme do pozornosti slová: "umyli rúcha svá, a zbílili je ve krvi Beránkov(." Ich rúcha neboly čisté, ale zamazané, lebo len zamazané rúcha bývajú umyté, čistené. Ich rúcha neboly biele, skvejúce, ale tmavé. Im platily slová proroka Izaiáša 1, 4: "Ach, národe hříšný, lidé obtížený nepravosti, símě zlostníků, synové nešlechetní, opustili Hospodina, pohrdli svatým Izraelským, odvrátili se zpět."

Zamazané rúcho znamená hriech, ako biele, čistotu. Spasení boli od narodenia v ich živote, myšlienkoch, v slovách i skutkách hriešni. Od ich hriechov muselo sa oko spravedlivého Boha s opovržením odvrátiť.

Takými boli, ale teraz sú už oblečení v bielom rúchu, sú úplne svätí, bez poškvrny a chyby. Nie sú viac slúžobníci hriecha, ale vznešené slávne postavy, kráľovia a kňazia Boží, ktorí hovoria Kristovi Ježišovi, Zjev. Jána 5, 10: "a učinil si nás Bohu našemu krále a kneží, a budeme kralovati na zemi."

Jedon z tých starcov pred trônom Božím opisuje nám vyvolených na druhý spôsob, keď hovorí: "To jsou tí, kteríž prišli z velikého soužení." '

Ich los na zemi nebola radosť a pohodlie, ale súženie a to veliké; to je to súženie, ktoré na svet v poslednom čase príde. Veľké pokušenie, ktoré celý zemský okršlek zaplní, ktorým všetci, ktorí na ze-

mi bývajú, i vyvolení veriaci, trápení budú, ako Ježiš Kristus v Ev. Mat. 24, 21. o tom hovorí.

Z tohoto velikého súženia prišli spasení; oslobodení sú od neho a teraz majú palmy v rukách svojich. Palmy sú odznakom radosti, v ktorej sa nachádzajú. Podivný je to zástup, ktorý nám dnešňajší svätotext pred oči naše vyobrazil. Zástup spasený je zo všetkých národov, z obyvateľov celého okršleku zemského, z ďalšieho ostrova mora, z obyvateľov pustatín, z modloslúžobníckych bohatých miest, z každého mesta na zemi, na ktorom sa ľudia nachádzajú, prišli z velikého súženia do nevýmluvnej veľkej radosti. Od narodenia všetci hriešni a teraz v nebi sú úplne svätí.

A k čomu nám má slúžiť opísanie vyvolených? Pomyslíme, že spasení pred trônom Božím, ktorých zjavil Boh apoštolovi Jánovi, pozostávajú z tých, ktorí sú už v nebi a z tých, ktorí sú ešte tu na zemi.

Tí už spasení, a tí, ktorí tu na zemi vo viere spasenie majú, sú nie dva, ale jedon zástup, jedna rodina. Sú ešte mnohí tu na zemi, ktorí k tomu zástupu vyvolených v nebi prislúchajú

Ap. Ján I., 3. 2. hovorí: ''Nejmilejší, nyní synové Boží jsme, ale ještěť se neukázalo, co budeme. Vímeť pak, že když se ukáže, podobní jemu budeme; nebo viděti jej budeme tak, jakž jest.''

Tieto slová píše on všetkým veriacim každého času. To sú veriaci, ktorí ten zástup spasených tvoria.

Ap. Ján ich videl v dokonalosti, a tí, ktorí sú na zemi, ešte len prídu k tomu zástupu. Keď ostatný z vyvolených spasiteľnou smrťou pred trôn Boží vstúpi, potom bude úplnosť toho zástupu skončená.

Nuž či sme i my tým, ktorých sme pred očima mali rovní, podobní? Že sme všetci hriešni, akí i oni boli, o tom nepochybuje žiadon. Pavel ap. hovorí Rim. 3, 23.: "Neboť není rozdílu. Všickniť zajisté zhřešili, a nemají slávy Boží." Ale či sme i my oblečení v rúcho biele, t. j. či sme spravodliví a svätí? Zmyli sme rúcho naše, t. j. hriechy, v krvi Beránkovej? Pavel ap. hovorí I. Kor. 6, 11: "A takoví jste někteří byli, ale obmytí jste, ale posvecení jste, ale ospravedlnení jste ve jménu Pána Jezu Krista a Ducha Boha našeho." Kristus nás posvätil, očistil obmytím vody skrze slovo, t. j. pri krste svätom. Gal. 3, 27: "Nebo kteřížkoli v Krista pokrstení jste, Krista jste oblékli." My sme bielym rúchom Kristovej zásluhy a Jeho spravodlivosťou a svätosťou ozdobení. Ktokoľvek v pravej viere v Krista stojí, ten sa môže radovať a s prorokom Izaiášom volať 61, 10: "Velice se budu radovati v Hospodinu, a plesati bude duše má v Bohu mém; nebo

mne oblékl v roucho spasení, a pláštěm spravedlnosti přioděl mne.''

Istotne my nenosíme ešte palmy radosti v rukách našich, ale sme vo veľkom súžení, v pokušení, ktoré v tomto poslednom čase na veriacich prichádza.

Keď ale v súžení, podobne tým v úplnosti, stále vytrváme, zaiste zvíťazíme a prídeme k zástupu, ktorý sa už v úplnej radosti nachádza. Oblečieme rúcho biele, svätosť, spravedlivosť, a s palmami v rukách pred trônom Božím stáť budeme.

Či nevidíš veriaci otec, matka, medzi zástupom úplne svätých, spasených, jedného, ktorý ti je známy? Nevidíš svoje milé dieťa, ktoré v milosti krstu svätého zomrelo, ktoré si s horkými slzami do rakvy vložil, spasiteľnou smrťou prišlo ale k zástupu spasených? Nepoznáš medzi tým zástupom brata, sestru, otca, matku alebo priateľa, ktorí už zvíťazili krvou Beránkovou?

To nás napomína, aby sme boli vytrvalí v súžení, víťazne bojovali mocou Pána našého Ježiša Krista, žeby sme obdržali korunu života večného. Keď smrť dočasná príde, vtedy nám len radosť nastane, lebo budeme môcť volať:

''Ja jsem v světe dobrý boj
Rytířsky bojoval:
A Kristu: jenž jest Bůh můj,

Víru jsem zachoval:
Již jsem všechněch žalostí
Sproštěn, neb jsem skonal,
A Pán Bůh do radosti
Mou duši k sobě vzal."

II.

"A umyli roucha svá, a zbílili je ve krvi Beránkově." Kto je ten Beránok v ktorého krvi zbielili a umyli rúcha spasení? To je Ten, ktorý bolesti naše na seba vzal a nemoci naše sniesol. O Ňom predpovedali proroci, že ako Beránok k zabitiu vedený bol a neotvoril úst svojich. Naňho prstom ukázal Ján Krstiteľ a zvolal: "Aj, Beránek Boží, kterýž sníma hříchy světa." Ten Beránok je Ježíš Kristus, Boží a Panny Marie Syn. V jeho krvi umyli a zbielili vyvolení rúcha svoje.

V krvi, ktorú mu smrteľná bázeň duše v boji s mocnosťou pekla v záhrade Getsemane vynútila, v krvi, ktorú na hore Golgotha z jeho rúk, nôh a z preklatého boka na zlorečenú zem tiekla, v krvi Syna Božieho zbielili a umyli rúcha svoje. To je krv Syna Božieho a nie len púheho človeka. Áno, Božia krv tiekla na hore Golgatha k oslobodeniu a vykúpeniu všetkých ľudí z hriechu. Preto má tá krv i takú moc, že v nej človek zmazané rúcho, hriechy, umyje, zbieli, že ho ona z nich oslobodí, očistí.

Apoštol Ján 1, 7. hovorí: "Krev Krista Ježiše Syna jeho očisťuje nás od všelikého hříchu."

V tejto krvi rúcha svoje umyli a zbielili. Ako? Poznali, že ich rúcha sú celkom zamazané, t. j. že sú v ich myšlienkach, v slovách a skutkoch hriešni, tak že pred obličajom Toho, ktorí hovorí: "Svatý buďte, nebo já svatý jsem," obstát' by nemohli. Ale v pravom srdca pokáni pri Kristovi Ježišovi, pri tom za nich zabitom Baránku, pomoc, útočiste hľadali, našli a vo viere v jeho krvi svoje hriechy zbielili.

Vo viere vydobyté zásluhy Krista si privlastnili a tak sú nie len zo svojich hriechov očistení, ale tiež oblekli biele, sväté rúcho spravodlivosti a svätosti svojho Spasiteľa. V tomto bielom rúchu, v spravodlivosti Kristovej, skrze perlové brány vnišli do svätého mesta, do ktorého nič poškvrňujúceho, alebo pôsobiaceho lož a ohyzdnosť nevojde. Vstúpili pred trón Boží ako čistí a svätí.

To sú prostriedky, ktorými pred trón Boží prišli. Na strane Boha, krv Ježiša Krista, Baránka, ktorá sa za hriech vyliala, na ich strane viera, ktorú svoje rúcha v svätej, posväcujúcej krvi umyli, zbielili.

Podivná krv, podivné umytie. Nuž táto krv je pre mňa, pre teba, pre každého a v nej očisťujúca moc k tomu samému cieľu. Umijte svoje rúcha v

krvi Beránkovej. Izaiáš 1, 18: "Budou-li hříchové vaši jako červec dvakrát barvený, jako sněh zbělejí; budou-li červení jako šarlát, jako vlna budou." V tejto krvi nesčíslný zástup ľudí svoje rúcha umyl, ale tým sa tá krv ani najmenej nezašpinila. Ona je vždy očisťujúca. Ona zmyje všetku špinu hriechov, keď by i jak veľké a mnohé boly.

Poď k tejto očisťujúcej krvi, taký aký si, umi, zbieľ v nej svoje hriechy. Nenamáhaj sa niečim iným zmyť svoje rúcho, hriech, to by bolo márne. Vyznaj zo zákona hriechy svoje, ale neprobuj sa so skutkami zákona zmyť z hriechov, oslobodiť od nich. Zákon je zrkadlom, v ktorom vidíš svoje hriechy, ale ním sa neumýva nikto, on neočisťuje žiadneho. Poď so slzami srdečného pokánia, ako apoštol Peter, ale svoje rúcho, hriechy, nesprobuj v slzách zmyť, tým by boly špinavejšie.

Svojimi skutkami nezbieliš svoje rúcho, neobdržíš odpustenie hriechov, ale umi a zbieľ ho vierou v očisťujúcu krv Baránka.

Táto krv nám je v evanjeliume, v krste svätom, v kalichu novej smluvy, ako v nádobe daná, a my ju vierou prijímame. Blahoslavení sme, keď sme i my svoje rúcho, hriech, v krvi Beránkovej zmyli! Vždy a vždy sa v nej umývame, keď evanjelium slyšíme, keď sa krstom svätým potešujeme a velebnú večeru Pána prijímame. Toto umytie z hriechu,

nestane sa len raz, ale vždy sa obnovuje až do smrti, lebo každého dňa mnoho hrešíme a tým naše biele, skvejúce sa rúcho, spravodlivosť Kristovu, zašpiníme. Pri smrti umývanie prestane, lebo v tom čase hriech celkom zmyjeme krvou Baránka a v bielom, skvejúcom rúchu, v Kristovej spravodlivosti a svätosti, odení vnídeme cez perlové brány do svätého mesta pred trôn Boží, a tým, teraz už tam sa radujúcim, spaseným, rovní budeme a tej blaženosti, ktorú oni požívajú, účastnými sa staneme.

III.

Jeden z tých starcov pred trônom Božím opisuje nám radosť, blaženosť vyvolených týmito slovy: "Protož jsou před trůnem Božím." "Protož," lebo rúcha svoje zbielili a skvejúce ich učinili v krvi Baránkovej, preto prišli pred trón Boží. Oni neprišli preto pred trón Boží, že dobré skutky robili, v posvätení pilní boli, ale len jedine pre krv Baránkovu otvorily sa im dvere nového Jeruzalema.

Teraz stoja pred trónom, na ktorom Boh v svojej sláve sedí. Na slávneho, trojjediného Boha hľadia. Boh sa so svojou slávou jednúc v najsvätejšom stánku a chráme, ktorý kráľ Šalamún vystavil, zjavil, ale pre slabosť zraku ľudského, oblakom sa zakryl. Spasení Boha takého vidia, aký je, v jeho celej sláve a velebnosti. Oni nehľadia na ňu tak,

ako my len čiatočne poznávame, spasení ju poznajú úplne a hľadia na Boha a na jeho velebnosť a slávu.

Pred trónom Božím byť, je spasenie. "A slouži jemu dnem i noci v chráme jeho." Krvou Baránkovou stali sa kráľmi a kňazmi. Apoštol Ján z Zjev. 1., 6., hovorí: "A učinil nás krále a kněží Bohu a Otci svému."

Na kňazskú hodnosť ukazuje i biele rúcho, ktorým sú spasení odiati, ako rúcho kňazov starého zákona z bieleho plátna zhotovené bolo. Spasení konajú kňazské služby so spevom: "A volali hlasom velikým, řkouce: Spasení jest od Boha našeho na trůnu sedícího a od Baránka." Božiu, Baránkovu chválu a česť zvestujú tým, že vyznávajú, že len z milosti Boha Otca, krvou Baránkovou prišli do života večného.

Oni slúžia Bohu i modlitbou. V k. 4, 10. zneje: "A klanělo se tomu živému na veky veků, a metali koruny své před trůnem na znak, že ich z milosti obdržali. Tieto služby konajú v nebi bez prestania, nie sú im ťarchou, ale najväčšou radosťou. V tom pozostáva ich spasenie ako v hľadení na Boha."

"A ten, kterýž sedí na trůnu, zastěňovati je bude." Boh je ich tôňou, ochranou. Jeho milosť vznáša sa nad nimi, nie tak, ako jednúc sláva Pána nad cherubínom v najsvätejšom, ale podstatne v celej jej skvelosti."

"Nebudouť lačněti více, ani žízniti více, a nebude bíti na ně slunce, ani žádné hořko." Sú od všetkého súženia a nešťastia oslobodení. Necítia žiaden hlad a smäd, môže to byť telesný ako jednúc národ izraelský na púšti trpel, alebo duchovný hlad a smäd, o ktorom žalmista v 42, 2. hovorí: "Jakož jelen řve, dychtě po tekutých vodách, tak duše má řve k Tobě, ó Bože. Žízni duše má Boha, Boha živého." —

Tento hlad a smäd je pri nich utíšený, lebo hľadia na Boha. Horké súženie, neresť, pokúšanie vzalo konec. Od toho sú oslobodení a od všetkého zlého, ktoré tu trpeli. Nič im nechybuje.

"Nebo Beránek, kterýž jest u prostred trůnu, pásti je bude, a dovedeť je k živým studnicím vod, a setře Bůh všelikou slzu z oči jejich."

Baránok, Kristus pasie ich a vodí ich k prameňom vôd živých, nasycuje ich neustále nevýmluvnou radosťou. Čo žiadne oko nevidelo, žiadne ucho neslyšalo a do žiadneho srdca ľudského nevniklo, to majú a požívajú. Každé prianie a žiadosť sa im splní, každá slza je sotretá z ich očí, lebo všetky príčiny k slzám sú od nich odstránené.

Príčina a prameň sľz sú hriechy, a tieto sú pri nich zničené, a s nimi i smrť, pokušenie i všetko súženie, ktorá ako kresťana v tomto plačlivom údoli slzami často zalejú. Chodník na zemi k tomu radost-

nému miestu vedúci, je pastvou žalosti, ale tam rastú len palmy radosti.

To je spasenie, ktoré vyvolení v nebi požívajú. Hl'adia na Boha, stoja v nerozlučnej spoločnosti s Ním, donášajú mu kňazské obete, chválu a modlitby. Jeho milosť ich zastiňuje. Necítia viac hlad, ani smäd, ani horkosť, oslobodení sú od všetkého zlého, a darom života večného sú obdarení, radosťou a slasťou zo studnice života napojení a všetky príčiny bolesti sú od nich odstránené.

Žiaden strach nevnikne do ich srdc, žeby niekdy mohli utratiť spasenie. Oni sú vo večnom živote.

A teraz ku konci ešte tú otázku: Prináležíš i ty, milý čítatel'u, k tomuto zástupu vyvolených, ktorých Boh už pred ustanovením sveta vyvolil? Nehovor: Ako by som to mohol a mal vedeť? — Ty môžeš a máš vedeť a toho vo viere istý byť. Umyl si rúcho svoje, hriechy v krvi Baránkovej a dychtíš v trpelivosti po živote večnom? Tak nemáš pochybovať,, ale byť istým, že si vyvolený Boží. "Ale ja som hriešnik," hovoríš. Istotne tým si, ale neboli nimi aj tí, ktorú sú teraz spasení? Na tomto svete sú len hriechy a z hriešnikov sú tí spasení a vyvolení. Na čo by boli rúcha umyli a zbielili v krvi Baránkovej, keby neboli bývali hriešni?

Ty hovoríš: "Hriech je v tele mojom a okolo mňa chce ma zviesť od pravej viery!" Bojuj proti

hriechu. Tí spasení skrze mnohé boje pred trón Boží prišli. Všetci boli bojovníci Kristovi, toho Baránka. Žiadon neobdržal korunu života bez boja.

Ale hovoríš: "Ja som vo veľkom súžení a neresti." — Blažený si, lebo v našom svätotexte zneje: "To jsou tí, kteríž prišli z velikého soužení." Všetci, ktorí tu so slzami rozsievajú, tam budú žať s radosťou. Prečo musel Boh zotrieť slzy s ich očí?

Tu máme veriť, tu bojovať, tam korunu pokoja nosiť, tu súženie trpeť, tam radosť požívať; tu horké slzy vylievať, tam so slasťou a radosťou napájaní byť, z hlbokej núdze a poníženosti pred vyvýšený trôn slávy prísť.

Toto opísanie vyvolených do srdca našeho si zapíšme. V našom boji a v núdzi sa ním tešme, povzbudzujme a posilňujme, až jednúc k trónu toho mesta Božieho vstúpime. Potom:

"Boj víry bude skončen,
A slávy víťězné
Korunu jsa ovenčen,
Již v zpěvy líbezné
Všechněch svatých s plesáním
Vmísí se mé hlasy,
Slávy Boží hlasáním:
Věčně šťastné časy!" Amen.

Nábožné modlitby.

J. Tranovského.

Bože, Otče můj nebeský,
Plný dobroty i lásky,
Teď já bez Tvoji pomoci
Nic nemohu konať, říci.
Pomoc tedy, ať hneď nyní,
Činím z hříchův mých pokání,
V kterých sem se od mladosti,
Kochal s velikou mrzkosti,
Ach navráť mne zblouděného;
K cestě spasení věčného:
Očisť srdce pošpatěné,
Zavaž svědomí raněné,
Zásluhou Ježíše mého,
Spasitele laskavého,
Bych zproštěn sa mých těžkostí,
Mohl sloužit v pobožnosti,
Tobě, Pánu nebeskému,
Bohu v Trojici jednému,

Amen!

Ach Spasiteli Ježíši!
Přistup k mojí truchlé duši;
Obvesel jí sám skrz sebe,
Neb vždycky touží po Tobě;
Naplníž jí s Tvou milostí,
Spoj se s ní v této bytnosti,
Nechť nad Tebe nic milšího,
Většího neb vzácnějšího,
Nepokládá v tomto světě,
Byť, ani v věčném životě,
Ach Ježíši, budiž se mnou,
V tu i poslední hodinu,
Nechť Tě vždy v mém srdci nosím,
Jakžs' sladký, s chutí okusím.
Ach Ježíši, uslyš hlas můj,
Ach Ježíši, nechť jsem vždy Tvůj.

Otče, Bože Stvořiteli!
Dej, bychom v Tobě měli,
Milosť, pokoj a spasení,
Jsouce znovu narozeni.
Spasiteli, Synu Boží,
Nám povýšený na kříži!
Věřímeť v Tebe, Ty uzdrav,
Ty nás od věčné smrti zbav,
Duchu Svatý milostiný,
Posvětiteli vždy živý!
Uděl k našemu spasení,

Víry, lásky rozhojnění,
Amen! O svatá Trojice,
Dejž, bychom na Tě patříce,
V nebi s Tebou věčně byli,
S anjeli Tebe chválili,

Amen!

Ukřižovaný Ježíši,
Potěšení věrných duší!
Dejž, ať Tvé hrozné trápení,
A na kříži roztažení,
Slouží nám všem ku spasení,
A slávy Tvé k dosažení.
Amen, Amen, o Ježíši!
Nechť Tě chválím v věčné říši.

Kriste, srdce naše zpravuj,
K své vůli vždycky napravuj,
Jenž jsi na pravici,
Vždy přítomný Otci,
Bychom při našem z mrtvých vstání,
Přijali věčné oslavení,
S Tebou v nebesích královaní.

Amen!

OBSAH.

Strana

